

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

185

Godina XVIII • Listopad 2012.

HNB

BILTEN 185

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

Tiskano u 500 primjeraka

ISSN 1331-6036 (tisak)

ISSN 1334-0042 (online)

HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA

BILTEN 185

Zagreb, listopad 2012.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Površina (km ²)	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538
Broj stanovnika (mil.)	4,440	4,440	4,440	4,439	4,442	4,440	4,436	4,434	4,429	4,418	4,402
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^a	192.289	208.796	228.932	247.428	266.652	291.044	318.308	343.412	328.672	326.980*	333.956*
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	25.738	28.189	30.265	33.009	36.034	39.745	43.390	47.543	44.781	44.876*	44.922*
BDP po stanovniku (EUR)	5.797	6.349	6.816	7.436	8.112	8.951	9.781	10.722	10.111	10.158*	10.205*
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	3,7	4,9	5,4	4,1	4,3	4,9	5,1	2,1	-6,9	-1,4*	0,0
Prosječna godišnja stopa inflacije ^b	3,8	1,7	1,8	2,1	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3
Tekući račun platne bilance (mil. EUR)	-785	-2.032	-1.821	-1.361	-1.899	-2.653	-3.151	-4.258	-2.293	-482,1	-431,1*
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-3,0	-7,2	-6,0	-4,1	-5,3	-6,6	-7,2	-8,8	-5,2	-1,0	-1,0
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	42,0	39,5	43,4	43,1	42,4	42,7	42,1	41,7	36,4	38,6	40,9
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	46,8	48,8	50,0	48,9	48,3	49,2	49,3	49,7	39,8	38,6	40,9
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^c	13.609	15.144	19.884	22.933	25.990	29.725	33.721	40.590	45.244	46.483	45.734
Inozemni dug (% BDP-a)	52,9	53,7	65,7	69,5	72,1	74,8	77,7	85,4	101,0	101,2	99,6
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	126,0	136,1	151,4	161,1	170,2	175,3	184,6	204,6	277,3	262,4	243,3
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^{c, d}	27,5	27,5	21,3	22,5	25,0	37,3	35,1	29,6	47,2	41,9	36,9
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	5.334	5.651	6.554	6.436	7.438	8.725	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,3	4,9	5,2	4,8	5,1	5,4	5,2	4,6	7,0	7,2	7,2
Nacionalna valuta: kuna (HRK)											
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,3700	7,4423	7,6469	7,6712	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	8,3560	7,1457	6,1185	5,6369	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,4710	7,4070	7,5642	7,4957	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	8,3392	7,8725	6,7044	6,0312	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435
Ukupni fiskalni saldo konsolidirane opće države (% BDP-a) ^e	-5,9	-4,3	-5,4	-4,2	-3,5	-3,4	-3,0	-2,1	-4,6	-5,3	-5,3
Javni dug (% BDP-a) ^f	35,2	34,8	35,4	37,6	38,2	35,4	32,9	29,3	35,8	41,3	45,7
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	15,8	14,8	14,3	13,8	12,7	11,2	9,6	8,4	9,1	11,8	13,5
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	41,8	43,3	43,1	43,5	43,3	43,6	44,2	44,5	43,3	41,1	39,5

^a Podaci o BDP-u za 2010. i 2011. privremeni su.

^b Stopa inflacije mjerena je indeksom potrošačkih cijena.

^c U sklopu obveza preuzetih u pretprijetnim pregovorima s Europskom komisijom na početku 2008. stupile su na snagu promjene u pravnoj regulativi vezane uz praćenje inozemnog zaduživanja. Stanje inozemnog duga na kraju 2007. prikazano je prema starom sustavu izvještavanja. Da bi se omogućila godišnja usporedba, stanje inozemnog duga na kraju 2007. izračunato je i na osnovi novog sustava izvještavanja, koji pokazuje da bi stanje duga bilo veće za 365 mil. EUR te bi iznosilo 34.086 mil. EUR. Od početka 2009. u primjeni je novi, unaprijeđeni sustav obrade podataka, pri čemu je, radi usporedivosti, izračunato i stanje duga na kraju 2008., koje bi prema tom sustavu bilo veće za 366 mil. EUR te bi iznosilo 40.956 mil. EUR.

^d Otplate inozemnog duga uključuju otplate glavnice s osnovne obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasnički povezanim poduzećima) te ukupne otplate kamata, bez otplate kamata s osnovne izravnih ulaganja.

^e Ukupni fiskalni saldo (GFS 2001) od 1999. do 2001. prikazan je na gotovinskom načelu, a nakon toga na modificiranome obračunskom načelu. HAC, HC, HFP i DAB uključeni su od 2001., pri čemu je HAC isključen od 2008. U izračun salda uključene su godišnje isplate povrata duga umirovljenicima (opširnije objašnjenje metodologije izračuna salda vidi u Biltenu HNB-a, br. 165, u Okviru 4.).

^f Javni dug je dug opće države. Od 2008. dug HAC-a isključen je iz duga opće države.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak	3
2. Kretanja u globalnom okružju	4
Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri	4
Kretanja referentnih kamatnih stopa	5
Tečajevi i cjenovna kretanja	5
3. Agregatna potražnja i ponuda	6
Agregatna potražnja	6
Agregatna ponuda	8
4. Tržište rada	9
5. Inflacija	10
6. Vanjska trgovina i konkurentnost	11
7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala	12
Inozemni tokovi kapitala	13
8. Monetarna politika	14
9. Javne financije	15
10. Usporedba Hrvatske i odabranih zemalja Srednje i Istočne Europe	17

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

A. Monetarni i kreditni agregati	26
Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati	26
B. Monetarne institucije	27
Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija	27
Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive	28
C. Hrvatska narodna banka	29
Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke	29
D. Banke	31
Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka	31
Tablica D2: Inozemna aktiva banaka	32
Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države	33
Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora	33
Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima	34
Tablica D6: Depozitni novac kod banaka	34
Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka	35
Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka	35
Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	36
Tablica D10: Inozemna pasiva banaka	36
Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka	37
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka	37
E. Stambene štedionice	39
Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica	39
F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost	40
Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	40
Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	41
Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	42

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	43
G. Financijska tržišta	44
Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule	44
Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima	45
Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule	46
Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	47
Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	48
Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	49
H. Gospodarski odnosi s inozemstvom	50
Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	50
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	51
Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi	52
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	53
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	54
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	56
Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka	57
Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	58
Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	60
Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	61
Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	62
Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	63
Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	65
Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	66
Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	68
Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	70
Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	71
Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	71
Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	72
I. Državne financije – izabrani podaci	73
Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	73
Tablica I2: Operacije državnog proračuna	74
Tablica I3: Dug središnje države	75
J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci	76
Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima	76
Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	77
Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće	77
Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	78
Popis banaka i štedionica	79
Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	80
Kratice i znakovi	81

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak	3
2. Kretanja u globalnom okružju	4
Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri	4
Kretanja referentnih kamatnih stopa	5
Tečajevi i cjenovna kretanja	5
3. Agregatna potražnja i ponuda	6
Agregatna potražnja	6
Agregatna ponuda	8
4. Tržište rada	9
5. Inflacija	10
6. Vanjska trgovina i konkurentnost	11
7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala	12
Inozemni tokovi kapitala	13
8. Monetarna politika	14
9. Javne financije	15
10. Usporedba Hrvatske i odabranih zemalja Srednje i Istočne Europe	17

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka

D. Banke

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka

E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka 42
Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka 43

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule 44
Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima 45
Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule 46
Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite 47
Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite 48
Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja 49

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica 50
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge 51
Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi 52
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja 53
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja 54
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica 56
Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka 57
Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost 58
Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke 60
Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja 61
Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune 62
Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima 63
Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor 65
Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima 66
Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora 68
Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica 70
Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja 71
Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja 71
Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja 72

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti 73
Tablica I2: Operacije državnog proračuna 74
Tablica I3: Dug središnje države 75

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima 76
Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena 77
Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće 77
Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača 78

Popis banaka i štedionica

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke 80
Kratice i znakovi 81

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak

Razina BDP-a u drugom se tromjesečju 2012. stabilizirala zbog pozitivnih rezultata u turizmu i povećane potrošnje države. Robni izvoz, potrošnja kućanstava i investicije nastavili su padati.

Rast izvoza usluga bio je najpovoljnije obilježje drugog tromjesečja.

Nepovoljna kretanja nastavljaju se na tržištu rada.

Inflacija se smanjuje nakon ostvarenog porasta izazvanog povećanjem PDV-a i cijena energenata za kućanstva.

Kontraktacija manjka na tekućem računu u drugom je tromjesečju nešto izraženija od lipanjskih očekivanja.

Uvjeti financiranja domaćih sektora potkraj drugog i na početku trećeg tromjesečja 2012. bili su povoljniji nego na početku godine.

Kapitalni priljevi iz inozemstva nastavili su se smanjivati, što je u skladu s tekućim gospodarskim prilikama i stanjem na međunarodnim financijskim tržištima.

Aprecijacijske pritiske na tečaj kune prema euru HNB je ublažio deviznom intervencijom.

Likvidnost sustava privremeno se smanjila u odnosu na prvu polovinu godine, stoga su kamatne stope na tržištu novca porasle.

Značajni rast proračunskih prihoda u prvoj polovini godine ostvaren je unatoč nižoj gospodarskoj aktivnosti. Bez dodatnih mjera štednje odredbe Zakona o fiskalnoj odgovornosti neće se ostvariti.

Dobar početak turističke sezone i blago povećanje državne potrošnje uzrok su privremene stabilizacije sezonski prilagođenog BDP-a u drugom tromjesečju 2012., nakon što je u prvom tromjesečju bio ostvaren izrazit pad. Robni izvoz, potrošnja kućanstava i investicije nastavili su se smanjivati.

Indeksi pouzdanja potrošača i proizvođača pogoršali su se u industriji, dok su oni u građevinarstvu ostali na vrlo niskoj negativnoj razini.

S obzirom na nešto nepovoljnija očekivana kretanja u okruženju i kasniji početak realizacije javnih investicija pad gospodarske aktivnosti u ovoj bi godini mogao biti nešto izraženiji u odnosu na HNB-ove ocjene iz lipnja.

Povećanje aktivnosti u turizmu dovelo je do pozitivnog doprinosa ukupnog izvoza kretanju domaćeg proizvoda u drugom tromjesečju. Za robni je izvoz istodobno zabilježen padajući trend zbog snažnog smanjenja izvoza brodova.

Nakon privremenog smanjivanja broja nezaposlenih i povećanja broja zaposlenih osoba u drugom tromjesečju tekuće godine, ostvarenog pretežito u javnom sektoru, u srpnju i kolovozu ponovno su se nastavila nepovoljna kretanja na tržištu rada. Administrativna stopa nezaposlenosti u prvih osam mjeseci iznosila je čak 18,7%.

Mjesečne stope inflacije, sezonski prilagođene, u posljednja su se tri mjeseca smanjile, nakon značajnog šoka izazvanog povećanjem stope PDV-a i cijena energenata za stanovništvo u razdoblju od ožujka do svibnja. Taj cjenovni šok i niska inflacija u istom razdoblju prethodne godine rezultirali su povećanjem godišnje stope inflacije s 2,6% u travnju na 4,0% u kolovozu. Slaba osobna potrošnja, nepovoljni uvjeti na tržištu rada i smanjenje jediničnih troškova rada pridonijeli su smanjenju godišnje stope temeljne inflacije tijekom spomenutog razdoblja.

Ostvareni manjak na tekućem računu gotovo je upola manji nego u drugom tromjesečju lani, a to je u prvom redu odraz neočekivanog smanjenja manjka na računu faktorskih dohodaka i rasta prihoda od usluga. Manjak u robnoj razmjeni blago se povećao, zbog slabljenja izvoza u krizom pogođene vanjskotrgovinske partnere u okruženju.

Pokazatelji inozemnih troškova financiranja znatno su se poboljšali, što se odrazilo na smanjenje kamatnih stopa na trezorske zapise i kratkoročne kredite. U uvjetima izostanka pada dugoročnih kamatnih stopa i slabe potražnje za kreditima došlo je do pada ukupnog financiranja poduzeća i nastavka umjerenog razduživanja stanovništva.

Inozemna vlasnička ulaganja u drugom su tromjesečju ostvarena u iznosu od samo 0,1 mlrd. EUR, a uglavnom se odnose na manje projekte u turizmu, trgovinskoj djelatnosti te proizvodnji hrane i pića.

Dužničke priljeve kapitala u istom je razdoblju poglavito generirala središnja država te u manjoj mjeri privatna poduzeća, dok su se drugi sektori uglavnom razduživali. Uz izraženo dodatno sezonsko razduživanje banaka u srpnju se inozemni dug spustio na razinu od 46,0 mlrd. EUR. Ipak, relativni su se pokazatelji inozemne zaduženosti pogoršali zbog istodobnog pada nominalnoga bruto domaćeg proizvoda.

Tečaj kune prema euru bio je razmjerno stabilan. U kolovozu i rujnu zabilježeni su aprecijacijski pritisci zbog sezonskog priljeva deviza, niže kunske likvidnosti i očekivanja da će se privatna i državna poduzeća zaduživati u inozemstvu. Središnja je banka u rujnu intervenirala na deviznom tržištu otkupom deviza od poslovnih banaka.

Prosječan višak kunskih sredstava na računima za namiru poslovnih banaka smanjio se s 4,9 mlrd. kuna u drugom na 1,7 mlrd. kuna u trećem tromjesečju. Smanjenje likvidnosti posljedica je pojačane sezonske potražnje za gotovinom u ljetnim mjesecima i porasta prosječnog stanja depozita središnje države kod HNB-a, zbog čega su kamatne stope na tržištu novca blago porasle.

Prihodi konsolidirane središnje države povećali su se u prvih sedam mjeseci za 3,6%, unatoč nastavku nepovoljnih gospodarskih kretanja. To je posljedica izmjene u poreznom zakonodavstvu te bolje naplate poreza i doprinosa.

Rashodi konsolidirane središnje države u prvih sedam mjeseci 2012. malo su povećani, iako je proračunom predviđeno njihovo značajno smanjenje.

Takva kretanja upućuju na zaključak da se bez dodatnih mjera štednje u preostalom dijelu godine odredbe Zakona o fiskalnoj odgovornosti neće moći provesti.

Relativno snažan rast prihoda i lagano povećanje ukupnih rashoda i izdataka prouzročili su smanjenje ukupnoga fiskalnog manjka na godišnjoj razini za 1,7 mlrd. kuna: on je u prvih sedam mjeseci iznosio 8,6 mlrd. kuna.

Međutim, rast javnog duga bio je vidljivo izraženiji nego u prvih sedam mjeseci prošle godine, s obzirom na to da je država preuzela kreditne obveze brodogradilišta u javni dug. Dug središnje države tako je na kraju srpnja 2012. dosegnuo 174,7 mlrd. kuna ili 52,4% BDP-a.

Očekivani rast BDP-a u 2012. mogao bi biti nešto slabiji od lipanjskih ocjena HNB-a, kada se očekivao pad od 1,6%, a projicirani oporavak u 2013. sporiji (u lipnju je projiciran rast od 1,3% za iduću godinu). To je posljedica nastavka negativnih kretanja u području potrošnje kućanstava i investicija, na što upozoravaju i pokazatelji povjerenja potrošača te očekivanja proizvođača. Novije prognoze za glavne trgovinske partnere također su nešto nepovoljnije.

U uvjetima niske razine realne aktivnosti manjak na tekućem računu platne bilance mogao bi ostati relativno nizak, pri čemu se očekuju inozemni priljevi kapitala dostatni za njegovo financiranje. Očekuje se da će tečaj kune prema euru ostati razmjerno stabilan.

Inflacijski pritisci u drugoj će se polovini godine povećati, s obzirom na očekivani prijenos rasta globalnih cijena prehrambenih sirovina, s određenom odgodom, na domaće tržište.

S druge strane, manjak državnih financija u 2012. godini mogao bi biti nešto manji u odnosu na projekcije HNB-a iz lipnja zahvaljujući boljem prikupljanju prihoda. Međutim, ostvarivanje ciljeva iz Zakona o fiskalnoj odgovornosti u 2012. i 2013. zahtijevat će poduzimanje dodatnih mjera za smanjivanje rashoda.

2. Kretanja u globalnom okružju

Svjetska ekonomija u 2012. nastavila je s blagim i neujednačenim oporavkom, koji se značajno usporio u drugom tromjesečju. Mjesečni pokazatelji upućuju na stabilizaciju svjetskoga gospodarstva sredinom godine, dok bi se jačanje aktivnosti moglo očekivati tek u posljednjem tromjesečju. Na to je, osim izostanka oporavka u eurozoni, djelovalo usporavanje svjetske trgovine, a time i rasta gospodarstava s tržištima u nastajanju te zemalja u razvoju, posebice Kine i Indije. Za razliku od toga, gospodarska kretanja u pojedinim zemljama, poput Njemačke i Japana, bila su početkom godine bolja od očekivanih.

Gospodarstvo eurozone pod snažnim je pritiskom dužničke krize u zemljama periferije, zbog čega je izostao očekivani gospodarski oporavak. Tako je, nakon stagnacije u prva tri mjeseca 2012., u drugom tromjesečju zabilježen realni pad BDP-a (0,2%) u odnosu na prethodno tromjesečje. Blagi rast neto izvoza i državne potrošnje nije uspio nadoknaditi negativan utjecaj promjene zaliha i ostalih komponenti domaće potražnje. Trenutačno dostupni kratkoročni pokazatelji gospodarske aktivnosti navješćuju da bi ona mogla ostati slaba i u drugoj polovini godine, uz moguću daljnje smanjenje BDP-a na tromjesečnoj razini.

Gospodarstva SAD-a i Japana rasla su u prvoj polovini

godine, pri čemu se realna aktivnost, pogotovo u Japanu, usporila tijekom drugog tromjesečja. Gospodarski rast u SAD-u, prisutan tijekom cijele 2011., nastavio se i u prvom polugodištu 2012. Blago usporavanje gospodarske aktivnosti u drugom tromjesečju u odnosu na prethodna tri mjeseca uglavnom je posljedica slabijeg rasta osobne i investicijske potrošnje, dok je proračunska potrošnja, zbog zakonskih ograničenja, nastavila padati. Japansko se gospodarstvo, nakon stagnacije u posljednjem tromjesečju 2011., u prvom tromjesečju 2012. značajno dinamiziralo zbog snažnog rasta osobne potrošnje, djelomično potaknutog ponovnim uvođenjem subvencija za kupnju ekološki prihvatljivih vozila te pojačanih investicija javnog sektora. Na usporavanje gospodarske aktivnosti u drugom tromjesečju djelovala je stagnacija osobne potrošnje prouzročena istjecanjem spomenutih subvencija, ali i potisnuta inozemna potražnja.

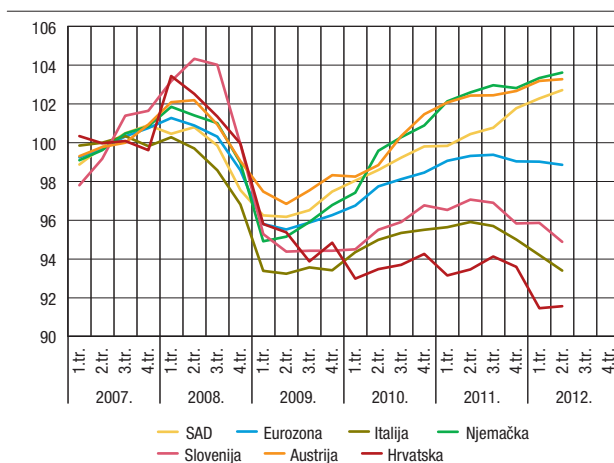
U Kini se gospodarski rast usporava već šesto tromjesečje zaredom, dok je u Indiji zabilježena niža godišnja stopa rasta. Kina tijekom prvog polugodišta ima jednu od najnižih godišnjih stopa rasta nakon izbijanja globalne financijske krize. Takvim je kretanjima pridonijelo usporavanje inozemne potražnje u eurozoni i SAD-u, ali i domaće mjere za usporavanje inflacije te prekomjernog rasta cijena nekretnina. Kineska je vlada u prvih šest mjeseci u sklopu ekspanzivne monetarne politike dva puta snizila ključne kamatne stope i stopu obvezne pričuve. Slabljenje svjetskoga gospodarstva u prvom polugodištu 2012. odrazilo se i na Indiju koja ima niže godišnje stope rasta praćene razmjerno visokom stopom inflacije i deprecijacijom domaće valute. Osim slabe inozemne potražnje, usporavanju rasta pridonijelo je i usporavanje osobne potrošnje i investicija.

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

Gospodarska kretanja većine glavnih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera zamjetno su se usporila u drugom tromjesečju 2012., što se negativno odrazilo na realna kretanja u Hrvatskoj. Došlo je do snažnog pada gospodarske aktivnosti u Italiji i Sloveniji, zbog čega se smanjio i hrvatski izvoz u spomenute zemlje. Pozitivna kretanja, iako usporenom dinamikom, zabilježena su jedino u trgovinskim odnosima s Austrijom, u segmentu izvoza robe, te Njemačkom zahvaljujući pojačanim turističkim dolascima u Hrvatsku.

Padu talijanskoga gospodarstva u prvom polugodištu 2012. najviše je pridonio pad osobne i investicijske potrošnje na koji su utjecali rast nezaposlenosti i smanjenje plaća. Istodobno se

Slika 1. Bruto domaći proizvod izabranih gospodarstava
desezonirani podaci, stalne cijene, 2007. = 100

Napomena: Podaci za eurozonu odnose se na EA17.

Izvor: Eurostat

dužnička kriza te izraženi rast kamatnih stopa i dalje smatraju glavnim preprekama za rast pouzdanja potrošača i proizvođača te mogući oporavak realne aktivnosti. Pozitivni učinci stabilizacije, temeljeni na provođenju strukturnih reformi i fiskalne konsolidacije, očekuju se tek tijekom 2013.

Kod slovenskog je gospodarstva zbog negativnih kretanja na tržištu rada i kontrakcije investicija u drugom tromjesečju ponovno zabilježeno smanjenje BDP-a. Nepovoljna situacija na tržištu rada, praćena padom zaposlenosti i nominalnih plaća, odrazila se na snažan pad osobne potrošnje. U isto vrijeme, zbog rasta kamatnih stopa izazvanog snižavanjem kreditnog rejtinga, došlo je do snažne kontrakcije investicijske potrošnje. Pozitivan doprinos dao je jedino izvoz robe i usluga, s rastom u odnosu na prvo tromjesečje, što nije bilo dovoljno da nadoknadi pad ostalih komponenti potrošnje.

Pozitivnim kretanjima kod njemačkoga gospodarstva pridonijeli su dobri izvojni rezultati, ali i snažna domaća potražnja. Pritom je u drugom tromjesečju došlo do blagog usporavanja rasta, no njegova dinamika nije odudarala od potencijalnog rasta njemačkoga gospodarstva. Glede izvoza, rast u zemlje izvan eurozone ostao je snažan kao i u prvom tromjesečju, dok je izvoz u zemlje eurozone stagnirao. Osim toga, pozitivna kretanja na tržištu rada bila su praćena povećanjem plaća, što je povoljno utjecalo na raspoloživi dohodak stanovništva, ali i rast njihova pouzdanja, te pridonijelo rastu osobne potrošnje. Nasuprot tome, već treće uzastopno tromjesečje izrazito se usporava investicijska potrošnja, ponajprije ulaganja u proizvodne kapacitete i nabavu kapitalne opreme, a to je usporavanje potaknuto općom nesigurnošću na europskim tržištima.

U Austriji se početkom godine nastavio stabilan gospodarski rast pa ta zemlja i dalje ima najnižu stopu nezaposlenosti unutar eurozone. Pozitivna je kretanja poticao oporavak državne potrošnje i rast investicija, a i doprinosi neto inozemne potražnje bio je pozitivan zahvaljujući relativno dobrim izvoznim rezultatima. Ipak, u drugom je tromjesečju 2012. gospodarski rast počeo pokazivati znakove slabljenja, prouzročene negativnim doprinosom inozemne potražnje zbog nešto izraženijeg rasta uvoza. Osim toga, zaustavljen je i rast osobne potrošnje, unatoč rastu raspoloživog dohotka i rekordnoj zaposlenosti. Iako je u neznatnom porastu u odnosu na 2011., Austrija se i dalje ističe najnižom stopom nezaposlenosti među zemljama eurozone.

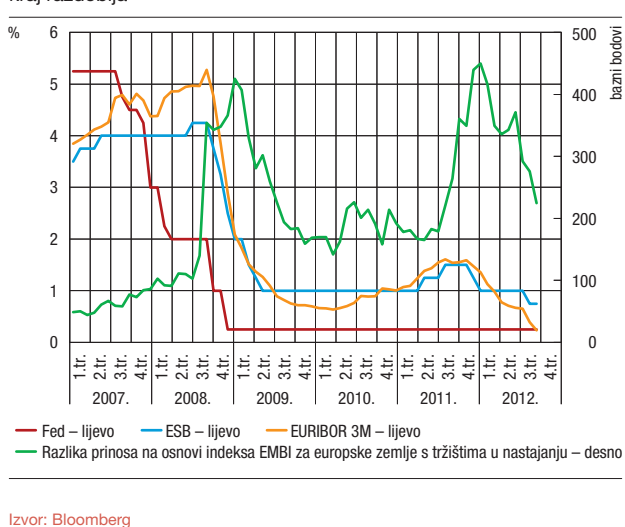
U Srbiji se u drugom tromjesečju 2012. usporio godišnji pad realne gospodarske aktivnosti. Ublažavanje nepovoljnih kretanja odraz je postupne stabilizacije pada industrijske proizvodnje nakon izrazitog smanjenja u prva tri mjeseca 2012., dok je potrošnja stanovništva dodatno potisnuta. Stopa inflacije i dalje je među najvišima u zemljama u okružju, čemu je poglavito pridonio rast cijena hrane u drugom tromjesečju, ali i deprecijacija domaće valute.

Prema kretanju industrijske proizvodnje i razmjene s inozemstvom gospodarska se aktivnost u Bosni i Hercegovini u prva dva tromjesečja 2012. smanjila. Taj je pad bio nešto blaži u drugom tromjesečju zbog boljih izvoznih rezultata. Istodobno je na smanjenje robnog uvoza, nakon njegove stagnacije u prvom tromjesečju, djelovao zamjetan pad osobne potrošnje.

Kretanja referentnih kamatnih stopa

Potaknut visokom neizvjesnošću na financijskim tržištima ESB je početkom srpnja donio odluku o spuštanju ključne kamatne stope, a početkom kolovoza najavio je i korištenje novih nestandardnih instrumenata monetarne politike. Nakon što je na prelasku u 2012. godinu ESB osigurao visoku likvidnost bankovnog sustava eurozone pomoću programa dugoročnoga kreditiranja banaka, početkom srpnja 2012. spustio je svoje kamatne stope za 0,25 postotnih bodova. Stoga je ključna aktivna

Slika 2. Referentne kamatne stope i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju kraj razdoblja

kamatna stopa pala na izrazito niskih 0,75%, a kamatna stopa na prekonoćne depozite kod ESB-a na 0%. Nove nestandardne mjere odnose se na program neograničenoga kupovanja državnih obveznica na sekundarnom tržištu zemalja članica, koje imaju otežan pristup tržištima kapitala i stoga se koriste financijskom pomoći iz službenih izvora na temelju programa makroekonomskih prilagodbi. Te odluke dovele su do pada tržišnih kamatnih stopa u eurozoni, koje su krajem rujna bile na veoma niskim razinama.

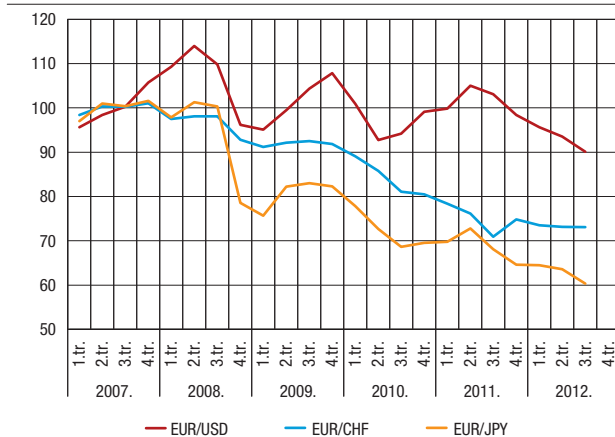
Smanjenje neizvjesnosti na financijskim tržištima pridonijelo je smanjenju razlike prinosa na euroobveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju. Ona je, nakon kratkotrajnog povećanja u svibnju zbog porasta nesigurnosti na financijskim tržištima, već u lipnju počela padati, čemu su poticaj dala očekivanja o skorom smanjenju referentne kamatne stope ESB-a. Smanjenje razlike prinosa nastavilo se i tijekom trećeg tromjesečja, a na nje je utjecala i najava ESB-a o otkupu državnih obveznica zemalja članica eurozone na sekundarnom tržištu. Spomenuta su kretanja pozitivno djelovala na razlike prinosa i premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za hrvatske obveznice, koje su se još izraženije smanjile početkom rujna, kada je agencija Fitch revidirala ocjenu izgleda za Hrvatsku s negativne na stabilnu.

Tečajevi i cjenovna kretanja

Tečaj američkog dolara prema euru u 2012. bio je jači u odnosu na prosječnu razinu iz prethodne godine, dok je tečaj švicarskog franka prema euru bio stabilan. Američki dolar je u prva dva mjeseca 2012. bio izložen deprecijacijskim pritiscima te se kretao u rasponu od 1,27 do 1,34 EUR/USD. Potom je u sljedeća dva mjeseca tečaj bio relativno stabilan, a početkom svibnja počeo je jačati izazvan sve većom zabrinutošću ulagača zbog dužničke krize u eurozoni. Nakon razine od 1,21 EUR/USD krajem srpnja, počinje ponovna deprecijacija dolara. Tome su pridonijeli porast optimizma glede pomoći zemljama članicama eurozone pogođenima krizom i očekivanja da bi Fed opet mogao poduzeti mjere monetarnog popuštanja, a tečaj je na kraju rujna iznosio 1,29 EUR/USD. Tečaj švicarskog franka prema euru bio je stabilan tijekom prvih osam mjeseci 2012. te se kretao oko administrativno određene donje granice tečaja od 1,20 EUR/CHF.

Cijene sirove nafte na svjetskom tržištu porasle su u trećem tromjesečju zbog političkih napetosti i smanjene ponude. Početkom rujna cijena barela sirove nafte tipa Brent kretala se oko 114 USD, no još uvijek je bila za oko 10% niža od one sredinom

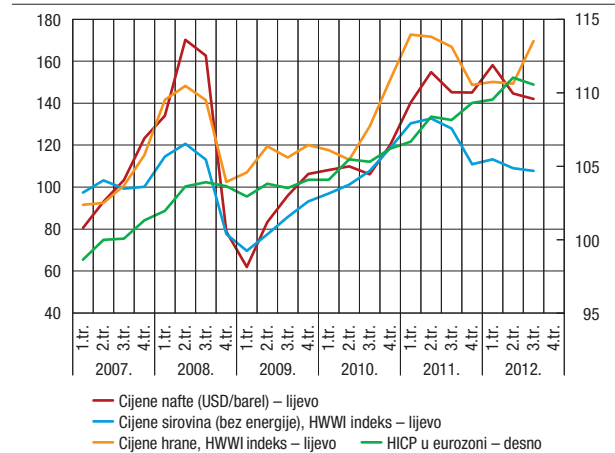
Slika 3. Kretanje tečaja pojedinih valuta
2007. = 100

Napomena: Rast indeksa označuje aprecijaciju eura.

Izvor: Eurostat

Slika 4. Cijene
2007. = 100

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se samo na srpanj i kolovozu.

Izvori: Eurostat; Bloomberg; HWWI

ožujka. Rast cijena sirove nafte tijekom ljetnih mjeseci ponajviše se pripisuje ponovnom jačanju napetosti u odnosima s Iranom te smanjenju ponude u zemljama članicama OPEC-a, posebice Iranu i Angoli. Isto tako, smanjena je proizvodnja i u zemljama koje nisu članice OPEC-a zbog štrajkova, loših vremenskih prilika i planiranih održavanja postrojenja.

Tijekom trećeg tromjesečja zabilježen je rast cijena prehrambenih sirovina zbog suše, a istodobno se nastavio pad cijena industrijskih sirovina. U kolovozu je HWWI indeks cijena sirovina

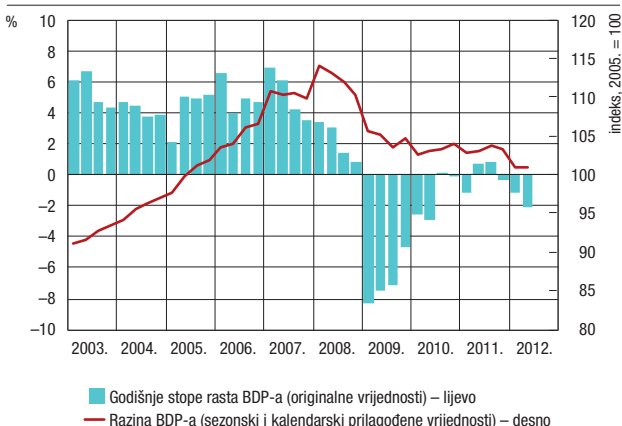
(bez energenata, u američkim dolarima) dosegno razinu iz svibnja, no još uvijek je bio niži za 17,2% nego u kolovozu 2011. Među sirovinama koje ne uključuju energente tijekom ljetnih mjeseci najviše su porasle cijene prehrane, posebice žitarica te ulja i uljarica zbog suše u SAD-u. Takva će se kretanja s određenim vremenskim pomakom odraziti na povećanje domaćih cijena prehrambenih proizvoda¹. Nasuprot tome, nastavio se pad cijena industrijskih sirovina, odnosno tekstila, metala i željezne rude.

3. Agregatna potražnja i ponuda

BDP je u drugom tromjesečju stagnirao na niskoj razini iz prvog tromjesečja. Povoljna tekuća kretanja zabilježena su kod inozemne potražnje za turističkim uslugama, blago je porasla i državna potrošnja, dok su se ostale komponente agregatne potražnje nastavile smanjivati. Uzme li se u obzir i nepovoljno

kretanje BDP-a u razdoblju od siječnja do ožujka, na razini cijeloga prvog polugodišta gospodarska je aktivnost i dalje zamjetno niža u usporedbi s krajem prethodne godine. Pad gospodarske aktivnosti u ovoj godini mogao bi biti nešto izraženiji u odnosu na HNB-ove procjene iz lipnja jer povoljnija ostvarenja izvoza turističkih usluga neće nadoknaditi pad osobne potrošnje i zakašnjeli početak realizacije javnih investicija.

Slika 5. Bruto domaći proizvod
realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

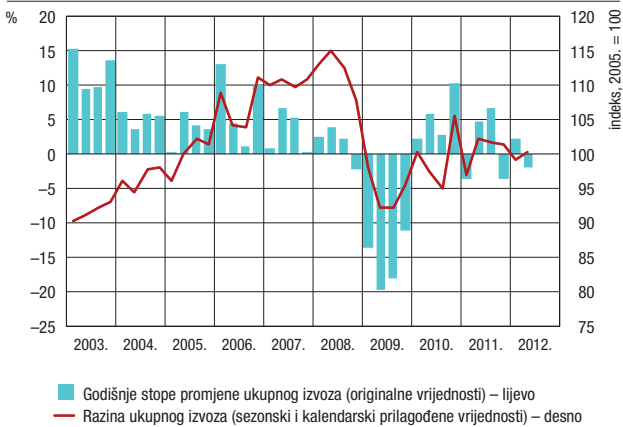
Aggregatna potražnja

U drugom je tromjesečju ostvaren blagi oporavak izvoza robe i usluga u prvom redu zbog povoljnih kretanja u turizmu. Robni je izvoz smanjen, osobito u kategoriji izvoza ostalih prijevoznih sredstava. Povoljnija su bila kretanja u srpnju i kolovozu, kad je zabilježen rast nominalnoga robnog izvoza i broja noćenja stranih turista.

Potrošnja kućanstava nastavila se smanjivati, na što su utjecali pad raspoloživog dohotka i nastavak razduživanja kućanstava. Negativan su učinak na potrošnju u tom razdoblju imali i rast opće stope poreza na dodanu vrijednost te rast cijena električne energije i plina za kućanstva. Rezultati Ankete o pouzdanju potrošača pokazuju da je u istom razdoblju slabio i potrošački optimizam, a to je vjerojatno smanjivalo i sklonost potrošnji iz tekućeg dohotka. Osim toga, zbog neizvjesnosti glede budućih

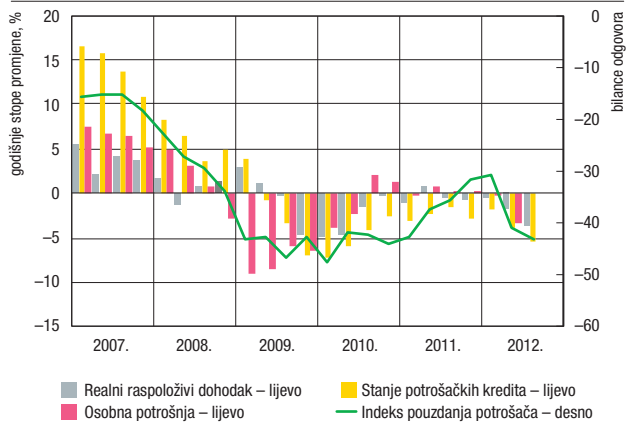
1 Više o prijenosu cijena prehrambenih sirovina i proizvoda na svjetskom tržištu na kretanje domaćih cijena prehrane vidi u Okviru 2. Biltenu HNB-a broj 171, 2011. Projekcija indeksa potrošačkih cijena prehrambenih proizvoda u Hrvatskoj.

Slika 6. Izvoz robe i usluga
realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

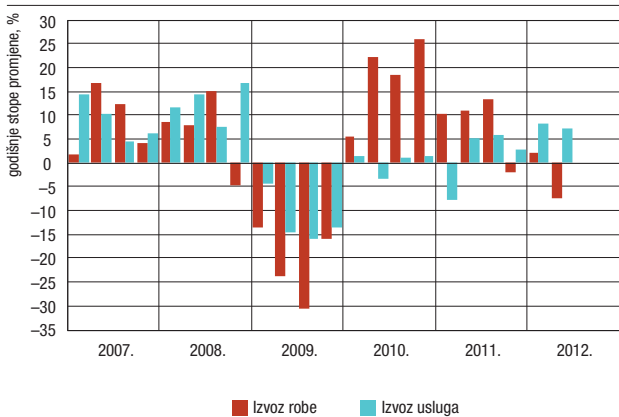
Slika 9. Odrednice osobne potrošnje

Napomena: Vrijednosti indeksa pouzdanja potrošača u mjesecu izračunate su kao tročlani pomični prosjek mjesečnih podataka.

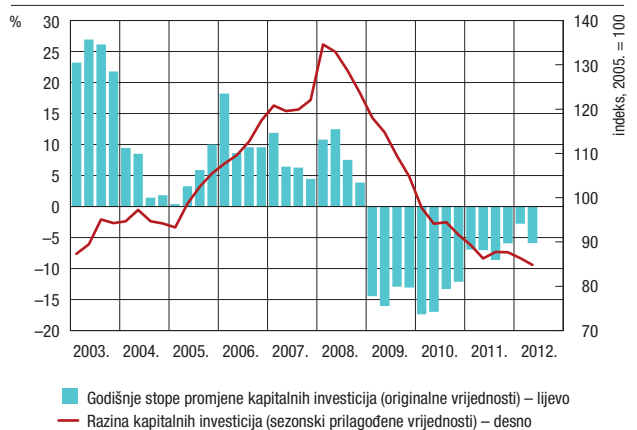
Izvori: DZS; Ipsos Puls; HNB

Slika 7. Izvoz robe i usluga
u eurima, nominalne vrijednosti preuzete iz platne bilance

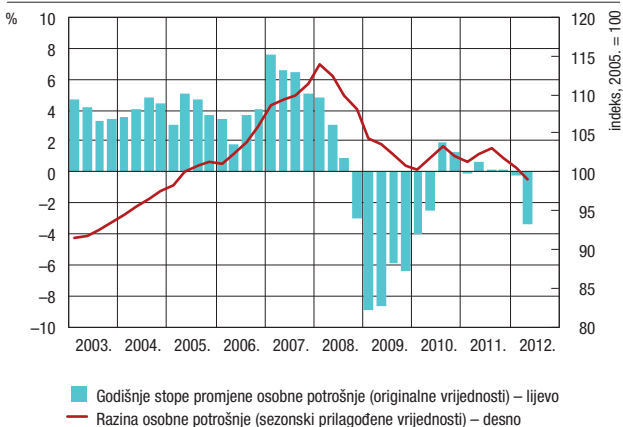
Izvor: HNB

Slika 10. Bruto investicije u fiksni kapital
realne vrijednosti

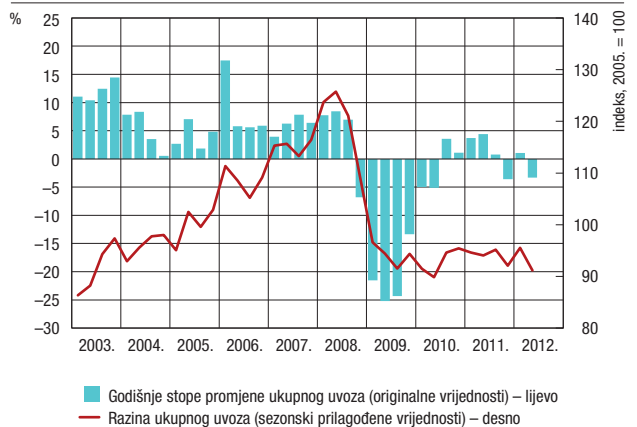
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 8. Osobna potrošnja
realne vrijednosti

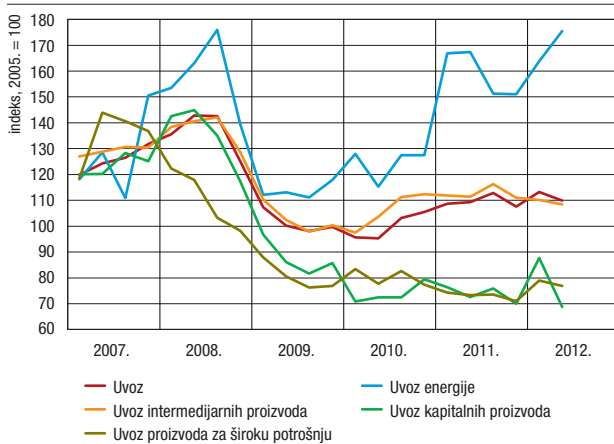
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 11. Uvoz robe i usluga
realne vrijednosti

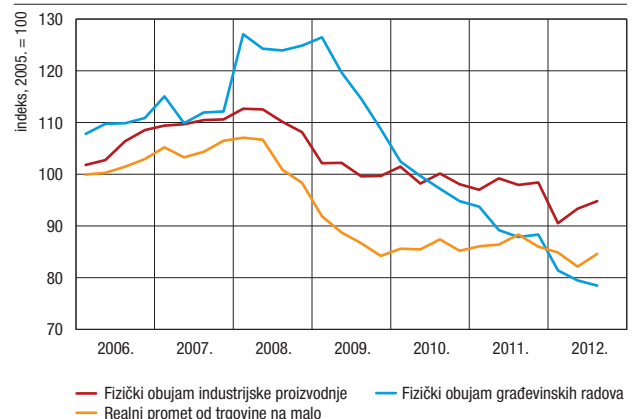
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 12. Nominalni uvoz robe po kategorijama
sezonski prilagođeno

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 13. Kratkoročni pokazatelji gospodarske aktivnosti
sezonski i kalendarski prilagođeno

Napomena: Tromjesečni podaci izračunati su kao jednostavni prosjek mjesečnih podataka.

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

gospodarskih kretanja i poboljšanja stanja na tržištu rada potražnja stanovništva za kreditima i nadalje je na niskoj razini. Pad osobne potrošnje u 2012. mogao bi biti zamjetno veći nego u prognozi iz lipnja ove godine.

Kapitalne su se investicije u drugom tromjesečju nastavile smanjivati poglavito zbog nepovoljnih kretanja u građevinskom sektoru i niske razine agregatne potražnje. Nakon donekle povoljnijih kretanja u drugoj polovini 2011., u prvom je polugodištu 2012. kontrakcija ulaganja u fiksni kapital ponovno izražena. Investicijsku aktivnost države ograničavaju problemi u dosizanju razine rashoda predviđene proračunom, iako gotovinski proračunski podaci upućuju na to da su na razini konsolidirane opće države u drugom tromjesečju kapitalne investicije nešto porasle. Investicijska ulaganja javnih poduzeća ostvaruju se znatno sporije u odnosu na planove najavljene početkom godine, a investicijska ulaganja privatnog sektora i dalje kontinuirano opadaju jer se nastavila kriza u građevinskom sektoru. Uz to, niska razina agregatne potražnje i nesigurna gospodarska perspektiva odgađaju ulaganja poduzetnika u proizvodne kapacitete, što se odražava i na dinamiku uvoza, a djelomično i na proizvodnju kapitalnih dobara.

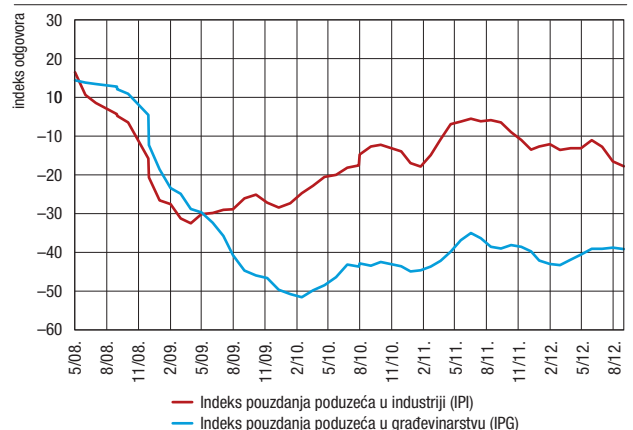
Državna potrošnja porasla je u odnosu na početak godine, kada je bila zakonom ograničena. Tome je najviše pridonijelo pojačano trošenje na robu i usluge, što je vjerojatno posljedica privremenog financiranja koje je bilo na snazi u prvom tromjesečju 2012. godine. S druge strane, broj zaposlenih u javnim i državnim službama tek se neznatno povećao.

Kontrakcija većine sastavnica domaće potražnje utjecala je na smanjenje uvoza robe i usluga. U tome je najveći udio imao pad uvoza robe, i to u prvom redu kapitalnih i intermedijarnih proizvoda, dok je uvoz usluga blago ojačao.

Agregatna ponuda

Stagnantna kretanja BDV-a većine djelatnosti rezultirala su stagnacijom tekuće razine agregatne ponude. Relativno povoljan utjecaj inozemne potražnje za uslugama ogleda se u malom porastu tromjesečnog BDV-a u skupini koja obuhvaća djelatnosti

Slika 14. Pokazatelji poslovnog optimizma

Napomena: Prikazane vrijednosti su tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka. Istraživanja poslovnog optimizma provode se od svibnja 2008.

Izvori: Ipsos Puls; HNB

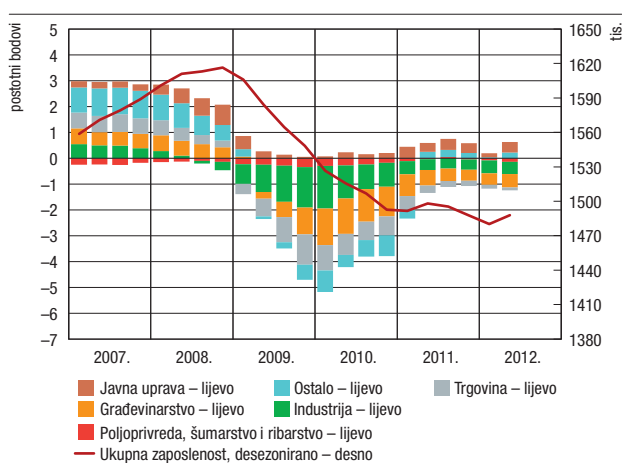
trgovine, prijevoza i skladištenja i smještaja te pripreme i usluživanja hrane, unatoč nepovoljnim trendovima u maloprodaji u drugom tromjesečju. Primjetljiv je i visok rast BDV-a industrije, no on je prije svega posljedica iznimno niske razine u prvom tromjesečju. Na takva kretanja upućivale su i ankete o pouzdanju poduzeća provedene u drugom tromjesečju.

Dostupni podaci daju vrlo malo informacija o kretanju gospodarske aktivnosti u trećem tromjesečju 2012. godine. Realni promet od trgovine na malo i obujam industrijske proizvodnje u srpnju i kolovozu porasli su u odnosu na prosječnu razinu iz prethodnog tromjesečja, a zabilježen je i godišnji rast broja ostvarenih noćenja turista. Nasuprot tome, slabljenje poslovnog pouzdanja u trećem tromjesečju i velika neizvjesnost u međunarodnom okruženju upućuju na to da bi bilo prerano izvoditi zaključak o oporavku gospodarske aktivnosti u istom razdoblju.

4. Tržište rada

Tijekom drugog tromjesečja broj zaposlenih osoba blago se povećao, no već tijekom srpnja i kolovoza nastavljena su nepovoljna kretanja. Rast broja zaposlenih osoba u drugom tromjesečju bio je određen dobrom turističkom predsezonom te nastavkom zapošljavanja u javnom sektoru. S druge strane, u ostalim djelatnostima broj se zaposlenih osoba nastavio smanjivati, što je u skladu s negativnim kretanjima gospodarske aktivnosti.

Slika 15. Ukupna zaposlenost i doprinosi rastu zaposlenosti po sektorima

Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

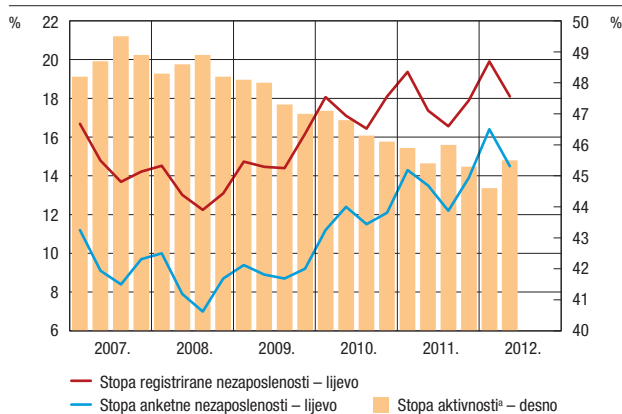
U drugoj polovini godine može se očekivati smanjenje broja zaposlenih osoba, ali godišnji pad broja zaposlenih osoba mogao bi ipak biti malo manji nego u lipanjskoj prognozi HNB-a.

Broj nezaposlenih osoba smanjio se u drugom tromjesečju 2012., a na početku trećeg tromjesečja ponovno je počeo rasti (prema sezonski prilagođenim podacima HZZ-a). Sezonski prilagođena prosječna stopa nezaposlenosti smanjila se tijekom drugog tromjesečja te je iznosila 18,3%, a u srpnju i kolovozu porasla je na 18,9%. I rezultati Ankete o radnoj snazi za drugo tromjesečje također upućuju na blago smanjenje broja nezaposlenih, pri čemu je sezonski prilagođena anketna stopa nezaposlenosti iznosila 14,1%. Kretanje nezaposlenosti u skladu je s lipanjskom prognozom, pri čemu se očekuje da će anketna i administrativna stopa nezaposlenosti ostati visoke i do kraja ove godine.

Nominalne neto i bruto plaće blago su se smanjile tijekom srpnja i kolovoza. Nominalno smanjenje plaća zabilježeno je u gotovo svim djelatnostima javnog i privatnog sektora, a po intenzitetu prilagodbe izdvajaju se djelatnosti financijskog sektora i poslovanja nekretninama. U srpnju i kolovozu nastavilo se smanjivanje realnih plaća u odnosu na prethodno tromjesečje, no malo blažim intenzitetom.

Nominalni jedinični trošak rada smanjio se u drugom tromjesečju zbog pada troškova rada snažnijeg od pada proizvodnosti rada. S obzirom na to da je razina cijena istodobno rasla, realni jedinični trošak rada nastavio je padati, što je potiskivalo troškovne pritiske na inflaciju. Nominalni jedinični trošak rada za industriju znatno se smanjio tijekom drugog tromjesečja.

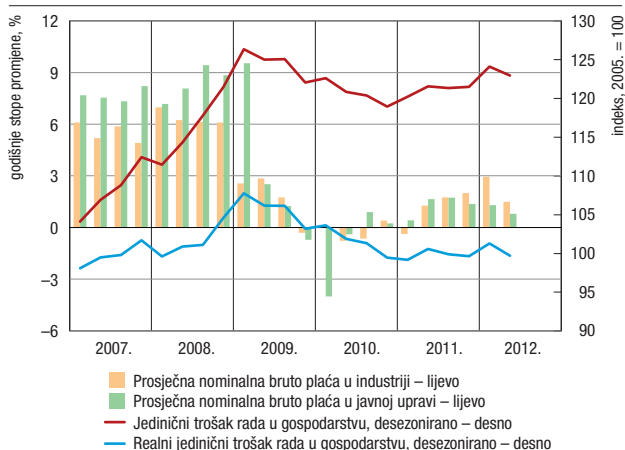
Slika 16. Stope nezaposlenosti i aktivnosti

^a Aktivno stanovništvo kao udio u radno sposobnom stanovništvu (15+).
Napomena: Od početka 2007. rezultati Ankete o radnoj snazi objavljuju se tromjesečno.

Izvori: DZS; HZZ

Slika 17. Bruto plaća i jedinični trošak rada

Izvori: DZS; HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

5. Inflacija

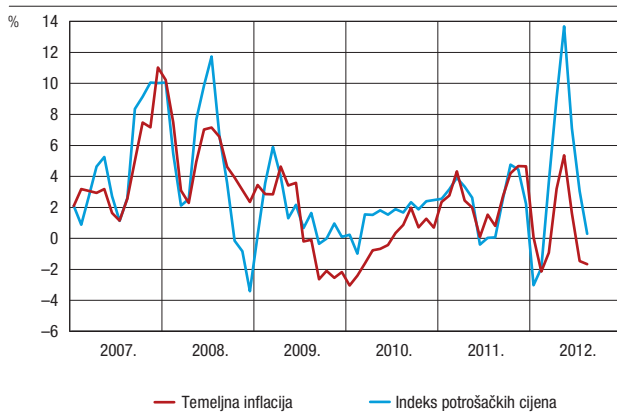
Nakon šoka izazvanog povećanjem stope PDV-a te cijena energenata za stanovništvo u razdoblju od ožujka do svibnja, mjesečne stope inflacije (sezonski prilagođene i svedene na godišnju razinu) u posljednja su se tri mjeseca smanjivale. Godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena ubrzala se s 2,6% u travnju na 3,9% u svibnju ponajviše zbog administrativnih odluka na osnovi kojih su poskupjeli električna energija i prirodni plin. Godišnja stopa ukupne inflacije nakon dvomjesečnog se usporavanja povećala na 4,0% u kolovozu. To je, prije svega, bila posljedica šoka na strani ponude, odnosno rasta cijena neprerađenih prehrambenih proizvoda (povrća i voća), do kojeg je došlo zbog

suše koja je utjecala na smanjeni urod poljoprivrednih kultura. Osim toga, u kolovozu se znatnije povećao i doprinos naftnih derivata godišnjoj inflaciji, što je bilo posljedica rasta cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, a povećanje doprinosa komunikacijskih usluga bilo je rezultat nepovoljnog učinka baznog razdoblja, odnosno njihova pojeftinjenja u istom razdoblju lani.

Domaći činitelji, prije svega slaba osobna potrošnja, nepovoljni uvjeti na tržištu rada i smanjenje jediničnih troškova rada², ublažavali su inflatorne pritiske. To je vidljivo u kretanju godišnje stope temeljne inflacije (u čiji se izračun ne uključuju cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativne cijene)³, koja se smanjila s 2,3% u travnju na 1,5% u srpnju te se na toj razini zadržala i u kolovozu, čemu je najviše pridonijelo smanjenje godišnje stope promjene cijena industrijskih proizvoda (odjeće) i prerađenih prehrambenih proizvoda. Da je došlo do smanjenja domaćih inflatornih pritisaka, potvrđuje i kretanje mjesečne stope promjene temeljne inflacije svedene na godišnju razinu, koja je u srpnju i kolovozu poprimila negativne vrijednosti. Ukupno gledajući, ostvarena stopa ukupne inflacije u kolovozu u skladu je s očekivanjima, s obzirom na to da je malo viši godišnji rast cijena poljoprivrednih proizvoda bio poništen slabijim godišnjim rastom indikatora temeljne inflacije. Inflatorni će se pritisci u drugoj polovini godine povećati, s obzirom na očekivani odgođeni utjecaj rasta globalnih cijena prehrambenih sirovina na domaće tržište.

Ubrzanje godišnjeg rasta implicitnog deflatora uvoza robe i usluga u drugom tromjesečju 2012. upućuje na jačanje inflatornih pritisaka iz vanjskog okruženja. Godišnji rast deflatora izvoza robe i usluga bio je relativno sporiji, pa su se u drugom tromjesečju uvjeti razmjene pogoršali na godišnjoj razini. Istodobno su se povećale godišnje stope promjene deflatora osobne potrošnje i deflatora BDP-a.

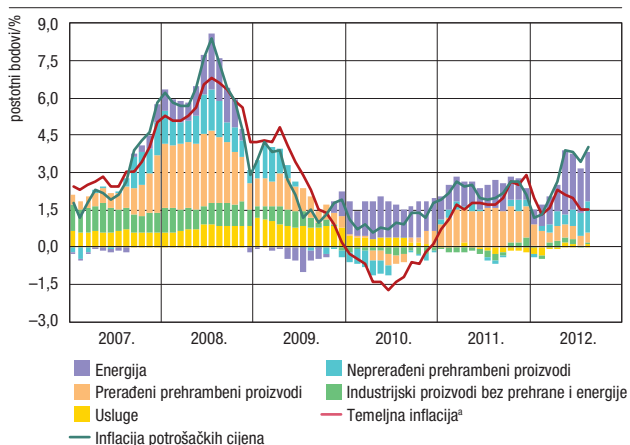
Slika 18. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesečne stope promjene na godišnjoj razini

Napomena: Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnog pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa cijena.

Izvor: DZS (izračun HNB-a)

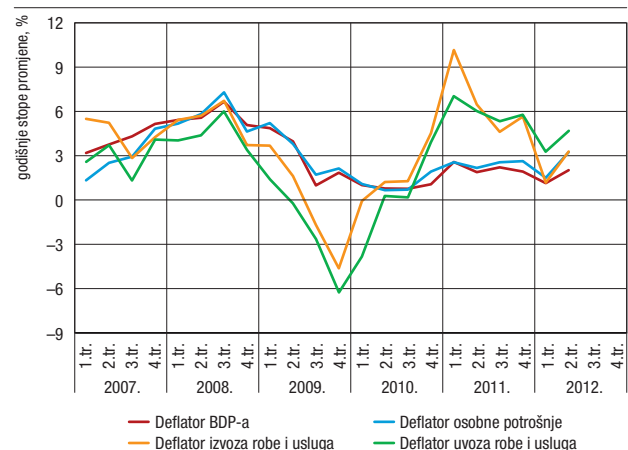
Slika 19. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenta inflaciji potrošačkih cijena

^a Temeljna inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih i proizvoda koji su administrativno regulirani.

Izvor: DZS (izračun HNB-a)

Slika 20. Deflator BDP-a i pojedinih njegovih komponenta

Izvor: DZS

- ² Zabilježeno u drugom tromjesečju u usporedbi s prethodnim tromjesečjem, a potaknuto smanjenjem doprinosa za zdravstveno osiguranje.
- ³ Indikator temeljne inflacije olakšava da se u analizi kretanja potrošačkih cijena jasnije uoči doprinos onih komponenta čije je kretanje velike izvan kontrole monetarnih vlasti (poljoprivredni proizvodi, administrativne cijene, uključujući cijene energenata) ukupnom rastu potrošačkih cijena od doprinosa rastu cijena za koje se smatra da su uglavnom posljedica pritisaka na strani potražnje.

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

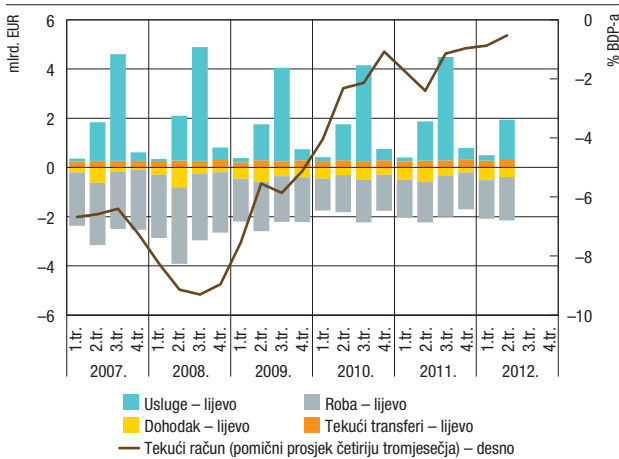
Saldo tekućeg računa platne bilance poboljšao se u drugom tromjesečju zbog smanjenja manjka na računu dohodaka i rasta prihoda od usluga. Zabilježeni manjak u iznosu od 0,2 mlrd. EUR gotovo je upola manji nego u istom razdoblju prethodne godine, a njegova je kontrakcija odraz neočekivanog smanjenja manjka na računu faktorskih dohodaka te rasta prihoda od pruženih usluga u turizmu. Manjak u robnoj razmjeni blago se povećao zbog slabljenja izvoza u krizom pogođene vanjskotrgovinske partnere, posebno Italiju, Sloveniju i Mađarsku.

Zbog slabijih poslovnih rezultata nekoliko poduzeća i banaka u inozemnom vlasništvu došlo je do pada manjka na računu faktorskih dohodaka u drugom tromjesečju. Rashodi od izravnih ulaganja na godišnjoj su se razini smanjili za 0,2 mlrd. EUR, a slabiji poslovni rezultati poduzeća u vlasništvu nerezidenata uglavnom se odnose na proizvodnju naftnih derivata i kemijskih proizvoda te na financijsko posredovanje. U drugim su djelatnostima poslovni rezultati uglavnom nadmašili prošlogodišnja

ostvarenja pa bi se, uz nastavak sličnih kretanja, do kraja godine mogao nadoknaditi pad rashoda iz drugog tromjesečja. Rastu kamatnih rashoda najviše je pridonijela središnja država, koja se sve intenzivnije zadužuje u inozemstvu, dok se kod ostalih sektora smanjuje ili usporava rast troškova inozemnog financiranja. Osim usporenog rasta duga, tome pridonose i nešto povoljniji uvjeti financiranja na inozemnim tržištima. Višak u razmjeni usluga nastavio je rasti, ponajviše zahvaljujući rastu prihoda od turizma od 9,1%, čemu je posebno pogodovao veći broj noćenja gostiju iz Njemačke. K tome se povećao i pozitivan saldo na računu tekućih transfera zbog rasta prihoda privatnog sektora.

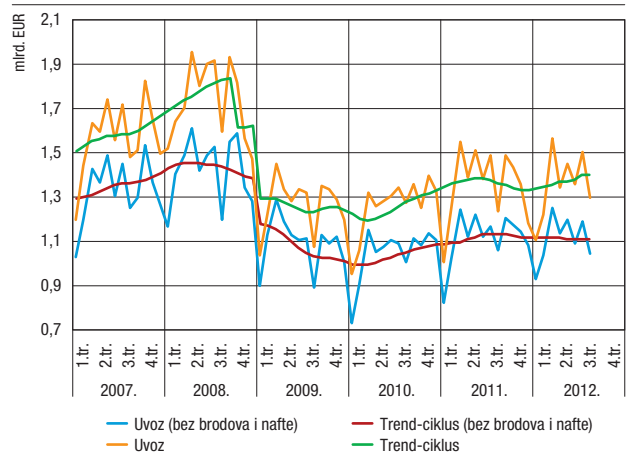
Slabljenje inozemne potražnje nepovoljno se odrazilo na domaći izvoz. Tako je u drugom tromjesečju 2012., prema sezonski prilagođenim podacima, izvoz pao za 1,8% na tromjesečnoj razini, čime se nastavio nepovoljan trend koji traje od sredine 2011. Tome je uvelike pridonio i neočekivano nizak izvoz brodova, dok se izvoz suženog agregata (bez brodova i nafte) blago

Slika 21. Saldo tekućeg računa i njegova struktura

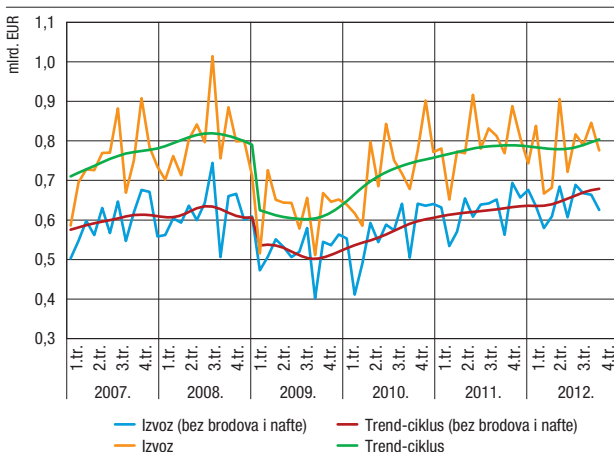
Izvor: HNB

Slika 23. Robni uvoz (cif) i trend-ciklus

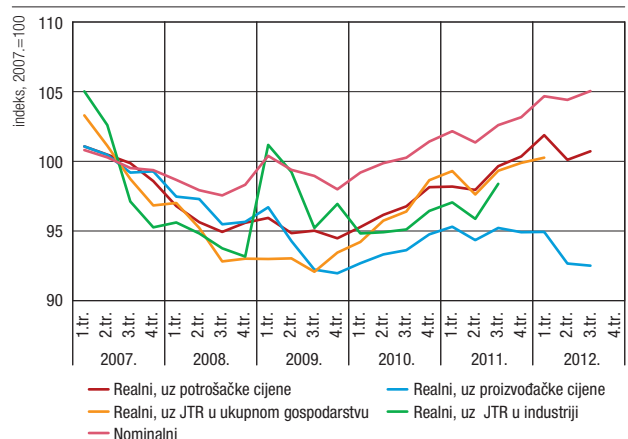
Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se samo na srpanj i kolovoz. Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 22. Robni izvoz (fob) i trend-ciklus

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se samo na srpanj i kolovoz. Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 24. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

Napomena: Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune. Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se samo na srpanj. Izvor: HNB

oporavio uz rast od 3,1%. Međutim, u srpnju i kolovozu ponovno je zabilježen njegov pad (-1,9% u odnosu na prosjek drugog tromjesečja). Zbog porasta izvoza brodova i naftnih derivata ukupni je izvoz u srpnju i kolovozu ipak porastao za 3,7%. Među pojedinim odsjecima povoljni pomaci u razdoblju od travnja do kolovoza vidljivi su kod izvoza dijela kapitalnih dobara, žitarica i proizvoda od žitarica te plastičnih tvari u primarnim oblicima, a nepovoljna kretanja primjetna su kod izvoza brodova, šećera te medicinskih i farmaceutskih proizvoda.

Slabljenje domaće gospodarske aktivnosti rezultiralo je padom robnog uvoza (-1,0% na tromjesečnoj razini, prema sezonski prilagođenim podacima). U srpnju i kolovozu uvoz je ponovno ojačao (2,9% u odnosu na prosjek drugog tromjesečja), a za njegov su rast ponajviše zaslužni brodovi vraćeni (uvezeni) u domaća brodogradilišta s dorade te snažniji uvoz nafte i naftnih derivata. Rast uvoza ostale robe stoga je umjereniji (uvoz bez brodova i nafte povećao se za 1,3% na tromjesečnoj razini). Među pojedinim vrstama robe u razdoblju od travnja do srpnja u odnosu na prvo tromjesečje najviše je ojačao uvoz aparata za

telekomunikacije i snimanje zvuka, pogonskih strojeva i uređaja te povrća i voća. Nasuprot tome, intenzivan rast uvoza električne energije i plina početkom godine donekle se usporio, dok je uvoz cestovnih vozila, nakon stagnacije u prvom tromjesečju, ponovno snažno pao.

Kretanje pokazatelja cjenovne konkurentnosti hrvatskog izvoza početkom trećeg tromjesečja nije bilo jednoznačno. Realni efektivni tečaj kune uz potrošačke cijene blago je deprecirao početkom trećeg tromjesečja, zbog deprecijacije nominalnoga efektivnog tečaja. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine također je zabilježena njegova deprecijacija. Nasuprot tome, realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene blago je aprecirao na tromjesečnoj razini jer je kretanje domaćih cijena bilo nepovoljnije nego u većini glavnih trgovinskih partnera. Istodobno se ubrzala njegova aprecijacija na godišnjoj razini. Podaci o kretanju realnoga efektivnog tečaja kune uz jedinične troškove rada za ukupno gospodarstvo dostupni su za prvo tromjesečje 2012. te upućuju na njegovu daljnju deprecijaciju.

7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

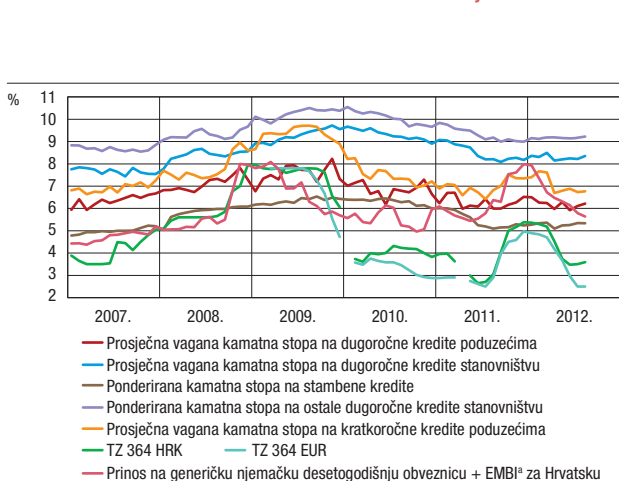
Uvjeti financiranja domaćih sektora potkraj drugog i na početku trećeg tromjesečja 2012. bili su povoljniji nego na početku godine. Pritom je došlo do zamjetnog poboljšanja pokazatelja inozemnih troškova financiranja, dok su se domaći troškovi smanjili jedino za trezorske zapise i kratkoročne kredite.

Razlike u prinosima na hrvatske obveznice i prinosi na premiju osiguranja od kreditnog rizika za Hrvatsku (CDS) postupno su se smanjivali od početka lipnja ove godine. Njihova snažnija korekcija uslijedila je u rujnu nakon odluke ESB-a o pokretanju novih nekonvencionalnih mjera monetarne politike, nakon čega se neizvjesnost na europskom financijskom tržištu znatno smanjila. Tako je razina te premije za Hrvatsku na kraju trećeg tromjesečja bila za gotovo 200 baznih bodova niža nego na početku godine, čemu je zasigurno pridonijelo i poboljšanje prognoze kreditne agencije Fitch za hrvatski kreditni rejting. Mjerenom istim pokazateljem, uvjeti financiranja postali su povoljniji i za banke majke domaćih banaka.

Povoljnija kretanja u međunarodnom okružju ogleдалa su se u kretanju kratkoročnih kamatnih stopa na domaćem tržištu. Troškovi financiranja države na aukcijama trezorskih zapisa kao i kamatne stope na kratkoročne kredite poduzećima na početku trećeg tromjesečja bili su povoljniji nego na početku godine. No kamatne stope na dugoročne kredite ostale su gotovo nepromijenjene. Blaga korekcija u drugom tromjesečju zabilježena je samo kod kamatnih stopa na stambene kredite stanovništva, ali takva kretanja bila su privremena i odražavala su utjecaj odobravanja kredita po posebnom programu Vlade RH.

Izostanak pada dugoročnih kamatnih stopa u uvjetima slabe potražnje za kreditima i nepovoljnih realnih kretanja rezultirao je umjerenim razduživanjem sektora poduzeća u drugom i na početku trećeg tromjesečja. Pritom je kod tog sektora zabilježeno smanjenje duga prema domaćim bankama, ali i pad ukupnog duga kod ostaloga domaćeg i inozemnog financiranja. Time je na kraju lipnja godišnja promjena ukupnog duga poduzeća

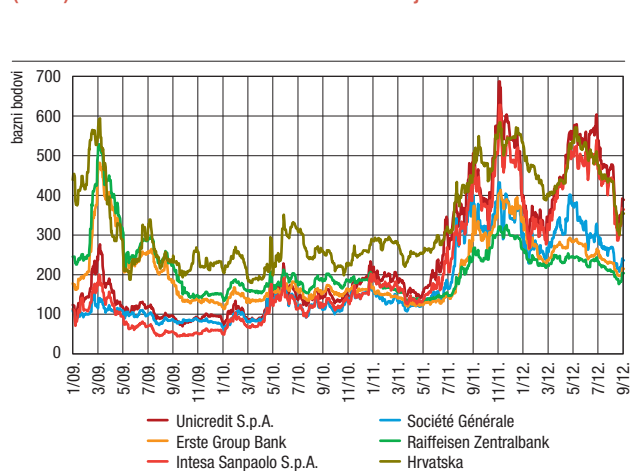
Slika 25. Domaći i inozemni troškovi financiranja

* EMBI je indeks (engl. *Emerging Market Bond Index*) koji pokazuje razliku prinosa na državne vrijednosne papire koje su izdale zemlje s tržištima u nastajanju, među kojima je i Hrvatska, u odnosu na nerizične vrijednosne papire koje su izdale razvijene zemlje.

Izvori: Bloomberg; MF; HNB

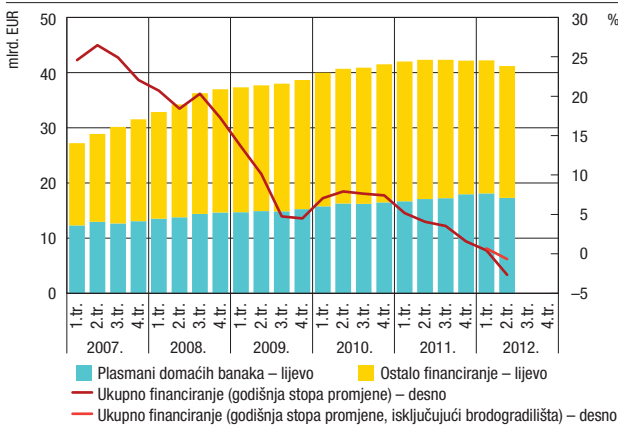
Slika 26. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za Hrvatsku i odabrane banke majke domaćih banaka

Napomena: Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

Izvor: Bloomberg

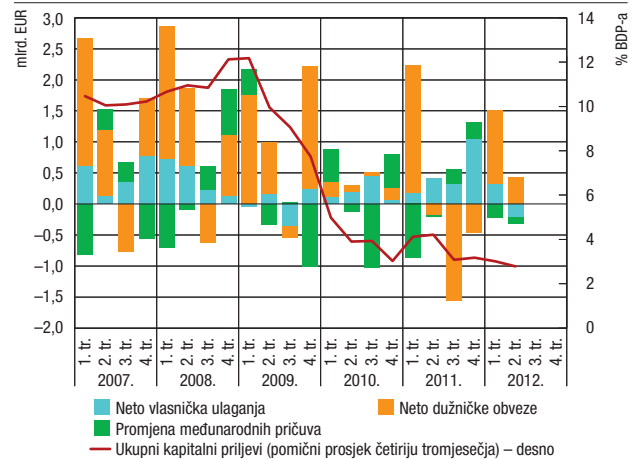
Slika 27. Financiranje poduzeća prema izvorima

Napomene: Ostalo financiranje uključuje zaduživanje poduzeća kod domaćih društava za leasing i izravno zaduživanje kod HBOR-a te zaduživanje kod inozemnih banaka i vlasnički povezanih poduzeća u inozemstvu.

Izvori: Hanfa (izračun HNB-a); HNB

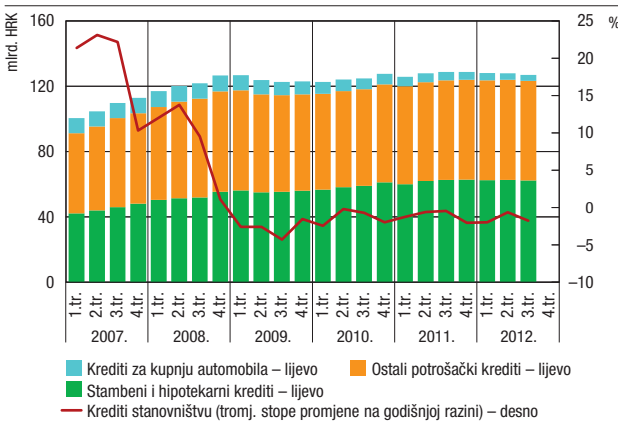
Slika 29. Financiranje manjka na tekućem računu

Napomene: Negativna promjena međunarodnih pričuva upućuje na njihov rast.

Izvor: HNB

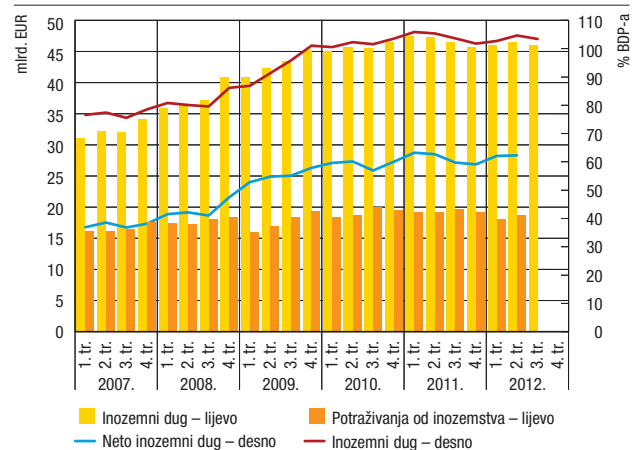
Slika 28. Krediti stanovništvu prema namjeni

Napomena: Tromjesečne stope promjena kredita izračunate su iz vrijednosti iz kojih je isključen utjecaj tečajnih promjena. Posljednji dostupni podaci odnose se na kolovoz 2012.

Izvor: HNB

Slika 30. Bruto i neto inozemni dug

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se na srpanj.

Izvor: HNB

postala negativna, čak i nakon isključivanja učinka preuzimanja kredita brodogradilišta od Ministarstva financija, zbog čega se u 2012. značajno smanjilo stanje domaćih kredita poduzeća.

Krediti stanovništvu na kraju drugog i početku trećeg tromjesečja nastavili su se postupno smanjivati. Takva su kretanja u skladu s očekivanjima jer nepovoljni uvjeti u gospodarstvu, posebice na tržištu rada, slabe potražnju za kreditima. Razduživanje stanovništva i primjetno usporavanje kreditiranja poduzeća mogli bi naposljetku rezultirati padom ukupne kreditne aktivnosti prema nebankarskom sektoru na razini 2012., što se razlikuje od lipanjske ocjene da će se u tekućoj godini ostvariti blagi prirast plasmana banaka.

Inozemni tokovi kapitala

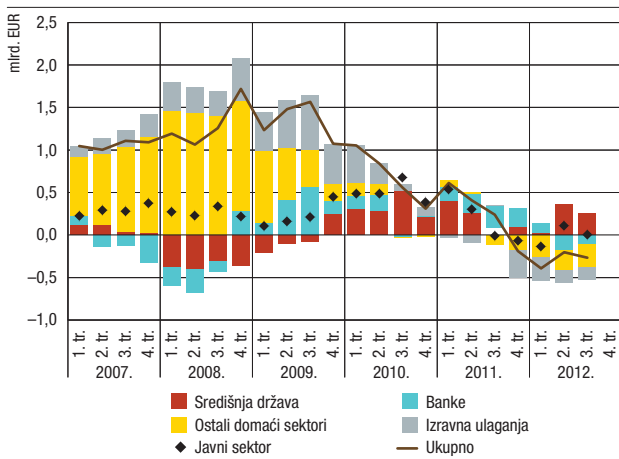
Smanjenje kapitalnih priljeva nastavljeno je i u drugom tromjesečju te zrcali nepovoljna domaća realna kretanja i neizvjesnosti koje prevladavaju među međunarodnim ulagačima. Tako su inozemna vlasnička ulaganja i dalje izrazito skromna (0,1 mlrd. EUR), a uglavnom se odnose na manje projekte u turizmu, trgovinskoj djelatnosti te proizvodnji hrane i pića. Dužničke priljeve kapitala u drugom tromjesečju uglavnom je generirala

središnja država te nešto manje privatna poduzeća, dok su se drugi sektori uglavnom razduživali. U tome je jedino neočekivano bio intenzitet razduživanja banaka koji je omogućio pojačani rast domaćih izvora sredstava u uvjetima slabe kreditne aktivnosti.

Tijekom drugog tromjesečja zabilježeno je pogoršanje neto inozemne pozicije države i privatnih poduzeća, a poboljšana je pozicija banaka. Neto priljev dužničkog kapitala u drugom je tromjesečju 2012. iznosio 0,4 mlrd. EUR. Pogoršanje neto inozemne pozicije države i privatnih poduzeća uslijedilo je zbog porasta njihovih obveza prema inozemstvu. Istodobno su banke poboljšale svoju neto inozemnu poziciju smanjivanjem inozemnih obveza, ali i povećanjem inozemne aktive. Međunarodne su pričuve povećane za 0,1 mlrd. EUR u drugom tromjesečju 2012., najviše zbog otkupa deviza od središnje države. Na kraju lipnja iznosile su 11,6 mlrd. EUR i bile su dostatne za pokriće 7,4 mjeseci uvoza robe i usluga.

Na prirast inozemnog duga u drugom tromjesečju najviše je utjecalo izdanje obveznica države i Agrokora d.d., a manji dio porasta duga odražava međuvalutne promjene. Bruto inozemni dug povećao se u drugom tromjesečju 2012. za 0,6 mlrd. EUR, a osim neto transakcija u iznosu od 0,5 mlrd. EUR na njegov

Slika 31. Doprinosi domaćih sektora tomjesečnim promjenama inozemnog duga
pomični prosjek četiriju tromjesečja

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se na srpanj.
Izvor: HNB

prirast nepovoljno se odrazilo i slabljenje eura prema američkom dolaru. Prirast duga uglavnom je posljedica izdavanja državne obveznice na američkom tržištu (1,5 mlrd. USD). Povećanje inozemnih obveza privatnih poduzeća, u odnosu na prva tri mjeseca, ponajprije je rezultat izdavanja inozemne obveznice Agrokora d.d. (0,3 mlrd. EUR). Javna su se poduzeća nastavila razduživati, dok se taj dugogodišnji trend kod nebankarskih financijskih institucija nakratko zaustavio. Istodobno su banke, nakon blagog zaduživanja u prva tri mjeseca, primjetno smanjile svoju inozemnu zaduženost u drugom tromjesečju (0,5 mlrd. EUR).

Srpanj je bio obilježen daljnjim naglašenim razduživanjem banaka, ali i neznatnim razduživanjem privatnih poduzeća i nebankarskih financijskih institucija. U srpnju se, zahvaljujući snažnom sezonskom priljevu deviza od turizma, trend razduživanja banaka intenzivirao uz dodatni pad duga od 0,5 mlrd. EUR. Osim toga, i privatna su poduzeća u srpnju blago smanjila inozemne obveze, a i nebankarske su se financijske institucije ponovno u manjoj mjeri razdužile. Zbog spomenutih transakcija bruto inozemni dug na kraju srpnja iznosio je 46,0 mlrd. EUR ili za 0,6 mlrd. EUR manje nego na kraju lipnja. Relativni su se pokazatelji inozemne zaduženosti, nakon poboljšanja tijekom cijele 2011., ponovno pogoršali u 2012. (udio inozemnog duga u BDP-u do kraja srpnja povećao se na 103,4%).

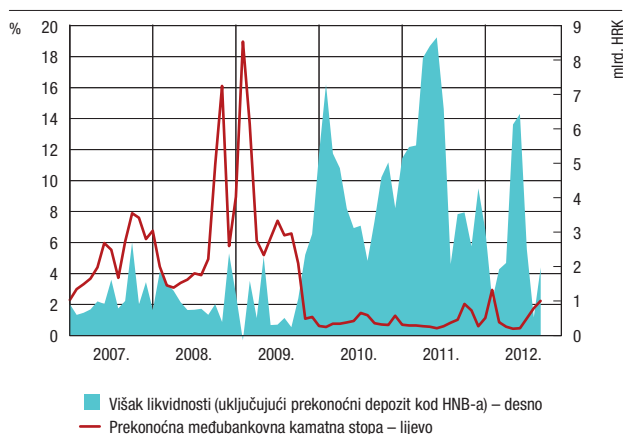
8. Monetarna politika

Monetarno okružje u trećem tromjesečju bilo je obilježeno smanjenom kunkskom likvidnošću i aprecijacijskim pritiscima na tečaj. U treće tromjesečje poslovne banke ušle su sa znatno manjim viškom likvidnosti jer su iz sredstava prethodno oslobođene obvezne pričuve odobrile sindicirani kredit HBOR-u u sklopu novoga kreditnog programa razvoja gospodarstva (3,4 mlrd. kuna), a ta su sredstva položena na poseban račun kod središnje banke. Pojačana sezonska potražnja za gotovinom u ljetnim mjesecima te porast prosječnog stanja depozita središnje države kod HNB-a i izdanje državnih obveznica na domaćem tržištu dodatno su utjecali na smanjenje likvidnosti. Tako se prosječan višak kunkskih sredstava na računima za namiru poslovnih banaka smanjio s 4,9 mlrd. kuna, koliko je iznosio u drugom, na 1,7

mlrd. kuna u trećem tromjesečju. U skladu s tim, kamatne stope na prekonoćne kredite na novčanom tržištu umjereno su porasle u odnosu na drugo tromjesečje.

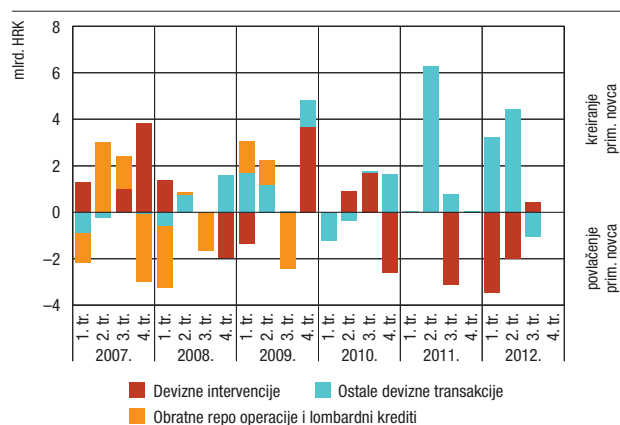
Deviznim transakcijama središnje banke u trećem je tromjesečju ostvarena neto prodaja deviza. U poslovima sa središnjom državom HNB je (neto) prodao 139,4 mil. EUR, a putem devizne intervencije, nakon što je gotovo dvije godine isključivo prodavao devize, ostvario je kupnju u iznosu od 58,1 mil. EUR kako bi se ublažili aprecijacijski pritisci u rujnu. Ukupnim transakcijama u trećem tromjesečju središnja je banka iz sustava povukla 0,6 mlrd. kuna, ali ako se promatra prvih devet mjeseci 2012., otkup deviza premašio je njihovu prodaju, pa je HNB na toj osnovi ukupno kreirao primarnog

Slika 32. Likvidnost banaka i prekonoćna međubankovna kamatna stopa

Izvor: HNB

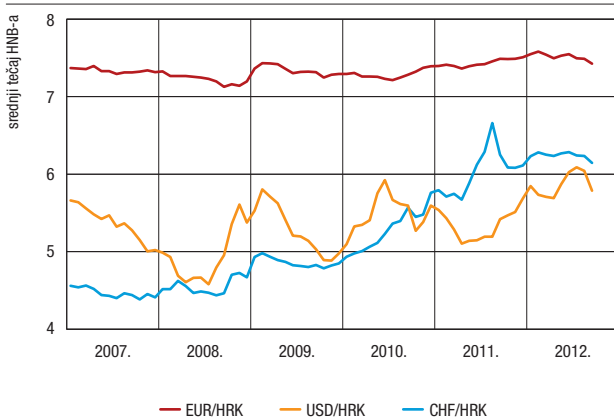
Slika 33. Tokovi formiranja primarnog novca (M0)

Napomena: U ostale devizne transakcije ubrajaju se kupoprodaje deviza s MF-om i ugovori o razmjeni (devizni swap) s poslovnim bankama. Pozitivne vrijednosti odražavaju kupnju deviza.

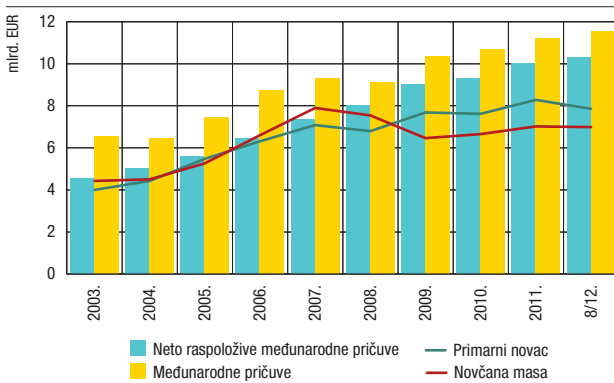
Izvor: HNB

Slika 34. Nominalni tečajevi EUR/HRK, USD/HRK i CHF/HRK

Izvor: HNB

Slika 35. Međunarodne pričuve HNB-a i monetarni agregati

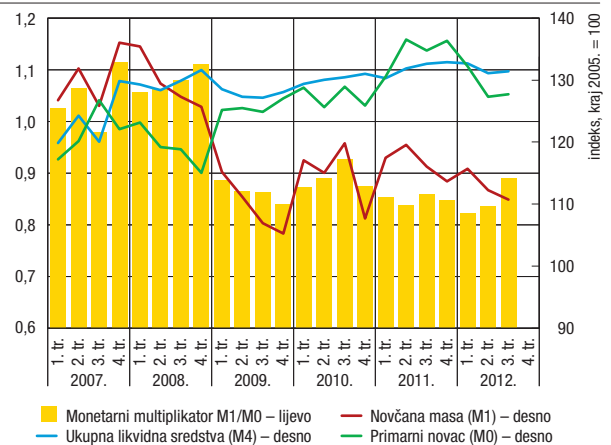
Napomene: Neto raspoložive pričuve definirane su kao međunarodne pričuve umanjene za inozemnu pasivu, obveznu pričuvu u devizama, opću i posebnu alokaciju posebnih prava vučenja iz 2009. godine, devizne depozite države te izvanbilančne obveze (ugovori o razmjeni, engl. *swap*). Posljednji dostupni podaci za novčanu masu odnose se na kraj kolovoza 2012.

Izvor: HNB

novca u iznosu od 1,6 mlrd. kuna.

U trećem tromjesečju kuna je u odnosu na euro ojačala za 0,8%. Aprecijacija domaće valute uobičajena je u ljetnim mjesecima zbog sezonskog priljeva deviza, ali aprecijacijske pritiske u rujnu djelomice su potaknula i očekivanja o inozemnom

Slika 36. Monetarni agregati i monetarni multiplikator indeks kretanja desezoniranih vrijednosti deflaciranih indeksom potrošačkih cijena

Napomena: Posljednji dostupni podaci odnose se na kraj kolovoza 2012.

Izvor: HNB

zaduživanju pojedinih državnih i privatnih poduzeća. Što se tiče kretanja tečaja kune prema drugim valutama, aprecijacija prema američkom dolaru i švicarskom franku u trećem tromjesečju odražava jačanje eura prema tim valutama na svjetskom deviznom tržištu.

Bruto međunarodne pričuve u trećem su se tromjesečju 2012. smanjile za 0,2 mlrd. EUR i na kraju rujna iznosile su 11,4 mlrd. EUR. Njihovo smanjenje rezultat je neto prodaje deviza u deviznim transakcijama s državom i bankama te blagog pada deviznih depozita države kod HNB-a. Slično kao i bruto pričuve, neto raspoložive pričuve smanjile su se u trećem tromjesečju za 0,1 mlrd. EUR. No, u odnosu na kraj 2011. godine bruto i neto raspoložive pričuve porasle su za 1,8% odnosno 3,0%. Na kraju trećeg tromjesečja njihova je razina i nadalje znatno premašivala stanje novčane mase (M1) i primarnog novca (M0) u Hrvatskoj.

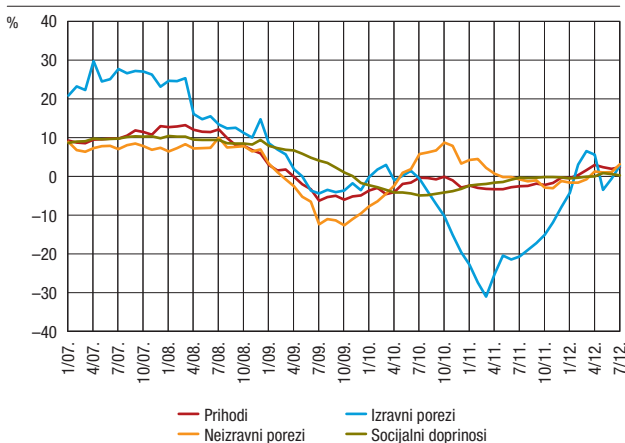
Kretanje realnih desezoniranih monetarnih agregata zrcali nepovoljna kretanja realne gospodarske aktivnosti, ali i umjereno ubrzavanje inflacije. Tako se u prva dva mjeseca trećeg tromjesečja vrijednost novčane mase smanjila, a vrijednost ukupnih likvidnih sredstava u istom je razdoblju stagnirala. No, ostvarena kretanja nominalnih monetarnih agregata u spomenutim mjesecima bila su malo bolja nego što se očekivalo jer je tijekom ljetnih mjeseci ostvaren zamjetljiv porast depozita poduzeća i stanovništva. Promatrana u dužem razdoblju, sadašnja razina monetarnog agregata M1 još je znatno niža u usporedbi sa stanjem prije krize, dok je razina realnoga desezoniranoga monetarnog agregata M4 blago porasla.

9. Javne financije

Unatoč nepovoljnijim gospodarskim kretanjima i najavama smanjenja poreznog tereta pri donošenju proračuna, izmjene u poreznom zakonodavstvu i bolja naplata poreza i doprinosa tijekom prvih sedam mjeseci 2012. rezultirali su godišnjim povećanjem prihoda konsolidirane središnje države. Rast je iznosio 3,6%, pa bi i na razini cijele godine prihodi mogli biti veći nego što se očekivalo. Povoljna dinamika prihoda u razdoblju od siječnja do srpnja može se u najvećoj mjeri objasniti povećanjem osnovne stope PDV-a za dva postotna boda krajem prvog

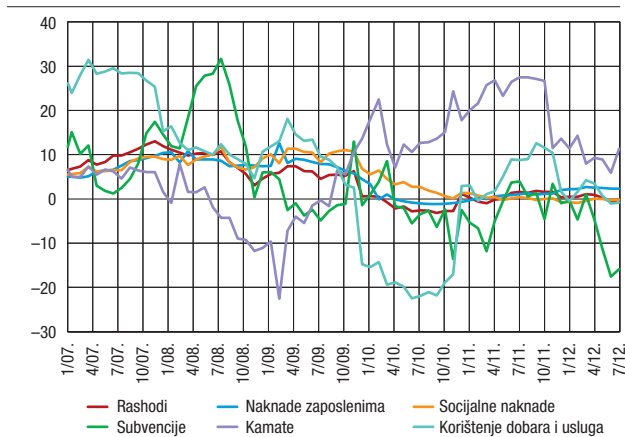
tromjesečja 2012. Izrazitiji negativan doprinos kretanju prihoda dali su jedino prihodi od trošarina, i to uglavnom zbog pada prihoda od trošarina na naftne derivate, što se može povezati s padom potražnje zbog sve viših cijena naftnih derivata. Ocjenjeni učinci izmjena poreznih pravila u 2012. i kretanje relevantnih makroekonomskih osnovica ne mogu u cijelosti objasniti dinamiku prihoda u promatranom razdoblju, već je ona djelomice bila određena i mjerama koje su rezultirale boljom naplatom prihoda. To je posebno vidljivo u dinamici prihoda od socijalnih

Slika 37. Prihodi konsolidirane središnje države
godišnje stope promjene pomičnih dvanaestomjesečnih zbrojeva

Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Izvor: MF (izračun HNB-a)

Slika 38. Rashodi konsolidirane središnje države
godišnje stope promjene pomičnih dvanaestomjesečnih zbrojeva

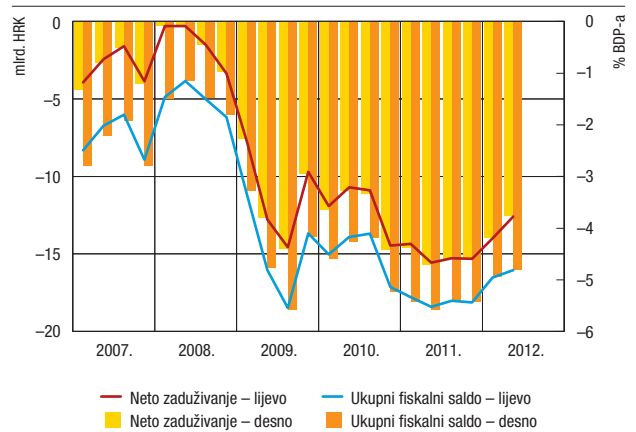

Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Rashodi uključuju izdatke za nabavu nefinancijske imovine.
Izvor: MF (izračun HNB-a)

doprinosu, koji su blago porasli zbog odredbe Vlade da poslodavci ne mogu isplaćivati zaposlenicima plaće, a da ne uplaćuju doprinose državi, iako je početkom svibnja stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje spuštena s 15% na 13%.

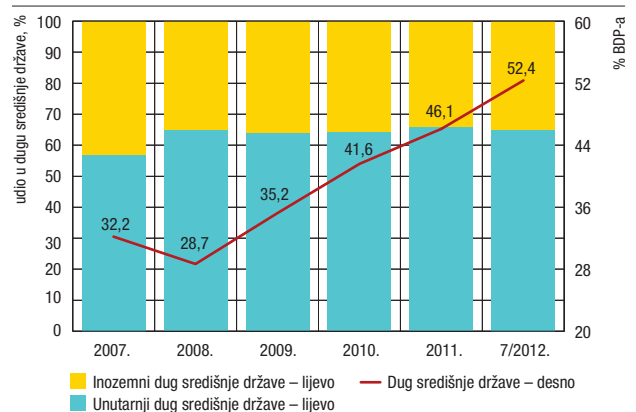
Rashodi konsolidirane središnje države blago su se povećali, iako je proračunom bilo predviđeno njihovo znatno smanjenje. Takva kretanja upućuju na to da se bez dodatnih mjera štednje u preostalom dijelu godine odredbe Zakona o fiskalnoj odgovornosti neće ostvariti. Zamjetna razlika u dinamici rashoda u odnosu na onu planiranu za 2012. vidljiva je u rashodima za zaposlene i socijalne naknade. Naime, za te je stavke planirano znatno smanjenje na godišnjoj razini, a one su se u promatranom razdoblju blago povećale. Pritom je porast socijalnih naknada uglavnom rezultat porasta rashoda za zdravstvo, dok se rast rashoda za zaposlene može povezati s porastom broja zaposlenih u javnim i državnim službama i rastom njihovih prosječnih plaća. Zbog rasta javnoga duga u prošloj godini najveći pozitivan doprinos kretanju rashoda dali su rashodi za kamate. Spomenuta povećanja donekle je ublažio pad rashoda za subvencije, posebice poljoprivrednicima, kao i uštede na materijalnim rashodima i tzv. ostalim rashodima (ponajprije zbog smanjenja transfera

Slika 39. Saldo konsolidirane središnje države
pomični zbrojevi četiriju tromjesečja

Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Izvor: MF (izračun HNB-a)

Slika 40. Dug središnje države
stanje na kraju razdoblja

Napomena: Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.
Za izračun omjera duga središnje države i BDP-a na kraju srpnja 2012. korišten je zbroj tromjesečnih vrijednosti BDP-a u posljednja četiri tromjesečja.
Izvor: HNB

Hrvatskim željeznicama).

Nabava nefinancijske imovine zamjetljivo se smanjila, vjerojatno zbog nastojanja fiskalnih vlasti da nadomjesti neplanirani porast pojedinih tekućih rashoda. Izdaci za neto dane zajmove povećani su djelomice zbog većih plaćanja na osnovi protestiranih jamstava. Iznos utrošen na izdatke za zajmove upućuje na to da je država već iskoristila planiranu jamstvenu pričuvu.

Manjak opće države u 2012. mogao bi biti nešto manji u odnosu na lipanjsku ocjenu HNB-a. Rast prihoda i blagi rast ukupnih rashoda i izdataka smanjili su ukupni fiskalni manjak na godišnjoj razini za 1,7 mlrd. kuna te je on u prvih sedam mjeseci iznosio 8,6 mlrd. kuna. U ostatku godine očekuje se nastavljanje ovih trendova.

Rast javnog duga znatno se ubrzao zbog preuzimanja obveza brodogradilišta. U prvih sedam mjeseci rast javnog duga bio je znatno veći nego prošle godine (20,8 mlrd. kuna u usporedbi s povećanjem od 15,3 mlrd. kuna u istom razdoblju 2011.), s obzirom na to da je država u promatranom razdoblju preuzela oko 8,5 mlrd. kuna kreditnih obveza brodogradilišta u javni dug. Dug središnje države tako je na kraju srpnja 2012. dosegnuo 174,7 mlrd. kuna ili 52,4% BDP-a.

10. Usporedba Hrvatske i odabranih zemalja Srednje i Istočne Europe

U prvoj polovini 2012. u zemljama Srednje i Istočne Europe vidljiva su divergentna kretanja ukupne gospodarske aktivnosti. U većini je zemalja gospodarska aktivnost bila na višoj razini nego krajem prethodne godine, no njezin se rast usporio. Nasuprot tome, u Mađarskoj, Češkoj, Sloveniji i Hrvatskoj realni se BDP u istom razdoblju smanjio. Prema sezonski prilagođenim podacima čini se kako su nepovoljnim kretanjima u tim zemljama pridonijeli pad potrošnje kućanstava (u Češkoj, Sloveniji i Hrvatskoj) i investicijske aktivnosti.

Inozemna potražnja za dobrima promatranih gospodarstava posustaje, što zrcali većinom nepovoljna kretanja gospodarske aktivnosti najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera. Kolebljivost tromjesečnih stopa promjene upućuje na općenito nestabilne prilike u gospodarstvima većine europskih zemalja, ali i na globalnoj razini.

Tablica 1. Bruto domaći proizvod

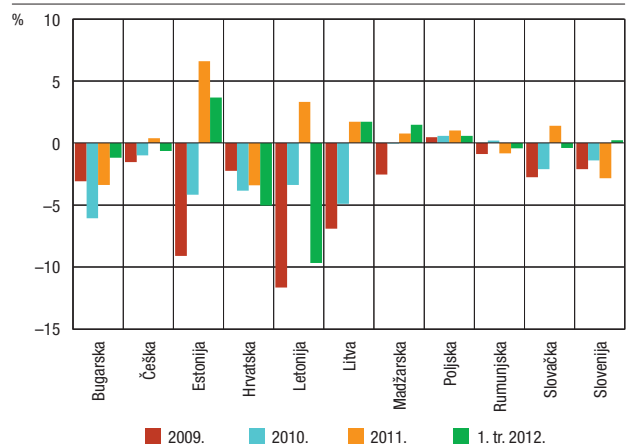
	2010.	2011.	3. tr. 2011.	4. tr. 2011.	1. tr. 2012.	2. tr. 2012.
	Godišnje stope promjene, originalni podaci		Tromjesečne stope promjene, sezonski prilagođeni podaci			
Bugarska	0,4	1,7	0,1	0,1	0,0	0,3
Češka	2,7	1,7	0,0	-0,2	-0,6	-0,2
Estonija	3,3	8,3	1,4	0,7	0,2	0,5
Hrvatska	-1,4	0,0	0,7	-0,5	-2,3	0,1
Letonija	-0,9	5,5	1,4	0,8	1,1	1,2
Litva	1,4	5,9	1,2	0,8	0,3	0,5
Mađarska	1,3	1,6	0,0	0,1	-1,0	-0,2
Poljska	3,9	4,3	0,7	0,8	0,6	0,4
Rumunjska	-1,7	2,5	1,1	-0,1	0,1	0,5
Slovačka	4,2	3,3	0,7	0,8	0,7	0,7
Slovenija	1,2	0,6	-0,2	-1,1	0,0	-1,0
EU-27	2,1	1,5	0,2	-0,3	0,0	-0,1

Izvori: Eurostat; DZS; EK; HNB

Prvo tromjesečje u većini analiziranih zemalja bilo je obilježeno blagim godišnjim smanjenjem stope zaposlenosti, pri čemu je najznačajnije bilo ono u Hrvatskoj. Jedino je u Estoniji i Litvi zaposlenost blago porasla. Anketna stopa nezaposlenosti bila je najviša u Hrvatskoj. Pritom su visoke stope nezaposlenosti zabilježene i u baltičkim zemljama, no za razliku od Hrvatske, gdje je visoka stopa nezaposlenosti rezultat višegodišnjeg uzlaznog trenda, u baltičkim se zemljama ona kontinuirano smanjuje tijekom posljednje tri godine.

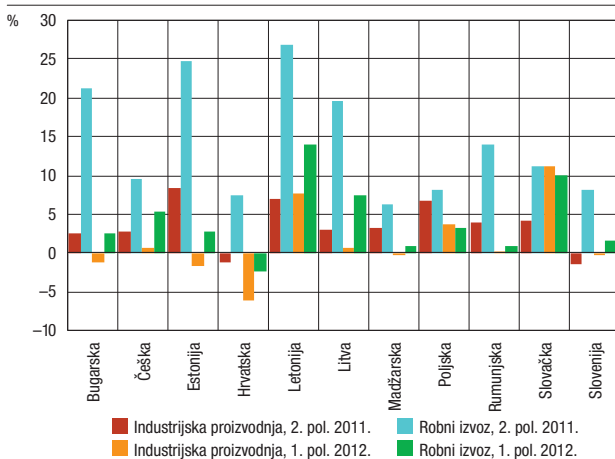
Prosječni manjak na tekućem računu platne bilance zemalja usporedive skupine u prvom se tromjesečju nije izrazitije promijenio, no postoje znatne razlike među promatranim zemljama. Manjak salda tekućeg računa Litve porastao je gotovo za 2 postotna boda BDP-a, a primjetno pogoršanje salda zabilježeno je i u Bugarskoj te Letoniji. Nasuprot tome, poboljšanjem salda izdvaja se Slovačka, u kojoj se višegodišnji manjak preokrenuo u višak, ponajprije zahvaljujući pozitivnim trendovima u robnom

Slika 42. Zaposlenost godišnje stope promjene

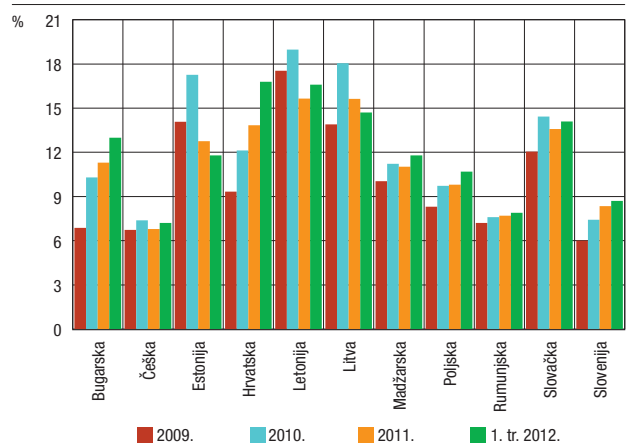
Izvor: Eurostat

Slika 41. Industrijska proizvodnja i robni izvoz originalni podaci (u eurima), godišnje stope promjene

Izvori: Eurostat; DZS

Slika 43. Anketna stopa nezaposlenosti sezonski prilagođeni podaci

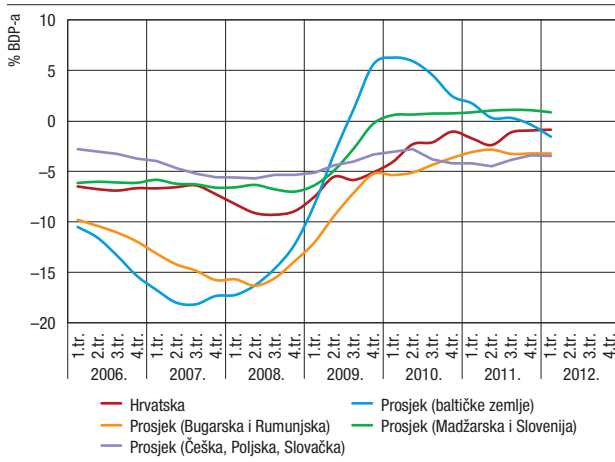
Izvor: Eurostat

izvozu. U Češkoj se također smanjuju neravnoteže na računu robe, dok se u drugim zemljama zbog snažnijeg oporavka uvoza neravnoteže produbljuju.

Zaostajanje hrvatskoga robnog izvoza za ostvarenjima usporedive skupine zemalja intenziviralo se u prvom polugodištu 2012. Tako je, prema sezonski prilagođenim podacima, ukupan izvoz promatrane skupine zemalja u prvom tromjesečju porastao za 2,5% (u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja), dok je smanjenje izvoza, osim u Hrvatskoj, zabilježeno još jedino u Rumunjskoj i Sloveniji. U drugom je tromjesečju, zbog dodatnog usporavanja globalne gospodarske aktivnosti i slabljenja inozemne potražnje, u većini zemalja bilo uočljivo usporavanje ili pad izvoza na tromjesečnoj razini. Hrvatska se izdvaja izrazito nepovoljnim trendom robnog izvoza već četvrto tromjesečje zaredom, pa vrijednost izvoza još nije premašila razinu koja se bilježila prije izbijanja svjetske financijske krize. Nakon slabih ostvarenja u drugom tromjesečju, u srpnju se izvoz većine zemalja počeo oporavljati, što je posebno bilo izraženo kod baltičkih zemalja.

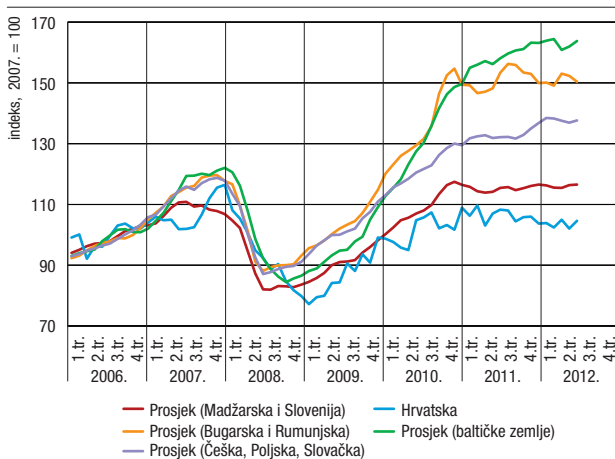
Pokazatelji cjenovne konkurentnosti izvoza promatrane skupine zemalja i dalje upućuju na poboljšanje. Tako je realni efektivni tečaj uz potrošačke cijene u trećem tromjesečju 2012. u

Slika 44. Saldo tekućeg računa platne bilance pomični prosjek četiriju tromjesečja

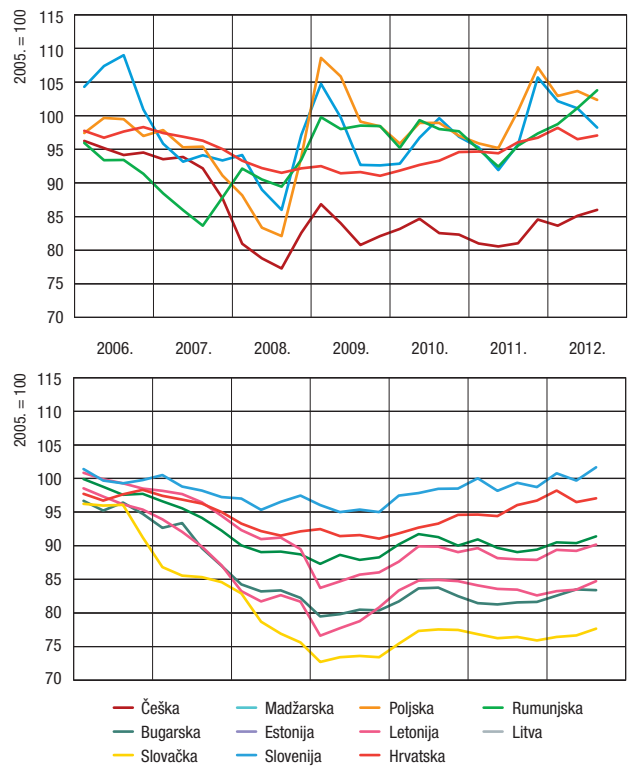
Izvori: Eurostat; HNB

Slika 45. Robni izvoz odabranih zemalja tromjesečni pomični prosjek, sezonski prilagođeni podaci

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se samo na srpanj.
Izvori: Eurostat; HNB

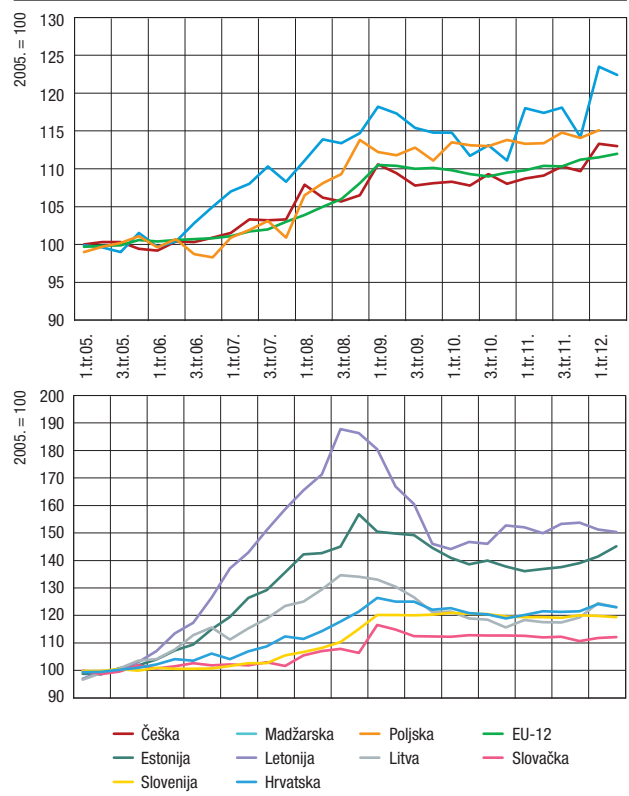
Slika 46. Realni efektivni tečaj (deflacioniran potrošačkim cijenama) u odabranim zemljama

Napomena: Pad indeksa označuje realnu efektivnu aprecijaciju. Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se samo na srpanj i kolovoz.

Izvori: BIS; HNB

Slika 47. Nominalni jedinični trošak rada

Izvori: Eurostat; DZS (izračun HNB-a)

odnosu na prethodno tromjesečje deprecirao u većini zemalja Srednje i Istočne Europe (osim u Mađarskoj, Poljskoj i Bugarskoj), što je uglavnom rezultat deprecijacije nominalnih efektivnih tečajeva. Pritom je u svim promatranim zemljama na godišnjoj razini realni efektivni tečaj i dalje deprecirao, a najizrazitije u Rumunjskoj (8,6%) i Češkoj (6,1%), zbog deprecijacije nominalnih efektivnih tečajeva.

U većini promatranih zemalja smanjili su se nominalni jedinični troškovi rada. Slovačka i Estonija zabilježile su blagi rast nominalnoga jediničnog troška rada tijekom drugog tromjesečja, dok su u svim ostalim usporedivim zemljama nominalni jedinični troškovi rada pali. Takva su kretanja prekretnica u odnosu na 2011. godinu i prvo tromjesečje 2012., kada je u većini tih zemalja nominalni jedinični trošak rada rastao.

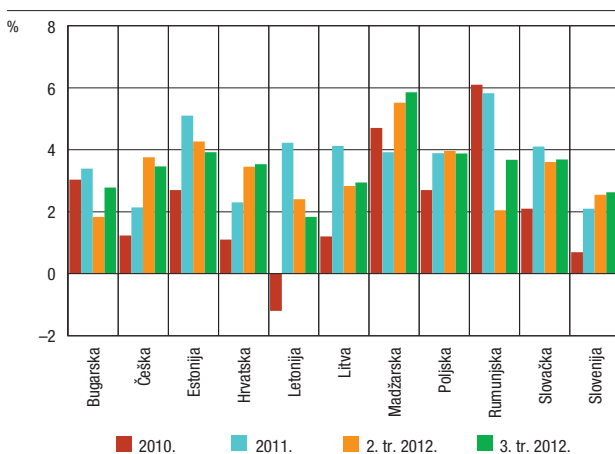
Inflacija potrošačkih cijena ubrzala se u trećem tromjesečju u većini promatranih zemalja poglavito zbog povećanja godišnje stope promjene cijena neprerađenih prehrambenih proizvoda prouzročenog nepovoljnim vremenskim prilikama odnosno sušom. Istodobno se u većini tih zemalja usporio godišnji rast pokazatelja temeljne inflacije, koji su pretežito pod utjecajem domaćih činitelja, ponajviše osobne potrošnje, profitnih marža

i neizravnih poreza.

Priljevi inozemnoga kapitala u zemlje Srednje i Istočne Europe i nadalje su razmjerno niski (isključujući promjenu pričuva, iznose oko 4% BDP-a), te su se u prva tri mjeseca 2012. dodatno smanjili. Odraz je to manjih priljeva dužničkoga kapitala, dok su izravna ulaganja ostala relativno stabilna. Pritom su inozemni investitori i dalje skloniji izravnim ulaganjima u Bugarsku te baltičke zemlje, a izrazito se niskim udjelom neto izravnih ulaganja u BDP-u izdvaja Mađarska.

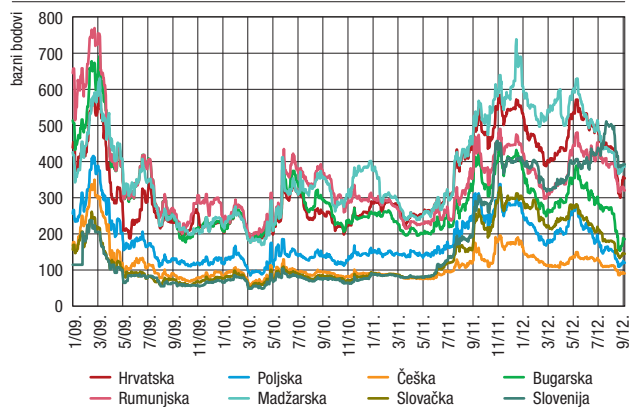
U prvom tromjesečju 2012. nastavili su se snažni odljevi s računa na kojem se bilježe promjene kredita i depozita, a koji su započeli sredinom prethodne godine. Ta su kretanja odraz pojačanog razduživanja poslovnih banaka, dok je sektor poduzeća svoje obveze prema inozemnim bankama uglavnom refinancirao. Istodobno se primjećuje nešto naglašenije zaduživanje privatnih poduzeća kod vlasnički povezanih društava u inozemstvu, a vidljiv je i snažniji priljev dužničkoga kapitala s osnove portfeljnih ulaganja, izuzevši u Sloveniju, i to poglavito zbog zaduživanja javnog sektora. Oporavak portfeljnih ulaganja na početku 2012. uslijedio je nakon njihova zastoja u posljednjem tromjesečju 2011. u uvjetima jačanja neizvjesnosti glede razvoja dužničke

Slika 48. Inflacija potrošačkih cijena
prosječne godišnje stope promjene

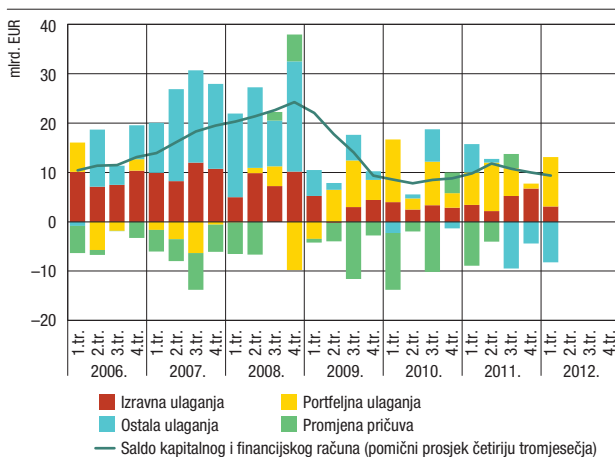
Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2012. odnose se samo na srpanj i kolovoz.
Izvor: Eurostat

Slika 50. Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

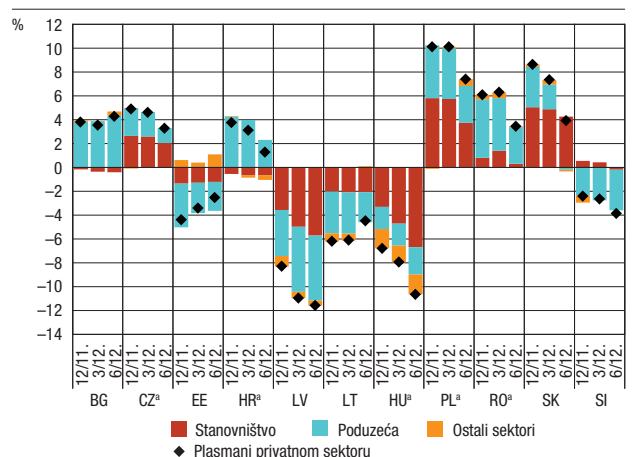
Napomena: Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavačem nekog instrumenta.
Izvor: Bloomberg

Slika 49. Ukupni priljev kapitala u zemlje Srednje i Istočne Europe

Izvor: Eurostat

Slika 51. Plasmani banaka privatnom sektoru
doprinosi godišnjoj stopi promjene

^a Isključujući utjecaj tečaja; kod Hrvatske isključen i utjecaj brodogradilišta
Izvor: Nacionalne središnje banke

krize u eurozoni. Pogoršanje relativnih pokazatelja inozemne zaduženosti u prvom tromjesečju 2012., prouzročeno rastom inozemnog duga, u nekim je zemljama (posebice baltičkima) ublaženo izraženijim rastom BDP-a.

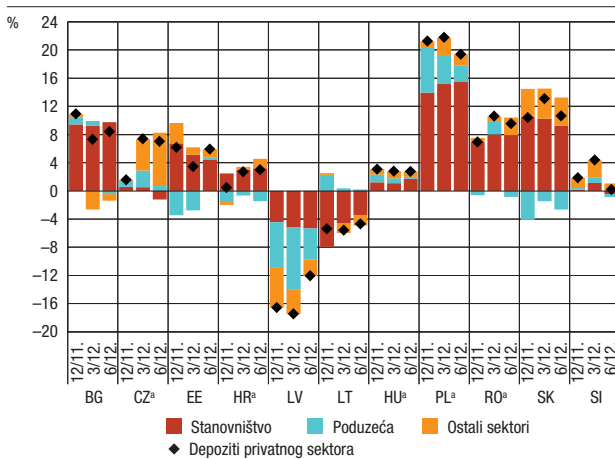
Razlike prinosa na premiju kreditnog rizika za analizirane zemlje počele su se snižavati od lipnja. Znatna neizvjesnost na tržištu državnog duga perifernih zemalja eurozone početkom drugog tromjesečja 2012. dovela je do porasta razlike prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika (CDS) na državne obveznice svih promatranih zemalja, koji je potrajao do kraja svibnja. No, već su u lipnju smirivanje političke situacije u Grčkoj te očekivanje skorašnje odluke ESB-a o spuštanju referentne kamatne stope pridonijeli snižavanju globalne premije rizika, što je bilo pojačano i najavom novih nekonvencionalnih mjera ESB-a. Promatramo li po zemljama, najveći pad percepcije rizičnosti u razdoblju od lipnja do rujna, mjereno razinom premije osiguranja od kreditnog rizika, zabilježen je u Hrvatskoj i Mađarskoj. U ostalim su zemljama kretanja bila slična, osim u Sloveniji, za koju su se tijekom srpnja i kolovoza pogoršali uvjeti financiranja na međunarodnom tržištu. Tome je pridonijelo snižavanje kreditnog rejtinga potaknuto narušenom kvalitetom imovine banaka i

političkim rizikom od uvođenja ekonomskih mjera za oporavak domaćega gospodarstva.

Intenzitet i struktura domaćeg financiranja privatnog sektora tijekom drugog tromjesečja značajno su se razlikovali među promatranim zemljama. Snažan pad kreditne aktivnosti banaka usmjeren prema privatnom sektoru zabilježen je u Sloveniji i Mađarskoj. Za razliku od njih, kod baltičkih zemalja bilježi se zaustavljanje dosadašnjih negativnih kretanja, odnosno stagnacija kreditiranja, a u preostalim zemljama plasmani banaka privatnom sektoru u drugom su se tromjesečju povećali. Recentna kretanja u velikoj mjeri određuju i trendove na godišnjoj razini pa se pad plasmana kod Slovenije i Mađarske u drugom tromjesečju dodatno ubrzao. Estonija i Litva i dalje pokazuju izraženiji pad kreditne aktivnosti, dok kod ostalih usporedivih zemalja plasmani privatnom sektoru na godišnjoj razini rastu. Hrvatska također spada u tu skupinu zemalja, ali zbog razduživanja stanovništva kreditni rast zaostaje za onima u primjerice Poljskoj, Bugarskoj i Slovačkoj.

U većini promatranih zemalja depoziti privatnog sektora tijekom drugog tromjesečja stagniraju ili su blago smanjeni. Iznimka je Bugarska, koja se istaknula znatnijim povećanjem depozita

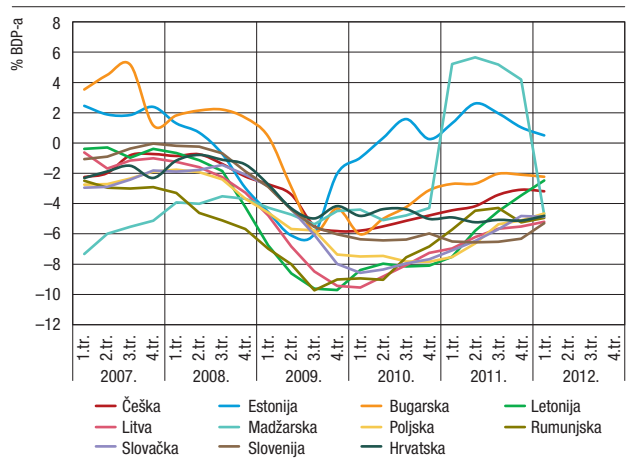
Slika 52. Depoziti privatnog sektora doprinosi godišnjoj stopi promjene

^a Isključujući utjecaj tečajja

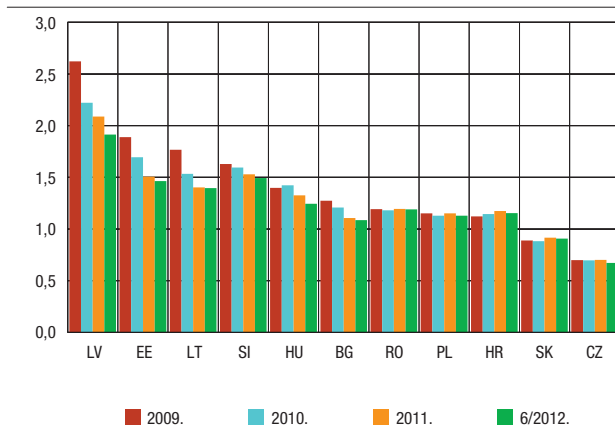
Izvor: Nacionalne središnje banke

Slika 54. Saldo konsolidirane opće države pomični zbrojevi četiriju tromjesečja

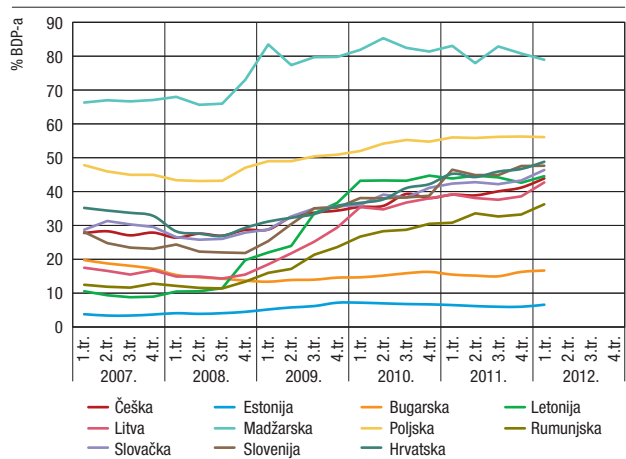
Izvori: Eurostat; HNB

Slika 53. Omjer plasmana i depozita privatnog sektora

Izvor: Nacionalne središnje banke

Slika 55. Javni dug stanje na kraju tromjesečja

Izvori: Eurostat; HNB

tijekom drugog tromjesečja 2012. te Slovenija, koja je zabilježila snažno smanjenje. Promatra li se na godišnjoj razini, kretanje depozita privatnog sektora kod većine zemalja u skladu je s kretanjem plasmana. Tako je najsnažniji bio rast depozita kod Poljske, snažno usporavanje rasta kod Slovenije, dok se po godišnjem padu depozita najviše ističu Letonija i Litva. Ostvarena kretanja plasmana i depozita privatnog sektora rezultirala su nastavkom smanjivanja njihova omjera u svim promatranim zemljama. Najznačajnije je bilo smanjenje u Letoniji, no i dalje je kod svih zemalja (izuzevši Slovačku i Češku) omjer plasmana i depozita veći od jedan, što znači da se u financiranju privatnog sektora i dalje oslanjaju na inozemne izvore sredstava.

Proces fiskalne konsolidacije u većini analiziranih zemalja započeo je u 2010. i nastavio se tijekom 2011. Iznimku čine Slovenija i Hrvatska, čiji se manjak povećao na godišnjoj razini. Ako se promatra kretanje prihoda i rashoda u postocima BDP-a, fiskalna je konsolidacija bila uglavnom određena padom rashodne strane proračuna, što je pak pretežno bilo rezultat smanjenja rashoda za socijalne naknade i naknade zaposlenima. Pritom je

primjetan višak proračuna koji je u prošloj godini ostvarila Mađarska, međutim to je posljedica odluke većine građana da svoja sredstva iz drugog stupa, koji se temeljio na individualnoj kapitaliziranoj štednji, prebace u prvi stup mirovinskog osiguranja, stoga su se jednokratno snažno povećali prihodi državnog proračuna. U skladu sa spomenutim kretanjima manjka rast javnoga duga bio je u 2011. najizraženiji u Hrvatskoj i Sloveniji, dok su Mađarska, Letonija i Estonija uspjele smanjiti razinu javnoga duga. Pritom valja napomenuti da su na kraju 2011. jedino Poljska i Mađarska imale veću razinu javnoga duga od Hrvatske.

Početak 2012. godine proračunski se manjak u većini zemalja nastavio smanjivati ili se stabilizirao na razini iz 2011., dok se kod Mađarske vratio otprilike na razinu prije spomenutog prijenosa sredstava iz drugog stupa mirovinskog osiguranja. Prema posljednjim dostupnim projekcijama EK očekuje da će se fiskalna konsolidacija kod većine promatranih zemalja nastaviti i u 2012. godini te da bi javni dug mogao nastaviti rasti u svim tim zemljama izuzevši Poljsku i Mađarsku.

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Podaci o potraživanjima i obvezama financijskih institucija klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i financijskim instrumentima. Institucionalni sektori su sljedeći: financijske institucije, središnja država, ostali domaći sektori i inozemstvo. Sektor financijske institucije obuhvaća sljedeće podsektore: središnja banka, banke, ostale bankarske institucije i nebankarske financijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Banke su institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za obavljanje bankarskih poslova u skladu sa Zakonom o bankama, uključujući i štedionice u prijelaznom razdoblju. U sektor banke ne uključuju se banke u stečaju i bivše filijale banaka čije je sjedište izvan Republike Hrvatske. Ostale bankarske institucije su stambene štedionice, štedno-kreditne zadruge i investicijski fondovi. Nebankarske financijske institucije su financijske institucije koje nisu klasificirane kao banke ili kao ostale bankarske institucije (npr. društva za osiguranje, mirovinski fondovi).

Središnja država obuhvaća podsektor Republika Hrvatska i podsektor republički fondovi. Do prosinca 2003. podsektor Republika Hrvatska obuhvaćao je organe državne uprave, uključujući Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste i Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, a podsektor

republički fondovi obuhvaća Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski fond za privatizaciju, Hrvatske vode i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Od siječnja 2004. Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste te Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka reklasificirani su iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi.

Ostali domaći sektori su: organi lokalne države, državna i ostala trgovačka društva te stanovništvo, uključujući obrtnike i neprofitne institucije koje pružaju usluge stanovništvu. Podsektor ostala trgovačka društva obuhvaća i banke u stečaju. U pojedinim tablicama ostali domaći sektori dijele se u sljedeće podsektore: lokalna država, koja obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačka društva, koja obuhvaćaju državna i ostala trgovačka društva, te stanovništvo, koje uključuje i obrtnike i neprofitne institucije.

Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, pri čemu se devizne pozicije iskazuju u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja.

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta					
								Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
1998.	prosinac	9.954,2	13.531,4	13.615,2	57.340,3	44.626,8	59.792,0	7,24	6,92	6,59	2,51	3,73	0,25
1999.	prosinac ^a	10.310,0	13.858,9	13.965,7	56.659,3	40.003,8	55.875,8	4,53	5,46	5,48	2,28	0,35	-4,58
2000.	prosinac	11.717,3	18.030,3	18.256,4	73.061,1	44.043,9	60.883,8	7,32	10,04	9,89	3,66	10,46	2,66
2001.	prosinac	17.803,2	23.703,5	23.936,5	106.071,4	57.410,0	74.964,5	8,01	13,00	11,96	11,65	3,40	1,16
2002.	prosinac	23.027,9	30.869,8	31.876,7	116.141,8	83.324,4	97.463,7	10,72	6,11	6,79	1,65	7,92	2,15
2003.	prosinac	30.586,2	33.888,7	34.630,9	128.893,1	96.121,7	111.661,4	8,90	1,78	1,93	0,14	3,11	0,66
2004.	prosinac	33.924,4	34.562,1	35.186,5	139.947,7	108.205,1	127.308,6	8,69	2,86	2,68	0,23	2,15	1,99
2005.	prosinac	40.390,8	38.817,1	39.855,4	154.647,0	131.343,2	149.168,3	9,38	4,34	3,87	-0,02	1,84	1,94
2006.	prosinac	46.331,2	48.521,0	49.141,7	182.458,6	154.844,1	183.379,5	3,17	4,75	4,07	1,57	3,38	2,99
2007.	prosinac	51.923,9	57.878,3	58.663,4	215.822,1	166.375,5	210.828,4	3,73	6,71	6,62	3,95	3,54	2,65
2008.	prosinac	49.743,0	55.222,3	56.044,6	225.018,5	183.279,1	232.982,1	-9,89	8,17	8,49	3,17	5,68	1,96
2009.	prosinac	56.141,9	47.181,7	47.760,5	223.094,6	178.083,2	231.661,9	4,55	3,13	3,25	-0,23	-0,91	0,10
2010.	prosinac	56.249,1	49.151,7	49.748,5	232.869,6	188.845,0	247.520,2	2,81	1,67	1,18	0,17	3,24	0,52
2011.	rujan	59.603,2	51.154,7	52.088,1	241.200,3	199.260,9	257.122,8	2,62	-5,29	-5,33	-0,07	0,23	-0,10
	listopad	58.962,5	50.998,6	51.899,1	241.353,8	201.077,8	257.229,1	-1,08	-0,31	-0,36	0,06	0,91	0,04
	studen	60.091,7	50.946,2	51.922,2	241.661,5	203.421,2	258.893,3	1,92	-0,10	0,04	0,13	1,17	0,65
	prosinac	62.379,5	52.850,9	53.767,9	241.056,9	207.581,7	261.048,8	3,81	3,74	3,55	-0,25	2,05	0,83
2012.	siječanj	59.722,8	49.172,9	49.776,7	237.677,9	208.015,2	260.565,8	-4,26	-6,96	-7,42	-1,40	0,21	-0,19
	veljača	59.111,2	48.422,8	49.055,9	236.231,3	209.027,2	261.701,7	-1,02	-1,53	-1,45	-0,61	0,49	0,44
	ožujak	60.821,7	47.389,5	48.087,2	235.530,1	208.442,8	260.370,2	2,89	-2,13	-1,97	-0,30	-0,28	-0,51
	travanj	60.017,0	47.845,2	48.636,5	236.678,6	199.196,0	259.002,6	-1,32	0,96	1,14	0,49	-4,44	-0,53
	svibanj	63.883,6	49.350,9	50.163,6	239.629,8	204.432,6	255.301,2	6,44	3,15	3,14	1,25	2,63	-1,43
	lipanj	61.549,5	51.467,6	52.222,4	240.006,7	204.688,7	253.867,8	-3,65	4,29	4,10	0,16	0,13	-0,56
	srpanj	58.518,4	53.148,6	53.916,1	244.531,4	202.633,6	254.253,1	-4,92	3,27	3,24	1,89	-1,00	0,15
	kolovoz	58.750,7	52.251,6	53.164,6	247.983,7	200.814,8	251.581,2	0,40	-1,69	-1,39	1,41	-0,90	-1,05

^a Plasmani su jednokratno smanjeni u iznosu od 2.759,4 milijuna kuna.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta. U rujnu 1999. godine provedena je revizija svih monetarnih agregata. U starijim publikacijama HNB-a podaci o potraživanjima i obvezama štedionica nisu obuhvaćeni u izračunu monetarnih agregata.

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena pozicija u Bilanci monetarnih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan banaka, depozite ostalih bankarskih institucija i ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod banaka. Novčana masa M1a obuhvaća gotov novac izvan banaka i depozitni novac kod banaka uvećan za depozitni novac središnje države kod banaka.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1,

štedne i oročene depozite, devizne depozite te obveznice i instrumente tržišta novca (navedene komponente preuzete su iz Bilance monetarnih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Plasmani su potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

U svibnju 1999. godine pokrenut je stečajni postupak nad nekoliko banaka, koje su zbog toga isključene iz monetarne statistike. Prema podacima za travanj 1999. udio tih banaka u monetarnom agregatu M1 iznosio je 259,3 mil. kuna, a u monetarnom agregatu M4 iznosio je 4.035,8 mil. kuna. Podaci za lipanj 1999. godine bit će usporedivi s podacima za srpanj 1999. godine ako se stavka Plasmani banaka poveća za iznos od 3.513,5 mil. kuna.

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
AKTIVA									
1. Inozemna aktiva (neto)	49.446,5	41.739,4	45.011,4	44.024,6	33.475,2	27.087,3	35.318,0	41.897,7	47.168,9
2. Plasmani	226.076,1	254.569,8	253.523,6	272.601,4	299.152,6	299.941,9	296.935,2	295.682,5	293.504,7
2.1. Potraživanja od središnje države (neto)	15.247,7	21.587,7	21.861,7	25.081,2	38.103,8	39.571,7	43.067,4	41.429,3	41.923,5
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	207.398,7	231.472,7	229.870,2	244.039,2	257.620,2	257.167,5	250.734,8	250.455,9	248.237,7
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.640,0	441,9	681,7	890,9	1.350,3	1.314,0	1.080,6	803,0	671,3
2.4. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	1.789,7	1.067,4	1.109,9	2.590,0	2.078,3	1.888,7	2.052,4	2.994,3	2.672,1
Ukupno (1+2)	275.522,6	296.309,2	298.534,9	316.626,0	332.627,8	327.029,1	332.253,2	337.580,2	340.673,6
PASIVA									
1. Novčana masa	57.878,3	55.222,3	47.181,7	49.151,7	52.850,9	47.389,5	51.467,6	53.148,6	52.251,6
2. Štedni i oročeni depoziti	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	41.926,3	43.109,4
3. Devizni depoziti	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	147.583,9	150.440,6
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	1.872,5	2.182,1
5. Ograničeni i blokirani depoziti	2.280,9	3.094,2	2.598,3	2.389,0	3.293,4	2.645,5	2.697,6	2.634,2	2.647,7
6. Ostalo (neto)	57.419,6	68.196,5	72.842,0	81.367,5	88.277,4	88.853,6	89.549,0	90.414,6	90.042,1
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	275.522,6	296.309,2	298.534,9	316.626,0	332.627,8	327.029,1	332.253,2	337.580,2	340.673,6

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija • Bilanca monetarnih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i banaka i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i banaka.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance banaka, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod banaka.

Novčana masa zbroj je gotovog novca izvan banaka, depozita

ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke, depozita ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod banaka (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance banaka, Tablica D1.).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance banaka, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite banaka kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance banaka. Ostalo (neto) su neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene pozicije aktive.

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Godina	Mjesec	Ukupan broj banaka	Banke klasificirane po veličini bilančne aktive						Ukupan broj štedionica	Štedionice klasificirane po veličini bilančne aktive		
			Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mlrd. kn	Od 1 do manje od 2 mlrd. kn	Od 2 do manje od 10 mlrd. kn	10 i više mlrd. kn		Manje od 10 mil. kn	Od 10 do manje od 100 mil. kn	100 i više mil. kn
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998.	prosinac	60	3	26	8	11	10	2	33	4	25	4
1999.	prosinac	53	4	23	7	7	10	2	30	5	21	4
2000.	prosinac	45	3	15	9	6	10	2	29	5	19	5
2001.	prosinac	44	3	13	7	7	10	4	21	4	12	5
2002.	prosinac	46	4	13	7	9	8	5	10	3	5	2
2003.	prosinac	42	2	13	8	5	8	6	7	3	2	2
2004.	prosinac	39	1	12	9	6	5	6	6	3	3	-
2005.	prosinac	36	1	10	6	8	5	6	3	2	1	-
2006.	prosinac	35	2	6	5	10	4	8	3	2	1	-
2007.	prosinac	35	2	5	2	12	5	9	2	1	1	-
2008.	prosinac	36	2	7	1	11	6	9	2	1	1	-
2009.	prosinac	36	3	5	3	10	7	8	2	1	1	-
2010.	prosinac	36	3	5	2	9	9	8	2	1	1	-
2011.	rujan	36	4	4	2	10	8	8	2	1	1	-
	listopad	36	4	4	2	10	8	8	2	1	1	-
	studenj	36	4	4	2	9	9	8	2	1	1	-
	prosinac	36	4	4	1	10	9	8	2	1	1	-
2012.	siječanj	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	veljača	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	ožujak	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	travanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	svibanj	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	lipanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	srpanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	kolovoz	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj banaka i štedionica u prijelaznom razdoblju, koje mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj

bilanci banaka. Monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji, a do veljače 2005. godine i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije.

U tablici se također iskazuje klasifikacija banaka i štedionica prema veličini bilančne aktive.

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	VII.	VIII.
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Kapitalski računi	6.664,5	9.562,4	11.151,3	13.090,1	15.787,9	14.715,2	15.881,1	16.419,9	15.667,4
7. Ostalo (neto)	-665,6	-707,1	-735,9	-792,9	-844,6	-866,1	-870,3	-871,1	-868,7
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	72.425,1	66.885,8	75.828,3	78.745,2	84.696,5	85.247,1	87.397,2	87.281,2	86.264,1

^a Od prosinca 2002. računi SDA kod HNB-a za bruto i neto namire kupovine vrijednosnih papira reklasificirani su iz sektora središnja država u ostale domaće sektore. ^b Od listopada 2001. do svibnja 2003. Obveze prema stranim bankama obuhvaćaju i obveze na osnovi blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kod nerezidenata.

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u trezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od travnja 2001. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se u okviru te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa, te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama. Do travnja 2001. godine u kunske kredite državnim proračunu bili su svrstavani kratkoročni krediti odobreni za premošćivanje neusklađenosti između pritijecanja prihoda i izvršavanja rashoda državnog proračuna, dugoročni krediti odobreni na osnovi posebnih uredbi Vlade Republike Hrvatske i dospjela potraživanja od državnog proračuna, dok je stavka Devizni krediti državnim proračunu bila protustavka obvezi prema Međunarodnome monetarnom fondu nastaloj na osnovi sukcesije članstva u toj instituciji.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora su krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora, uključujući ču banke u stečajju.

Potraživanja od banaka su krediti bankama i dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka. Krediti bankama su lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti bankama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. godine zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999. godine, također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti banaka odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsnajnijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka. Od travnja 2005. godine obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti banaka pri izdvajanju i održavanju obvezne pričuve.

Od svibnja 1999. potraživanja od ostalih domaćih sektora uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenim od banaka nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Pri reklasifikaciji štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama

Potraživanja od banaka i Potraživanja od ostalih bankarskih institucija.

Primarni novac čine gotov novac izvan banaka, novčana sredstva u blagajnama banaka, depoziti banaka kod Hrvatske narodne banke, depoziti ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke. Depozite banaka čine novčana sredstva na računima za namiru banaka, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te preko-noćni depoziti banaka. Depoziti ostalih bankarskih institucija su do rujna 2003. godine novčana sredstva na računima za namiru stambenih štedionica. Depoziti ostalih domaćih sektora su novčana sredstva na žiroračunima ostalih domaćih sektora, koji se na temelju zakona i drugih pravnih propisa uključuju u depozit kod Hrvatske narodne banke.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava banke izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. godine i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti su kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečajju. Blokirani devizni depoziti su sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim financijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama.

Depoziti središnje države su depozitni novac i devizni računi Republike Hrvatske i republičkih fondova kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjene neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

Radi reklasifikacije štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama Gotov novac izvan banaka, Blagajne banaka, Depoziti banaka i Depoziti ostalih bankarskih institucija.

D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	VII.	VIII.	
AKTIVA										
1. Pričuve banaka kod središnje banke	50.178,9	40.705,6	45.902,1	45.759,6	51.238,7	50.567,0	49.024,9	45.153,1	45.222,4	
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	35.929,1	32.700,5	40.860,4	40.986,4	45.700,5	44.650,7	43.750,1	39.804,3	40.082,0	
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	14.249,8	8.005,1	5.041,7	4.773,2	5.538,2	5.916,3	5.274,7	5.348,9	5.140,4	
2. Inozemna aktiva	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.245,4	39.450,1	32.725,3	35.167,1	38.708,5	43.967,8	
3. Potraživanja od središnje države	28.971,5	37.801,1	44.249,5	50.307,6	57.869,9	63.076,8	67.831,0	68.247,1	67.336,7	
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	207.330,7	231.408,6	229.866,1	244.035,4	257.616,6	257.164,0	250.731,4	250.453,1	248.235,0	
4.1. Potraživanja od lokalne države	2.140,8	2.077,4	2.074,2	2.412,8	2.712,3	2.682,8	2.611,2	2.549,4	2.516,1	
4.2. Potraživanja od trgovačkih društava	92.265,1	102.779,8	104.898,1	114.089,7	126.195,8	126.464,4	120.179,0	120.133,1	118.716,6	
4.3. Potraživanja od stanovništva	112.924,9	126.551,4	122.893,7	127.532,9	128.708,6	128.016,8	127.941,2	127.770,5	127.002,3	
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.640,0	441,9	681,7	890,9	1.350,3	1.314,0	1.080,6	803,0	671,3	
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	1.789,7	1.067,4	1.109,9	2.590,0	2.078,3	1.888,7	2.052,4	2.994,3	2.672,1	
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	336.349,4	361.671,2	371.386,3	390.829,0	409.604,0	406.735,8	405.887,3	406.359,1	408.105,3	
PASIVA										
1. Depozitni novac	41.870,8	38.171,2	31.899,6	33.888,9	36.161,3	31.217,3	33.668,6	34.442,4	33.581,9	
2. Štedni i oročeni depoziti	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	41.926,3	43.109,4	
3. Devizni depoziti	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	147.583,9	150.440,6	
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	1.872,5	2.182,1	
5. Inozemna pasiva	65.152,6	75.296,1	80.365,3	81.940,4	90.276,5	90.766,9	87.230,9	84.077,3	83.048,3	
6. Depoziti središnje države	13.525,8	16.007,5	18.219,3	19.870,3	18.244,9	18.964,8	19.323,1	19.083,1	17.958,0	
7. Krediti primljeni od središnje banke	4.178,3	14,0	13,5	12,9	139,1	61,8	11,8	11,8	11,8	
8. Ograničeni i blokirani depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.503,8	2.528,8	
9. Kapitalni računi	53.178,9	60.317,4	66.306,4	71.826,9	76.624,4	78.372,4	78.303,7	78.845,5	79.202,0	
10. Ostalo (neto)	-1.753,2	-969,7	-3.879,1	-2.756,6	-3.279,6	-3.366,5	-3.766,0	-3.987,5	-3.957,5	
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	336.349,4	361.671,2	371.386,3	390.829,0	409.604,0	406.735,8	405.887,3	406.359,1	408.105,3	

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka • U konsolidiranu bilancu banaka uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama banaka. Konsolidirana su međusobna potraživanja i obveze između banaka.

Pričuve banaka kod središnje banke su kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva banaka u blagajnama i kunska novčana sredstva banaka na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države su sljedeći oblici kunskih i deviznih potraživanja: vrijednosni papiri i krediti.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju sljedeće oblike kunskih i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite.

Stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca obuhvaćaju

obveze banaka prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na žiroračunima i tekućim računima te obveze banaka po izdanim kuskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti su kunski štedni depoziti po viđenju te kunski oročeni depoziti i kunski depoziti s otkaznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po viđenju, devizni oročeni depoziti i devizni depoziti s otkaznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze banaka po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: žiroračune i tekuće račune, štedne depozite (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), oročene depozite, primljene kredite i dospjele obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države su svi oblici kunskih i deviznih obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) banaka prema središnjoj državi.

Kreditni primljeni od središnje banke su krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak prethodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske

pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke po skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjani za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim Tablice D5) razrađeni je prikaz odgovarajućih pozicija aktive i pasive Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Devizna inozemna aktiva	45.837,2	49.705,1	49.230,3	46.920,2	39.159,2	32.384,4	34.674,1	38.042,5	42.104,8
1.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	37.824,9	38.038,3	34.186,6	32.069,1	29.698,4	24.319,4	26.529,6	29.940,2	33.599,1
Efektivni strani novac	1.245,5	1.973,2	1.772,6	1.628,4	1.944,8	1.621,0	2.290,7	2.439,4	2.496,1
Tekući računi	1.305,2	2.109,8	1.338,7	1.584,7	2.486,3	2.085,7	3.321,8	4.000,7	4.919,0
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	31.726,1	31.444,5	29.254,5	26.728,1	22.302,7	17.534,0	16.499,5	18.892,1	21.170,6
Vrijednosni papiri	3.210,4	2.307,1	1.629,0	1.896,5	2.840,4	2.817,4	4.269,0	4.482,3	4.889,2
Kreditni	195,9	166,3	117,6	170,1	67,7	220,4	107,3	80,7	79,0
Dionice stranih banaka	141,9	37,4	74,2	61,3	56,4	41,0	41,3	45,0	45,1
1.2. Potraživanja od stranaca	8.012,3	11.666,8	15.043,7	14.851,2	9.460,8	8.065,0	8.144,4	8.102,4	8.505,6
Potraživanja od stranih država	6.696,1	9.976,8	13.477,2	13.047,3	7.544,3	6.110,7	6.107,9	5.979,5	6.225,5
Potraživanja od stranih osoba	1.295,2	1.613,5	1.534,5	1.785,9	1.857,5	1.891,1	2.013,8	2.099,0	2.256,8
Vrijednosni papiri	180,9	235,1	205,4	131,0	62,8	65,6	68,1	69,0	58,8
Kreditni	1.114,3	1.378,4	1.329,1	1.654,9	1.794,6	1.825,5	1.945,7	2.030,0	2.198,0
Dionice stranih osoba	20,9	76,5	32,0	17,9	59,0	63,2	22,7	23,9	23,3
2. Kunska inozemna aktiva	601,3	541,5	346,7	325,2	290,9	340,8	493,0	666,0	1.863,0
2.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	408,1	144,1	86,3	72,4	122,9	168,8	318,4	494,4	1.693,8
2.2. Potraživanja od stranaca	193,3	397,4	260,3	252,8	168,0	172,0	174,5	171,6	169,1
U tome: Kreditni	192,7	396,8	260,0	252,5	167,7	171,7	174,2	171,3	168,8
Ukupno (1+2)	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.245,4	39.450,1	32.725,3	35.167,1	38.708,5	43.967,8

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka • U tablici se iskazuju potraživanja banaka od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu aktivu i kunsku inozemnu aktivu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske

inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih banaka i potraživanja od stranaca (ukupno i po financijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Kunska potraživanja	24.081,8	24.901,6	24.461,9	28.491,6	30.089,7	28.410,5	34.357,6	34.849,8	33.860,3
1.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	19.057,3	19.899,5	19.230,6	21.461,5	22.981,1	21.497,2	24.141,2	24.714,0	23.725,3
Vrijednosni papiri	16.099,8	16.969,0	16.305,4	17.752,1	19.749,9	17.759,1	17.141,8	17.766,2	16.838,8
U tome: Obveznice za blokiranu deviznu štednju građana	6,4	6,1	5,2	6,7	5,8	1,0	0,6	0,8	0,7
Krediti	2.957,5	2.930,4	2.925,1	3.709,4	3.231,2	3.738,1	6.999,4	6.947,8	6.886,5
1.2. Potraživanja od republičkih fondova	5.024,5	5.002,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.135,7	10.134,9
Vrijednosni papiri	–	6,1	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	5.024,5	4.996,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.135,7	10.134,9
2. Devizna potraživanja	4.889,7	12.899,5	19.787,7	21.815,9	27.780,1	34.666,3	33.473,4	33.397,3	33.476,5
2.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	4.388,6	9.843,6	14.793,1	14.901,3	18.262,6	24.447,8	22.827,1	22.828,7	23.070,7
Vrijednosni papiri	268,4	300,7	234,7	207,7	1.281,2	6.367,9	6.832,2	6.806,2	6.815,3
Krediti	4.120,1	9.542,9	14.558,4	14.693,5	16.981,4	18.079,8	15.994,9	16.022,5	16.255,4
2.2. Potraživanja od republičkih fondova	501,2	3.055,9	4.994,6	6.914,7	9.517,6	10.218,5	10.646,3	10.568,6	10.405,8
Vrijednosni papiri	82,1	50,9	52,0	84,7	71,3	69,7	68,9	68,8	68,4
Krediti	419,1	3.005,1	4.942,6	6.830,0	9.446,3	10.148,8	10.577,4	10.499,8	10.337,4
Ukupno (1+2)	28.971,5	37.801,1	44.249,5	50.307,6	57.869,9	63.076,8	67.831,0	68.247,1	67.336,7

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od središnje države. U kuskim potraživanjima od Republike Hrvatske

stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokiranu deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Kunska potraživanja	194.476,7	216.530,8	211.273,4	221.988,6	233.543,4	233.036,2	228.773,0	228.134,5	226.848,5
1.1. Instrumenti tržišta novca	2.147,4	2.674,5	2.040,2	1.873,2	2.258,8	2.251,6	2.678,1	2.592,4	2.341,6
1.2. Obveznice	1.366,0	1.341,4	1.691,0	1.702,7	1.618,7	1.566,8	1.714,4	1.617,7	1.580,0
1.3. Krediti	188.462,5	210.424,0	205.279,3	215.923,2	226.136,0	225.697,5	220.854,9	220.404,5	219.410,1
1.4. Dionice	2.500,8	2.090,8	2.262,9	2.489,5	3.530,0	3.520,3	3.525,6	3.519,8	3.516,9
2. Devizna potraživanja	12.854,0	14.877,8	18.592,7	22.046,8	24.073,2	24.127,9	21.958,3	22.318,6	21.386,5
2.1. Vrijednosni papiri	249,2	109,3	441,1	105,7	163,1	91,0	108,7	102,2	82,0
2.2. Krediti	12.604,9	14.768,5	18.151,7	21.941,1	23.910,1	24.036,9	21.849,6	22.216,4	21.304,5
Ukupno (1+2)	207.330,7	231.408,6	229.866,1	244.035,4	257.616,6	257.164,0	250.731,4	250.453,1	248.235,0

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim

instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004. godine), krediti (uključujući akceptne kredite i kupljena potraživanja) i dionice.

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
KUNSKI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi	7.982,0	7.926,5	8.156,4	10.739,6	10.339,8	10.651,4	17.215,8	17.083,6	17.021,5
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	2.957,5	2.930,4	2.925,1	3.709,4	3.231,2	3.738,1	6.999,4	6.947,8	6.886,5
1.2. Krediti republičkim fondovima	5.024,5	4.996,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.135,7	10.134,9
2. Krediti lokalnoj državi	1.867,5	1.786,9	1.795,4	2.168,1	2.528,2	2.503,1	2.438,0	2.405,7	2.372,8
3. Krediti trgovačkim društvima	74.001,7	82.431,7	80.913,1	86.564,6	95.224,8	95.508,3	90.806,4	90.559,7	90.351,7
4. Krediti stanovništvu	112.593,3	126.205,3	122.570,8	127.190,5	128.382,9	127.686,1	127.610,6	127.439,1	126.685,7
U tome: Stambeni krediti	45.218,6	52.305,5	52.949,4	57.984,0	59.610,9	59.343,9	59.520,6	59.612,2	59.257,6
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	213,6	36,1	236,5	293,2	532,0	263,5	140,7	330,6	143,8
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	947,6	741,4	689,0	2.063,0	1.480,0	1.313,1	1.632,8	2.588,0	2.240,1
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	197.605,7	219.128,0	214.361,3	229.018,9	238.487,8	237.925,5	239.844,3	240.406,7	238.815,4
DEVIZNI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi	4.539,2	12.548,0	19.501,0	21.523,5	26.427,7	28.228,7	26.572,3	26.522,3	26.592,8
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	4.120,1	9.542,9	14.558,4	14.693,5	16.981,4	18.079,8	15.994,9	16.022,5	16.255,4
1.2. Krediti republičkim fondovima	419,1	3.005,1	4.942,6	6.830,0	9.446,3	10.148,8	10.577,4	10.499,8	10.337,4
2. Krediti lokalnoj državi	8,7	5,5	3,0	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
3. Krediti trgovačkim društvima	12.264,5	14.416,8	17.825,7	21.598,3	23.584,1	23.705,9	21.518,7	21.884,8	20.987,6
4. Krediti stanovništvu	331,6	346,1	323,0	342,4	325,7	330,7	330,6	331,4	316,7
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	74,0	1,2	31,0	0,6	69,1	65,6	77,0	11,3	68,9
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	668,0	143,5	269,4	341,3	452,6	449,1	288,8	279,0	301,6
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	17.886,0	27.461,1	37.953,0	43.806,5	50.859,5	52.780,4	48.787,6	49.029,0	48.267,7
UKUPNO (A+B)	215.491,7	246.589,1	252.314,3	272.825,4	289.347,3	290.705,9	288.631,9	289.435,7	287.083,1

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuju podaci o kuskim i deviznim kreditima banaka domaćim sektorima, pri čemu krediti

obuhvaćaju i akceptne kredite, financijski najam (leasing), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstva i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. godine i faktoring i forfaiting.

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Lokalna država	2.689,4	2.441,1	1.377,7	1.303,3	1.616,9	989,3	1.154,4	1.107,7	1.179,5
2. Trgovačka društva	19.599,3	16.896,1	14.893,1	15.860,4	17.127,7	13.203,4	15.054,3	15.386,5	14.921,5
3. Stanovništvo	17.896,7	17.620,1	14.218,6	15.581,9	16.156,0	15.814,9	15.738,0	16.484,0	16.661,6
4. Ostale bankarske institucije	481,1	293,6	517,1	347,5	397,9	459,7	609,6	441,6	166,6
5. Nebankarske financijske institucije	1.205,2	921,1	893,4	796,0	862,9	750,1	1.112,3	1.022,6	652,7
6. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-0,9	-0,7	-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	41.870,8	38.171,2	31.899,6	33.888,9	36.161,3	31.217,3	33.668,6	34.442,4	33.581,9

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka • U tablici se iskazuju depozitni novac kod banaka, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na žiroračunima i tekućim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih

institucija i nebankarskih financijskih institucija umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu). Obveze banaka po izdanim kuskim instrumentima plaćanja uključene su u sektor stanovništvo.

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Štedni depoziti	3.086,1	2.770,3	2.523,1	2.503,2	2.506,4	2.334,6	2.338,0	2.464,0	2.471,2
1.1. Lokalna država	2,5	0,0	0,0	0,1	21,2	2,6	1,9	1,5	1,4
1.2. Trgovačka društva	154,7	108,8	203,7	318,9	440,5	359,5	388,0	473,9	471,2
1.3. Stanovništvo	2.929,0	2.657,7	2.268,9	2.167,4	2.016,9	1.955,2	1.891,8	1.899,3	1.894,9
1.4. Ostale bankarske institucije	–	–	5,0	–	4,3	1,4	1,7	1,7	1,7
1.5. Nebankarske financijske institucije	–	3,7	45,5	16,9	23,4	16,0	54,6	87,5	102,1
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	50.558,8	47.300,1	36.616,3	32.320,2	38.420,6	39.978,2	39.388,0	39.462,3	40.638,2
2.1. Lokalna država	549,5	726,0	498,8	355,2	314,6	619,9	657,8	647,1	664,7
2.2. Trgovačka društva	18.414,8	16.268,0	11.559,0	8.933,3	11.249,5	11.566,0	9.318,2	10.455,4	11.118,4
2.3. Stanovništvo	20.479,1	22.721,6	16.910,7	17.188,1	19.129,1	20.039,6	19.909,9	20.024,0	20.203,4
2.4. Ostale bankarske institucije	6.386,5	2.563,4	3.039,8	2.448,8	4.041,8	4.438,1	5.901,7	5.175,0	5.336,4
2.5. Nebankarske financijske institucije	4.728,9	5.021,1	4.608,1	3.394,8	3.685,5	3.314,6	3.600,3	3.160,8	3.315,2
Ukupno (1+2)	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	41.926,3	43.109,4

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija kod banaka.

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Štedni depoziti	22.845,0	21.262,2	20.781,0	22.906,1	22.833,9	21.318,9	21.368,6	22.798,6	24.656,0
1.1. Lokalna država	27,5	22,1	25,5	15,8	8,9	16,1	13,5	13,4	17,3
1.2. Trgovačka društva	5.543,6	5.132,0	5.053,6	5.738,5	5.552,0	4.517,2	4.534,0	5.090,0	6.113,4
1.3. Stanovništvo	16.720,8	15.682,8	15.148,7	16.313,0	16.821,4	16.266,3	16.334,9	16.731,1	17.149,3
1.4. Ostale bankarske institucije	251,7	121,4	150,4	268,5	66,6	111,3	90,3	85,0	153,3
1.5. Nebankarske financijske institucije	301,5	303,9	402,9	570,2	385,0	408,0	395,9	879,3	1.222,8
2. Oročeni depoziti	80.245,1	95.932,6	114.629,6	124.651,0	122.332,2	122.688,5	123.423,0	124.785,3	125.784,6
2.1. Lokalna država	2,1	2,3	2,5	2,3	11,2	6,2	4,9	4,6	4,5
2.2. Trgovačka društva	10.391,9	11.215,5	13.516,9	15.097,8	10.372,5	9.580,8	9.222,2	9.344,6	9.996,2
2.3. Stanovništvo	66.465,7	80.419,6	95.598,0	104.621,4	109.304,8	109.917,9	110.868,7	111.926,9	111.918,5
2.4. Ostale bankarske institucije	1.038,6	808,2	663,0	1.384,1	682,5	659,2	774,5	762,1	875,3
2.5. Nebankarske financijske institucije	2.346,8	3.487,0	4.849,1	3.545,4	1.961,2	2.524,4	2.552,8	2.747,2	2.990,1
Ukupno (1+2)	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	147.583,9	150.440,6

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija kod banaka. Devizni štedni depoziti su svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	0,8	0,8	0,8	-	-	-	-	-	-
2. Obveznice (neto)	632,0	609,5	765,3	1.016,7	1.769,1	1.726,8	1.689,1	1.490,4	1.485,8
3. Primljeni krediti	576,0	1.920,8	596,7	320,7	343,8	93,5	332,6	382,1	696,3
3.1. Lokalna država	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Trgovačka društva	152,9	3,5	4,6	2,4	1,6	2,4	237,5	237,4	482,8
3.3. Ostale bankarske institucije	266,4	1.719,2	551,8	318,1	205,1	72,1	57,5	101,8	174,5
3.4. Nebankarske financijske institucije	156,6	198,0	40,4	0,1	137,0	19,0	37,6	42,9	39,0
Ukupno (1+2+3)	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	1.872,5	2.182,1

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze banaka na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

Instrumenti tržišta novca (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira.

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica, te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Devizna inozemna pasiva	48.461,3	54.726,8	60.046,7	58.715,8	67.938,6	68.460,5	66.048,3	63.518,8	62.610,3
1.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	41.483,1	47.878,5	51.702,3	48.789,0	58.001,2	58.415,5	55.809,6	53.275,6	52.263,7
Tekući računi	258,8	176,6	221,0	208,3	184,4	133,5	155,5	167,2	233,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	10.562,9	14.016,4	21.945,8	20.188,9	27.444,5	26.846,9	25.822,7	23.481,3	22.099,6
Kredit	27.373,0	30.408,3	29.535,4	28.391,9	30.372,2	31.435,1	29.831,4	29.627,2	29.930,4
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	405,9	1.585,1	2.000,7	2.079,8	2.268,1	2.212,4	2.214,6	2.217,3	2.205,7
Obveznice	3.288,4	3.277,1	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Obveze prema strancima	6.978,2	6.848,4	8.344,4	9.926,7	9.937,5	10.045,0	10.238,7	10.243,3	10.346,6
Štedni i oročeni depoziti	6.729,9	6.719,0	8.336,3	9.909,3	9.921,2	10.029,4	10.225,1	10.229,6	10.333,1
Depoziti po viđenju	1.537,2	1.374,5	1.267,8	1.434,3	1.434,3	1.479,2	1.550,4	1.559,3	1.558,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	5.192,7	5.344,6	7.068,6	8.475,0	8.486,9	8.550,1	8.674,7	8.670,3	8.774,9
Kredit	248,3	129,3	8,0	17,5	16,2	15,6	13,6	13,7	13,6
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	-	-	-	11,1	11,3	11,3	9,3	9,3	9,2
2. Kunska inozemna pasiva	16.691,3	20.569,2	20.318,6	23.224,6	22.337,9	22.306,4	21.182,6	20.558,5	20.438,0
2.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	16.093,8	20.061,0	19.943,0	22.817,7	21.806,5	21.755,7	20.673,2	20.042,9	19.896,8
Depozitni novac	519,0	898,1	359,1	696,3	655,0	607,8	1.059,7	701,4	708,1
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	11.423,7	15.014,2	14.654,3	15.963,5	16.449,5	18.080,7	16.590,9	16.342,7	16.198,7
Kredit	4.151,2	4.148,8	4.929,6	6.158,0	4.702,1	3.067,1	3.022,6	2.998,8	2.990,0
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	0,4	-	749,2	899,0	964,6	963,2	954,1	955,7	949,7
2.2. Obveze prema strancima	597,5	508,2	375,7	406,8	531,4	550,7	509,5	515,6	541,2
Depozitni novac	253,2	257,0	222,8	250,3	355,0	339,7	326,1	332,8	347,3
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	340,6	245,7	144,4	148,0	162,7	197,4	169,7	169,1	180,3
Kredit	3,7	5,5	8,5	8,5	13,7	13,6	13,6	13,6	13,6
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	3,7	5,5	8,5	8,5	13,7	13,6	13,6	13,6	13,6
Ukupno (1+2)	65.152,6	75.296,1	80.365,3	81.940,4	90.276,5	90.766,9	87.230,9	84.077,3	83.048,3

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka • U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze banaka prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunskih i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu pasivu i kunsku inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim bankama i obveze prema strancima (ukupno i po financijskim instrumentima). Stavke Krediti obuhvaćaju i izdane podređene i hibridne instrumente koje su upisali inozemni investitori.

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Kunski depoziti	11.535,0	14.185,1	15.124,1	16.089,9	15.857,4	15.863,0	16.508,3	16.771,6	16.166,2
1.1. Depoziti Republike Hrvatske	666,4	429,5	356,6	806,8	664,2	648,4	750,4	1.522,4	851,9
Depozitni novac	454,9	176,7	189,3	306,0	424,6	447,2	515,4	553,9	657,8
Štedni depoziti	1,2	1,1	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	209,3	251,6	166,7	485,3	230,9	200,8	234,5	968,0	193,7
Kredit	1,0	–	–	15,0	8,3	–	–	–	–
1.2. Depoziti republičkih fondova	10.868,6	13.755,5	14.767,5	15.283,1	15.193,2	15.214,6	15.757,9	15.249,2	15.314,2
Depozitni novac	330,1	645,6	389,5	290,9	493,0	251,0	240,1	213,5	255,3
Štedni depoziti	2,4	0,0	0,3	0,0	–	–	–	–	–
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	413,6	385,8	410,8	329,0	87,6	565,7	637,3	503,2	612,9
Kredit	10.122,4	12.724,1	13.966,9	14.663,3	14.612,6	14.397,9	14.880,5	14.532,5	14.446,0
2. Devizni depoziti	1.990,8	1.822,5	3.095,2	3.780,4	2.387,5	3.101,8	2.814,8	2.311,4	1.791,8
2.1. Depoziti Republike Hrvatske	759,4	1.122,5	1.088,3	1.656,1	1.467,8	1.520,7	1.245,2	1.221,1	1.198,3
Štedni depoziti	527,4	666,8	716,8	993,9	620,3	431,6	749,0	639,3	611,1
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	49,7	330,0	309,4	662,0	847,2	1.088,9	496,1	581,8	587,2
Refinancirani krediti	182,3	125,7	62,2	0,2	0,2	0,2	–	–	–
2.2. Depoziti republičkih fondova	1.231,4	699,9	2.006,9	2.124,3	919,7	1.581,1	1.569,6	1.090,3	593,5
Štedni depoziti	85,7	107,1	106,6	90,2	94,4	179,5	818,6	161,8	208,3
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	153,8	519,6	256,4	601,3	381,8	765,7	112,7	439,8	385,2
Kredit	991,8	73,2	1.643,9	1.432,7	443,5	635,8	638,4	488,7	–
Ukupno (1+2)	13.525,8	16.007,5	18.219,3	19.870,3	18.244,9	18.964,8	19.323,1	19.083,1	17.958,0

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka • U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze banaka prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod banaka.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti

Republike Hrvatske i republičkih fondova. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te refinancirane kredite.

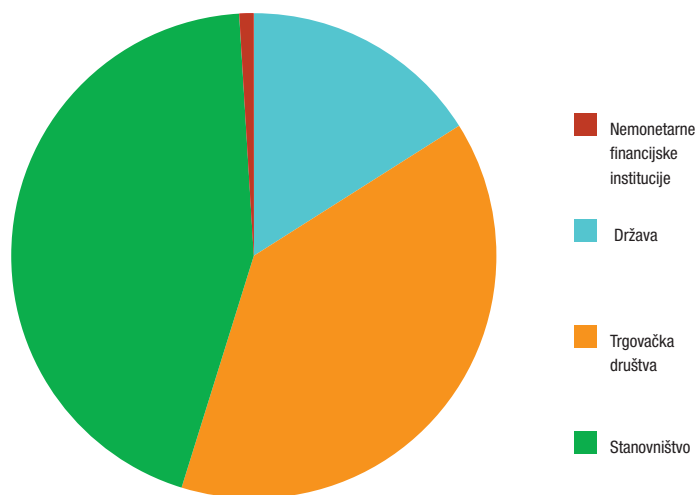
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Ograničeni depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.503,8	2.528,8
1.1. Kunski depoziti	1.322,8	1.478,8	1.366,0	1.428,9	1.751,7	1.593,9	1.567,4	1.546,6	1.545,4
1.2. Devizni depoziti	929,5	1.559,6	1.182,5	899,4	1.479,8	984,7	1.008,7	957,3	983,3
2. Blokirani devizni depoziti stanovništva	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.503,8	2.528,8

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti stanovništva.

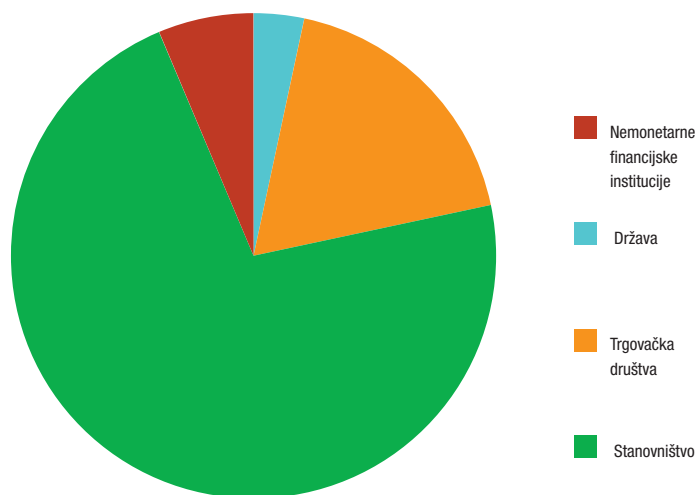
Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Slika D1.

**Distribucija kredita banaka
po institucionalnim sektorima**

kolovoz 2012.

Slika D2.

**Distribucija depozita kod banaka
po institucionalnim sektorima**

kolovoz 2012.

Napomena:

Sektor "Nemonetarne finansijske institucije" obuhvaća ostale bankarske institucije i nebankarske finansijske institucije.
Sektor "Država" obuhvaća središnju i lokalnu državu.

E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	VII.	VIII.
AKTIVA									
1. Pričuve kod središnje banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Potraživanja od središnje države	4.036,5	3.395,5	3.137,9	3.315,9	3.367,6	3.420,3	2.966,2	2.984,6	2.974,3
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	2.220,4	2.857,9	2.979,1	2.987,3	3.387,0	3.357,8	3.382,7	3.396,4	3.378,2
U tome: Potraživanja od stanovništva	2.220,4	2.857,9	2.979,1	2.987,3	3.387,0	3.357,8	3.382,7	3.396,4	3.378,2
4. Potraživanja od banaka	133,6	533,7	294,8	258,5	760,6	462,3	752,1	521,5	543,0
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.390,5	6.787,1	6.411,7	6.561,8	7.515,2	7.240,5	7.101,1	6.902,6	6.895,6
PASIVA									
1. Oročeni depoziti	6.037,9	6.297,6	5.711,8	5.791,5	6.115,0	6.078,4	6.065,9	6.072,7	6.049,1
2. Obveznice i instrumenti tržišta novca	40,1	91,5	230,8	279,7	650,9	367,1	191,6	200,8	192,2
3. Kapitalski računi	303,0	390,6	478,1	512,1	544,0	568,3	590,8	597,4	604,4
4. Ostalo (neto)	9,6	7,4	-8,9	-21,5	205,2	226,7	252,7	31,7	49,9
Ukupno (1+2+3+4)	6.390,5	6.787,1	6.411,7	6.561,8	7.515,2	7.240,5	7.101,1	6.902,6	6.895,6

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica • U agregiranu bilancu stambenih štedionica uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama stambenih štedionica. Sva potraživanja i sve obveze stambenih štedionica odnose se isključivo na domaće sektore.

Pričuve stambenih štedionica kod središnje banke su novčana sredstva stambenih štedionica u blagajnama, a do rujna 2003. godine i kunska novčana sredstva stambenih štedionica na računima kod središnje banke.

Potraživanja od središnje države su kunska potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju prije svega kunske kredite dane lokalnoj državi i stanovništvu.

Potraživanja od banaka obuhvaćaju kredite dane bankama kao i depozite kod banaka, uključujući, od listopada 2003.

godine, račune za redovno poslovanje kod banaka.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju plasmane u investicijske fondove.

Stavka Oročeni depoziti su oročeni depoziti lokalne države i stanovništva.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze stambenih štedionica na osnovi izdanih obveznica i primljeni krediti.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak prethodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi. Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjene za neraspoređene račune aktive.

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na interventne kredite za premošćivanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dospjele nenaplaćene obveze [*]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998.	prosinac	5,90	–	12,00	19,00	7,00	14,00	19,00	18,00
1999.	prosinac	7,90	–	13,00	19,00	–	14,00	19,00	18,00
2000.	prosinac	5,90	–	12,00	18,00	–	13,00	18,00	18,00
2001.	prosinac	5,90	–	10,00	–	–	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	–	–	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2007.	prosinac	9,00 ^d	4,06	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2009.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2010.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2011.	rujan	7,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	12,00
	listopad	7,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	12,00
	studen	7,00	–	6,25 ^e	–	–	7,25 ^e	15,00	12,00
	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
2012.	siječanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	veljača	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	ožujak	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	travanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	svibanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	lipanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50 ^f	12,00
	srpanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	kolovoz	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00

^a Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. ^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. ^c Od 14. prosinca 2005. ^d Od 31. prosinca 2007. ^e Od 28. studenoga 2011. ^f Od 20. lipnja 2012.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plašmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka je na lombardne kredite obračunavala i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalag za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim, u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine

do rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premošćivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranom kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednoga dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premošćivanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premošćivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve ^a	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospijeca ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospijeca					Kamatne stope na prekonocne depozite kod HNB-a
				Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998.	prosinac	5,90	-	-	9,50	10,50	11,00	-	4,60	3,12	3,08	-	-
1999.	prosinac	5,90	-	-	10,50	11,55	12,50	-	4,83	3,56	-	-	-
2000.	prosinac	4,50	-	-	6,65	7,00	7,70	-	5,51	4,83	-	-	-
2001.	prosinac	2,00	-	-	3,36	4,26	4,85	-	2,62	3,06	-	-	-
2002.	prosinac	1,75	-	-	2,08	-	-	2,30	2,68	-	-	-	-
2003.	prosinac	1,25	0,50	-	-	-	-	1,75	1,48	-	-	-	-
2004.	prosinac	1,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2006.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2009.	prosinac	0,75	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2010.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2011.	rujan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	listopad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	studeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	prosinac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
2012.	siječanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	veljača	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	ožujak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	travanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	svibanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	lipanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	srpanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	kolovoz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001.

godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospijeca od 91 dan (stupac 7), odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonocni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka • U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesečnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuva banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričuve kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričuve.

Obračunata obvezna pričuva (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunska imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4 = 5 + 6	5	6	7	8	9	10	11
1998.	prosinac	29,57	13.112,7	3.967,2	9.145,4	57,4	3.469,8	1.467,6	5,28
1999.	prosinac	30,50	13.579,0	4.210,1	9.368,9	37,3	3.695,1	4.606,5	5,62
2000.	prosinac	23,22	16.245,8	4.646,8	11.599,0	5,0	4.191,6	5.544,6	4,05
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	-	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	-	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	-
2010.	prosinac	13,00	38.990,6	32.374,8	6.615,8	-	22.662,4	4.736,7	0,52	-
2011.	rujan	13,00	40.848,2	33.997,1	6.851,0	-	23.798,0	4.979,0	-	-
	listopad	13,65	42.957,3	35.740,0	7.217,4	-	25.018,0	5.217,5	-	-
	studeni	14,00	44.220,4	36.763,1	7.457,3	-	25.565,5	5.392,2	-	-
	prosinac	14,00	44.443,2	36.936,6	7.506,7	-	25.654,6	5.437,9	-	-
2012.	siječanj	14,68	46.753,8	38.844,2	7.909,6	-	27.522,0	5.857,4	-	-
	veljača	15,00	47.881,9	39.758,3	8.123,6	-	27.814,7	5.968,2	-	-
	ožujak	15,00	47.927,4	39.761,5	8.165,9	-	27.637,8	5.973,4	-	-
	travanj	15,00	47.755,8	39.611,9	8.143,9	-	27.584,6	5.957,1	-	-
	svibanj	13,89	43.907,0	36.445,9	7.461,1	-	25.420,1	5.462,9	-	-
	lipanj	13,50	42.651,5	35.413,9	7.237,6	-	24.737,7	5.307,3	-	-
	srpanj	13,50	42.815,5	35.563,0	7.252,5	-	24.874,6	5.315,9	-	-
	kolovoz	13,50	42.602,1	35.437,9	7.164,2	-	24.803,4	5.216,8	-	-

(koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričuvenu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuvene u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuvene, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuvene, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuvene u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuvene u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje stanovništva s preostalim rokom dospijanja do 3 mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju,

primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvenu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričuvenu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvenu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvenu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuvene u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuvene, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuvene koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kuskog dijela obvezne pričuvene je fiksna i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuvene u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1998.	prosinac	221,9	1,65	445,5	850,4	1.377,4	141,3
1999.	prosinac	179,6	1,30	1.183,6	1.311,1	1.507,6	373,9
2000.	prosinac	638,8	10.721,4	3,32	80,1	2.485,3	1.692,7	2.006,5
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	–	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	–	–	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	–	–	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	–	–	–	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	–	–	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	–	–	6.171,2
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	–	–	–	4.776,6
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	–	–	–	5.705,9
2011.	rujan	521,2	22.902,5	0,50	–	–	–	7.160,3
	listopad	490,5	21.069,3	0,48	–	–	–	7.099,3
	studen	280,1	17.789,9	0,27	10,4	–	–	7.132,9
	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	–	–	8.157,7
2012.	siječanj	291,7	12.783,1	0,28	52,6	–	–	8.262,2
	veljača	102,7	9.103,8	0,10	58,3	–	–	7.888,2
	ožujak	439,4	7.692,1	0,43	47,8	–	–	7.360,3
	travanj	287,6	7.809,4	0,28	22,7	–	–	7.834,5
	svibanj	360,6	8.573,5	0,36	–	–	–	7.792,2
	lipanj	414,2	7.736,4	0,41	–	–	–	8.207,9
	srpanj	334,0	6.392,5	0,33	–	–	–	8.757,5
	kolovoz	363,6	7.834,5	0,35	–	–	–	8.534,1

obvezne pričuve obračunatog na osnovi deviznih sredstava nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunkskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvenu i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuvene Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva granične obvezne pričuvene (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne pričuvene ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjesečni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kuskog dijela obvezne pričuvene i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kuskog dijela obvezne pričuvene.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuvene

stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesečnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesečnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuvene.

U stupcu 6 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjeno za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope u trgovanju depozitnim novcem među bankama		Kamatne stope na kunske kredite bez valutne klauzule									
		Na prekononočne kredite	Na ostale kredite	Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite						Na dugoročne kredite		
					Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu	
							Ukupni prosjek	Okvirni	Ostali				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1998.	prosinac	10,00	15,91	16,06	16,22	14,89	20,77	20,80	19,92	11,73	11,48	13,16	
1999.	prosinac	9,92	12,78	13,54	13,52	10,55	20,83	20,84	20,39	15,14	15,31	14,16	
2000.	prosinac	2,39	4,45	10,45	10,45	6,81	20,30	20,33	19,05	9,90	9,64	12,97	
2001.	prosinac	2,49	2,18	9,51	9,49	5,43	18,81	18,85	14,88	11,42	10,06	13,14	
2002.	prosinac	1,03	1,59	10,91	11,24	7,44	15,16	15,28	9,84	7,32	6,48	7,88	
2003.	prosinac	6,54	6,36	11,45	11,80	8,02	14,89	15,01	12,38	8,51	6,14	10,69	
2004.	prosinac	4,87	4,74	11,44	11,71	8,33	14,19	14,27	12,29	9,31	6,90	11,16	
2005.	prosinac	3,08	3,91	9,91	9,99	7,71	11,26	13,18	5,35	8,75	6,48	10,35	
2006.	prosinac	3,14	2,52	9,07	9,37	6,75	11,84	13,21	4,67	7,53	5,86	9,44	
2007.	prosinac	6,23	7,33	9,32	9,74	7,39	12,34	13,19	4,95	7,50	6,66	8,01	
2008.	prosinac	5,77	6,77	10,71	10,89	8,98	12,33	12,97	4,96	9,05	8,10	10,35	
2009.	prosinac	1,20	1,50	11,12	11,22	9,29	12,68	13,24	4,89	9,77	8,27	11,33	
2010.	prosinac	1,28	1,70	9,90	10,05	6,98	12,64	13,17	4,66	8,38	6,45	11,29	
2011.	rujan	1,02	1,91	9,17	9,36	6,89	11,23	11,61	3,84	7,58	5,72	9,51	
	listopad	2,05	2,58	9,77	9,92	7,60	11,22	11,61	3,90	8,40	6,35	9,53	
	studen	1,61	2,71	9,68	9,82	7,67	11,22	11,59	3,91	8,33	6,47	9,39	
	prosinac	0,61	1,73	9,36	9,49	7,48	11,18	11,58	4,21	8,15	6,76	9,21	
2012.	siječanj	1,14	2,14	9,67	9,73	7,72	11,08	11,43	3,83	8,70	6,61	9,80	
	veljača	2,94	3,03	9,88	10,00	8,18	11,22	11,58	4,12	8,46	6,76	9,78	
	ožujak	0,86	1,78	9,65	9,73	7,80	11,18	11,57	4,29	8,56	6,98	10,01	
	travanj	0,57	1,06	9,40	9,49	7,13	11,19	11,55	4,04	8,14	5,87	10,19	
	svibanj	0,44	0,74	9,48	9,60	7,07	11,17	11,54	4,08	8,03	5,91	10,10	
	lipanj	0,47	1,58	9,32	9,44	7,17	11,17	11,53	4,12	7,63	5,01	9,95	
	srpanj	1,10	1,49	9,23	9,35	6,92	11,15	11,52	3,94	7,95	5,98	9,84	
	kolovoz	1,76	2,32	9,57	9,80	7,10	11,18	11,53	3,96	7,71	6,08	9,81	
Relativna važnost ^a		-	-	76,91	68,51	23,25	45,26	43,18	2,08	8,40	4,71	3,69	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Napomena: Zbog promjene metodologije statistike kamatnih stopa od 1. siječnja 2002. došlo je do loma u vremenskoj seriji, što se posebice odražava na kamatne stope prikazane u stupcima 5, 6 i 7. Naime, iz kratkoročnih kredita trgovačkim društvima isključeni su, među ostalim, međubankovni krediti, odobravani uz relativno niske kamatne stope. Na porast kamatnih stopa utječe i metodologija ponderiranja, pri čemu se za sve komponente koriste iznosi novoodobrenih kredita, uz iznimku okvirnih kredita, za koje se kao ponder koriste knjigovodstvena stanja, a čiji je relativan udio novim obuhvatom porastao.

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Do veljače 1996. godine u stupcima 3 i 4 iskazivale su se

kamatne stope na međubankovnom novčanom tržištu, prema podacima Tržišta novca Zagreb. Od ožujka 1996. godine do kolovoza 2002. godine iskazivale su se kamatne stope na novčanom tržištu izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih posebno u trgovini prekononočnim kreditima, a posebno u trgovini ostalim kreditima na Tržištu novca Zagreb. U razdoblju od svibnja 1998. godine do siječnja 2001. godine povrat kredita dobivenih na prekononočnom međubankovnom tržištu bio je osiguran sredstvima obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a.

U Biltenu broj 157 izvršena je revizija podataka iz stupaca 3 i 4 za razdoblje od rujna 2002. nadalje. Od rujna 2002. iskazuju se kamatne stope na prekononočne kredite i na ostale kredite izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih izravnim trgovanjem depozitnim novcem među bankama

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske kredite s valutnom klauzulom									Kamatne stope na kredite u eurima		
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite			Na dugoročne kredite			Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite	Na dugoročne kredite		
			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998.	prosinac	13,04	14,28	14,25	13,64	11,15	10,55	12,12	6,95	8,37	5,71
1999.	prosinac	12,53	13,66	13,54	17,21	10,81	10,46	11,65	6,75	7,43	6,07
2000.	prosinac	10,74	11,17	11,10	13,59	10,52	9,41	11,64	7,70	7,49	8,05
2001.	prosinac	9,29	9,45	9,45	11,30	9,20	7,52	10,79	5,94	5,70	7,27
2002.	prosinac	8,25	9,34	8,72	11,37	7,98	6,37	9,50	7,42	10,11	5,91	6,66	5,44
2003.	prosinac	7,07	7,21	7,00	8,66	7,03	5,76	8,04	6,02	9,70	5,62	6,22	5,18
2004.	prosinac	6,89	7,25	7,09	8,47	6,77	5,55	7,73	5,71	8,79	5,34	5,92	4,83
2005.	prosinac	6,18	6,52	6,34	7,91	6,07	5,18	6,98	4,95	8,10	5,29	5,28	5,30
2006.	prosinac	6,30	6,56	6,29	8,33	6,22	6,21	6,22	4,75	7,57	5,65	6,19	5,34
2007.	prosinac	6,73	6,86	6,86	6,84	6,66	6,51	6,80	5,12	8,24	6,79	6,59	7,10
2008.	prosinac	7,73	8,20	8,18	8,65	7,43	6,92	7,89	6,08	9,02	7,08	7,17	6,83
2009.	prosinac	8,28	8,48	8,41	10,23	8,11	7,31	9,02	6,45	9,96	6,98	7,35	6,49
2010.	prosinac	7,78	7,95	7,91	8,86	7,67	7,19	8,16	6,02	8,94	6,38	7,12	6,06
2011.	rujan	7,04	8,17	8,20	7,84	6,70	5,93	7,42	5,15	8,60	6,65	6,81	6,41
	listopad	7,13	7,70	7,69	7,86	6,91	6,41	7,47	5,15	8,61	6,07	6,71	5,32
	studeni	7,16	7,20	7,17	7,84	7,13	6,59	7,62	5,32	8,54	6,10	6,63	5,76
	prosinac	7,15	7,60	7,56	8,49	6,82	6,37	7,53	5,26	8,48	6,49	6,27	6,87
2012.	siječanj	7,16	7,31	7,29	7,56	7,06	6,45	7,59	5,26	8,44	5,60	5,68	5,42
	veljača	7,14	7,17	7,15	7,69	7,13	6,54	7,64	5,37	8,55	5,85	6,37	5,10
	ožujak	7,20	7,46	7,44	7,98	7,06	6,06	7,96	5,38	8,70	6,27	6,42	6,04
	travanj	6,98	7,12	7,06	7,89	6,92	6,05	7,49	5,08	8,69	4,78	4,55	5,88
	svibanj	7,15	7,06	7,01	7,92	7,20	6,48	7,64	5,22	8,72	5,47	5,34	6,22
	lipanj	7,04	7,32	7,26	8,35	6,92	6,12	7,60	5,25	8,65	5,53	5,05	6,38
	srpanj	7,02	6,90	6,85	7,64	7,09	6,40	7,52	5,34	8,68	6,05	6,19	5,66
	kolovoz	7,14	7,08	7,05	7,77	7,17	6,41	7,60	5,33	8,74	5,81	5,75	6,06
Relativna važnost ^a		17,48	6,39	6,13	0,26	11,09	4,00	7,08	2,37	4,71	5,61	4,43	1,18

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

U stupcima od 5 do 13 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospjelim na zahtjev.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite bez valutne klauzule dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu, osim kamatnih stopa na okvirne kredite na žiroračunima i tekućim računima, za koje su vagani prosjeci izračunati na osnovi stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite s valutnom klauzulom i kredite u eurima (odnosno njemačkim markama) odobrene pravnim osobama (koje su

uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu.

U stupcima od 3 do 11 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospjelim na zahtjev.

Kamatne stope na kredite odobrene u eurima prikazane u stupcima 12, 13 i 14 odnose se do prosinca 2001. godine na kredite puštene u tečaj u njemačkim markama u izvještajnom mjesecu, a od siječnja 2002. godine na kredite puštene u tečaj u eurima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske depozite bez valutne klauzule								
		Ukupni prosjek	Na žiroračunima i tekućim računima	Na oročene depozite						
				Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite			Na dugoročne depozite		
					Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava	Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998.	prosinac	4,11	2,31	7,73	7,63	9,47	7,15	10,19	10,72	9,56
1999.	prosinac	4,27	2,24	8,87	8,79	9,62	8,38	10,96	11,56	10,18
2000.	prosinac	3,40	1,64	7,20	7,13	7,44	7,03	8,89	9,19	8,63
2001.	prosinac	2,76	1,40	5,68	5,60	6,35	5,38	7,35	7,93	6,70
2002.	prosinac	1,55	0,94	3,64	3,53	4,39	2,86	6,05	7,24	3,23
2003.	prosinac	1,66	0,75	4,46	4,46	3,62	4,69	4,58	4,90	2,82
2004.	prosinac	1,83	0,74	4,11	4,11	3,93	4,13	4,10	4,65	3,30
2005.	prosinac	1,58	0,61	3,36	3,34	3,89	3,23	4,12	5,04	3,49
2006.	prosinac	1,91	0,56	2,98	2,94	4,10	2,69	4,32	4,98	3,11
2007.	prosinac	2,67	0,49	5,42	5,34	4,47	5,48	6,28	5,45	6,45
2008.	prosinac	2,92	0,43	5,65	5,60	5,34	5,64	6,58	5,88	6,85
2009.	prosinac	2,22	0,43	2,52	2,49	4,89	2,04	2,76	6,12	2,07
2010.	prosinac	1,61	0,34	1,93	1,85	3,66	1,41	4,26	4,76	3,03
2011.	rujan	1,81	0,36	2,20	1,83	3,50	1,40	3,69	4,58	3,61
	listopad	1,91	0,35	2,82	2,42	3,41	2,17	4,43	4,32	4,44
	studeni	1,93	0,34	2,50	2,14	3,46	1,82	3,97	4,59	3,90
	prosinac	1,88	0,36	2,46	2,33	3,55	1,88	2,98	4,58	2,78
2012.	siječanj	2,03	0,36	3,10	2,57	3,57	2,14	4,89	4,42	4,95
	veljača	2,07	0,33	3,23	3,15	3,48	3,07	3,62	4,63	3,48
	ožujak	1,98	0,33	2,56	2,69	3,45	2,33	2,13	4,64	1,75
	travanj	1,86	0,33	2,09	2,30	3,38	1,84	1,39	4,53	0,98
	svibanj	1,83	0,34	1,80	1,93	3,42	1,47	1,28	4,41	0,97
	lipanj	1,80	0,34	1,85	1,97	3,43	1,45	1,35	4,58	0,98
	srpanj	1,85	0,35	2,12	1,95	3,48	1,42	2,70	4,71	2,43
	kolovoz	1,92	0,33	2,31	2,10	3,51	1,79	3,25	4,75	3,05
Relativna važnost ^a		55,08	34,36	18,04	14,74	2,65	12,10	3,29	0,40	2,90

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Krediti pušteni u tečaj u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni ovom tablicom.

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite bez valutne klauzule banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih

stopa na ukupne kunske depozite (depozite na žiroračunima i tekućim računima, štedne depozite stanovništva po viđenju i oročene depozite) bez valutne klauzule. U stupcu 4 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na depozite na žiroračunima i tekućim računima trgovačkih društava bez valutne klauzule (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcu 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne oročene depozite bez valutne klauzule.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita bez valutne klauzule su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod žiroračuna i tekućih računa osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite bez valutne klauzule (stupac 3) sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici, dok se ograničeni depoziti (sredstva deponirana za plaćanje uvoza i ostali ograničeni depoziti) ne uključuju u izračunavanje vaganih prosjeka.

Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom			Kamatne stope na devizne depozite					
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite	Na dugoročne depozite	Ukupni prosjek	Na štedne depozite po viđenju				
						Stanovništva		Trgovačkih društava		
1	2	3	4	5	6	7	EUR	USD	EUR	USD
1998.	prosinac	7,47	7,67	5,58	3,98	2,09	2,38	2,40	0,72	0,74
1999.	prosinac	6,62	6,91	1,10	4,23	1,80	1,95	2,04	0,78	1,30
2000.	prosinac	5,54	5,94	2,16	3,47	1,03	0,99	1,23	0,65	1,29
2001.	prosinac	4,58	4,92	2,56	2,60	0,71	0,71	0,81	0,82	0,40
2002.	prosinac	2,92	3,45	1,48	2,55	0,50	0,52	0,41	0,52	0,38
2003.	prosinac	3,48	3,74	5,55	2,22	0,31	0,35	0,23	0,23	0,15
2004.	prosinac	4,17	3,61	5,19	2,65	0,31	0,34	0,22	0,22	0,21
2005.	prosinac	3,99	3,63	4,77	2,61	0,27	0,27	0,17	0,27	0,76
2006.	prosinac	3,67	3,30	4,07	2,94	0,25	0,23	0,17	0,32	0,44
2007.	prosinac	3,98	3,76	4,35	3,44	0,25	0,22	0,15	0,36	0,43
2008.	prosinac	4,09	4,05	4,42	3,97	0,21	0,20	0,15	0,26	0,13
2009.	prosinac	3,01	3,12	3,31	3,98	0,18	0,22	0,16	0,10	0,07
2010.	prosinac	2,91	2,75	3,46	3,09	0,19	0,21	0,14	0,18	0,07
2011.	rujan	3,20	3,25	3,77	2,90	0,19	0,21	0,14	0,14	0,06
	listopad	3,08	2,52	5,59	2,86	0,19	0,21	0,14	0,15	0,07
	studen	3,10	2,76	3,07	2,86	0,19	0,21	0,14	0,15	0,06
	prosinac	2,86	2,75	3,62	2,90	0,19	0,21	0,14	0,13	0,08
2012.	siječanj	3,09	3,16	2,78	2,89	0,18	0,22	0,14	0,11	0,06
	veljača	2,77	3,21	2,71	2,96	0,19	0,22	0,12	0,12	0,07
	ožujak	2,50	2,97	3,76	2,92	0,18	0,22	0,12	0,08	0,05
	travanj	2,65	3,16	2,76	2,95	0,18	0,22	0,12	0,09	0,04
	svibanj	2,66	2,92	2,77	2,90	0,19	0,21	0,12	0,13	0,04
	lipanj	2,31	3,02	3,17	2,88	0,19	0,21	0,11	0,14	0,04
	srpanj	3,05	3,24	2,99	2,91	0,18	0,21	0,11	0,13	0,06
	kolovoz	2,97 ^b	3,01	2,92	2,91	0,17	0,21	0,11	0,06	0,04
Relativna važnost ^a		0,22	0,17	0,05	44,70	23,71	15,35	2,26	5,42	0,68

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici). ^b Od ukupnog iznosa depozita na koje se odnosi ova kamatna stopa, 48,76 posto odnosi se na trgovačka društva.

Tablica G4 a i b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kunske štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom trgovačkih društava (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcima 4

i 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na kratkoročne odnosno dugoročne oročene depozite.

Kamatne stope na devizne depozite odnosile su se do prosinca 2001. godine na depozite primljene u njemačkim markama i američkim dolarima, dok se od siječnja 2002. godine odnose na depozite primljene u eurima i američkim dolarima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Depoziti primljeni u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni podacima iskazanim u ovoj tablici.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita s valutnom klauzulom i oročenih deviznih depozita su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod štednih depozita po viđenju s valutnom klauzulom osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite s valutnom klauzulom (stupac 3) od siječnja 2002. godine sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Prosječna kamatna stopa na ukupne devizne depozite prikazana u stupcu 6 odnosi se na vagani prosjek mjesečnih kamatnih

Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na devizne depozite										
		Na oročene depozite										Ukupni prosjek
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite				Na dugoročne depozite					
			Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava		Stanovništva		Trgovačkih društava		
		EUR		USD	EUR	USD	EUR	USD	EUR	USD	EUR	USD
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1998.	prosinac	4,89	4,49	5,42	6,16	2,84	5,37	7,29	7,68	8,59	4,93	6,92
1999.	prosinac	5,43	5,17	4,93	6,39	3,97	6,00	6,59	6,64	8,09	3,66	6,77
2000.	prosinac	4,57	4,36	3,65	5,15	4,59	6,62	5,56	5,17	6,61	5,97	8,53
2001.	prosinac	3,54	3,35	3,42	3,23	3,60	2,44	4,59	4,72	4,42	4,58	0,23
2002.	prosinac	3,13	2,96	3,27	2,21	2,89	1,43	4,59	4,69	3,84	3,46	2,30
2003.	prosinac	2,64	2,46	2,83	1,65	2,29	1,08	3,69	4,71	3,13	2,85	1,64
2004.	prosinac	2,85	2,65	3,01	1,69	2,46	2,28	4,20	4,85	3,13	3,61	2,65
2005.	prosinac	3,07	2,94	2,99	1,76	2,63	4,34	3,69	4,25	0,48	4,39	-
2006.	prosinac	3,82	3,76	3,16	2,05	4,24	5,84	4,25	4,47	2,26	4,79	4,61
2007.	prosinac	4,32	4,25	3,47	2,60	5,10	5,33	4,80	4,83	3,84	5,13	2,19
2008.	prosinac	4,15	3,95	4,33	2,69	4,13	1,84	5,51	5,57	3,58	5,52	2,38
2009.	prosinac	3,58	3,40	4,33	2,73	2,64	1,77	5,13	5,43	3,86	2,85	0,13
2010.	prosinac	2,69	2,15	3,13	2,45	1,63	0,76	5,36	4,28	3,20	6,91	3,80
2011.	rujan	2,49	2,26	2,96	2,40	1,63	0,84	3,97	4,00	3,30	4,17	3,80
	listopad	2,54	2,36	2,87	2,35	1,78	1,27	3,83	3,85	3,38	3,31	0,72
	studeni	2,59	2,36	2,83	2,36	2,06	0,85	3,87	3,92	3,30	3,33	2,39
	prosinac	2,76	2,56	2,87	2,45	2,37	0,86	3,84	3,92	3,27	3,54	1,70
2012.	siječanj	2,58	2,37	2,84	2,42	2,11	0,69	3,77	3,82	3,45	3,50	1,11
	veljača	2,54	2,26	2,83	2,34	1,76	0,83	3,88	3,94	3,29	3,33	0,43
	ožujak	2,45	2,22	2,82	2,32	1,79	0,77	3,91	3,93	3,11	4,58	3,50
	travanj	2,68	2,50	2,82	2,25	2,16	1,32	3,75	3,85	3,22	2,96	3,80
	svibanj	2,71	2,51	2,81	2,28	2,31	0,82	3,79	3,77	2,31	5,16	2,87
	lipanj	2,72	2,55	2,79	2,31	2,55	0,99	3,79	3,79	3,53	4,23	3,80
	srpanj	2,80	2,62	2,90	2,35	2,43	1,33	3,79	3,81	3,43	3,92	3,78
	kolovoz	2,68	2,46	2,98	2,35	1,79	1,09	3,86	3,87	3,72	4,41	0,81
Relativna važnost ^a		21,00	17,62	10,36	0,83	4,99	1,44	3,38	3,03	0,32	0,03	0,00

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

stopa na štedne depozite po viđenju i na oročene devizne depozite, pri čemu su sve komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne štedne depozite po viđenju (stupac 7) jesu stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne oročene depozite (stupac 12) jesu iznosi pripadajućih depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Isto se odnosi i na vagane prosjeke mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kratkoročne devizne oročene depozite (stupac 13) i na ukupne dugoročne devizne oročene depozite (stupac 18).

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja
u milijunima eura, tekući tečaj

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
						III.*	VI.	VII.	VIII.
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	26.365,0	33.058,3	19.939,9	21.453,6	20.628,9	1.421,0	1.411,9	1.867,6	1.713,4
2. Fizičke osobe	6.151,3	4.755,3	4.920,3	4.878,0	5.264,9	355,8	418,5	579,1	622,7
2.1. Domaće fizičke osobe	3.184,0	4.252,9	4.389,6	4.251,3	4.867,9	347,5	370,9	478,0	496,0
2.2. Strane fizičke osobe	326,3	502,4	530,7	626,7	397,0	8,3	47,6	101,1	126,7
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	893,8	1.003,4
4. Strane banke	5.194,1	7.342,5	5.681,9	5.548,6	5.226,3	556,1	381,5	475,3	498,4
5. Hrvatska narodna banka	–	420,6	1.899,4	350,1	596,7	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.851,7	65.594,2	43.405,9	43.401,6	42.123,5	3.108,4	2.973,6	3.815,8	3.837,9
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	28.564,1	35.448,8	21.707,2	21.930,5	20.809,2	1.575,8	1.612,5	1.772,9	1.976,3
2. Fizičke osobe	3.712,5	4.366,4	3.205,5	1.815,9	1.760,2	105,7	94,3	144,0	159,8
2.1. Domaće fizičke osobe	2.071,3	4.335,2	3.186,0	1.800,5	1.743,3	105,4	93,2	141,8	156,8
2.2. Strane fizičke osobe	40,0	31,2	19,5	15,4	16,9	0,2	1,1	2,2	3,0
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	893,8	1.003,4
4. Strane banke	4.072,6	6.615,7	5.281,5	5.455,0	5.730,2	547,7	421,6	583,7	602,5
5. Hrvatska narodna banka	839,0	409,1	2.224,2	363,7	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.329,5	66.857,5	43.382,7	40.736,5	38.706,2	3.004,6	2.890,1	3.394,5	3.742,0
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A–B)									
1. Pravne osobe	–2.199,1	–2.390,5	–1.767,3	–476,9	–180,3	–154,8	–200,6	94,7	–262,9
2. Fizičke osobe	2.438,9	388,9	1.714,8	3.062,1	3.504,7	250,2	324,2	435,1	462,9
2.1. Domaće fizičke osobe	1.112,7	–82,2	1.203,6	2.450,8	3.124,6	242,0	277,7	336,1	339,2
2.2. Strane fizičke osobe	286,3	471,1	511,2	611,2	380,1	8,1	46,5	98,9	123,7
3. Strane banke	1.121,4	726,8	400,4	93,6	–503,9	8,4	–40,1	–108,4	–104,1
4. Hrvatska narodna banka	–839,0	11,5	–324,8	–13,6	596,7	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4)	522,2	–1.263,3	23,2	2.665,2	3.417,2	103,7	83,4	421,4	95,9
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke									
Kupnja stranih sredstava plaćanja	5,1	265,4	664,6	238,5	968,2	0,3	85,4	0,2	0,2
Prodaja stranih sredstava plaćanja	176,7	83,7	98,3	233,1	0,0	–	–	140,0	–

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja • Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika (pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska

narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju prodaje i kupnje stranih sredstava plaćanja koje Hrvatska narodna banka obavlja za Ministarstvo financija.

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b}
u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^c	2011.				2012.	
						1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^c	1.tr. ^c	2.tr. ^d
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-3.150,6	-4.258,1	-2.292,5	-482,1	-431,1	-1.630,8	-366,2	2.485,1	-919,2	-1.593,0	-210,0
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-4.193,6	-5.328,5	-3.328,8	-1.570,1	-1.584,9	-1.880,0	-648,2	2.198,5	-1.255,1	-1.869,7	-510,4
1.1. Prihodi	19.614,5	21.237,2	17.114,1	18.608,5	19.740,4	3.200,9	5.040,7	7.651,5	3.847,3	3.336,0	5.024,7
1.2. Rashodi	-23.808,0	-26.565,7	-20.442,9	-20.178,5	-21.325,2	-5.080,9	-5.688,9	-5.453,0	-5.102,5	-5.205,7	-5.535,2
2. Roba i usluge (3+4)	-3.103,3	-3.780,6	-1.529,9	-4,0	16,2	-1.380,7	-90,7	2.542,3	-1.054,6	-1.349,0	-117,7
2.1. Prihodi	18.271,3	19.843,3	16.314,7	17.713,0	18.776,6	2.995,5	4.780,8	7.391,9	3.608,4	3.110,2	4.747,7
2.2. Rashodi	-21.374,6	-23.623,8	-17.844,6	-17.717,0	-18.760,4	-4.376,2	-4.871,6	-4.849,6	-4.663,0	-4.459,2	-4.865,4
3. Roba	-9.469,9	-10.855,2	-7.415,5	-5.990,7	-6.372,6	-1.537,5	-1.674,8	-1.654,5	-1.505,8	-1.565,4	-1.755,5
3.1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.774,0	2.237,6	2.572,5	2.518,6	2.445,2	2.289,3	2.378,8
3.2. Rashodi	-18.626,5	-20.607,8	-15.090,1	-15.054,3	-16.146,6	-3.775,1	-4.247,4	-4.173,1	-3.951,0	-3.854,7	-4.134,3
4. Usluge	6.366,6	7.074,6	5.885,7	5.986,7	6.388,8	156,8	1.584,1	4.196,8	451,2	216,4	1.637,8
4.1. Prihodi	9.114,7	10.090,6	8.640,2	8.649,4	9.002,7	757,9	2.208,3	4.873,3	1.163,2	820,9	2.368,8
4.2. Rashodi	-2.748,1	-3.016,0	-2.754,5	-2.662,7	-2.613,8	-601,1	-624,2	-676,5	-712,0	-604,5	-731,0
5. Dohodak	-1.090,2	-1.548,0	-1.798,9	-1.566,1	-1.601,1	-499,3	-557,5	-343,8	-200,6	-520,7	-392,7
5.1. Prihodi	1.343,2	1.393,9	799,4	895,5	963,8	205,4	259,8	259,6	238,9	225,8	277,1
5.2. Rashodi	-2.433,5	-2.941,9	-2.598,3	-2.461,5	-2.564,9	-704,7	-817,3	-603,4	-439,5	-746,5	-669,8
6. Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.036,3	1.088,0	1.153,8	249,2	282,0	286,6	336,0	276,7	300,4
6.1. Prihodi	1.576,1	1.684,4	1.607,8	1.684,6	1.677,0	382,4	402,5	407,9	484,3	413,5	420,8
6.2. Rashodi	-533,1	-613,9	-571,5	-596,6	-523,3	-133,2	-120,5	-121,4	-148,3	-136,8	-120,4
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	4.437,8	5.765,1	3.468,3	1.358,4	1.425,8	1.372,4	213,5	-1.005,7	845,6	1.292,7	102,7
B1. Kapitalne transakcije	28,5	14,9	43,1	34,5	-8,4	-1,6	-4,5	-1,8	-0,5	-3,5	-4,3
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	5.130,9	5.419,8	4.321,7	1.407,7	1.834,8	2.242,8	249,6	-1.238,0	580,4	1.518,9	215,7
1. Izravna ulaganja	3.435,2	3.248,4	1.526,9	410,7	1.043,0	46,0	282,1	549,1	165,8	228,5	130,6
1.1. U inozemstvo	-216,1	-970,2	-888,1	113,2	-31,8	-295,9	25,3	244,2	-5,4	218,2	-13,5
1.2. U Hrvatsku	3.651,3	4.218,6	2.415,0	297,5	1.074,8	341,8	256,8	304,9	171,2	10,2	144,1
2. Portfeljna ulaganja	335,9	-810,1	420,9	477,0	645,6	413,8	-584,2	626,4	189,6	400,2	814,5
2.1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	508,5	79,9	-153,1	345,8	235,9	252,2	-248,6
2.2. Obveze	757,5	-429,2	979,1	845,4	137,2	333,9	-431,1	280,6	-46,2	148,0	1.063,1
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-252,7	-59,7	-6,9	-45,8	-84,4	77,4	-11,0	36,8
4. Ostala ulaganja	1.359,8	2.981,4	2.373,8	772,7	205,9	1.790,0	597,5	-2.329,1	147,5	901,2	-766,2
4.1. Sredstva	-1.662,6	-1.620,7	748,5	694,2	358,8	664,3	93,4	-891,2	492,3	636,8	-121,2
4.2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-152,9	1.125,7	504,0	-1.437,8	-344,8	264,4	-645,0
B3. Međunarodne pričuve HNB-a	-721,6	330,4	-896,4	-83,8	-400,6	-868,8	-31,7	234,1	265,7	-222,6	-108,8
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-1.287,2	-1.507,0	-1.175,8	-876,3	-994,7	258,4	152,8	-1.479,4	73,5	300,3	107,4

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR). ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci
Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca • Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond (Priručnik za sastavljanje platne bilance, 5. izdanje, 1993.). Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje), 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, dužničkim odnosima s inozemstvom, monetarnoj statistici i međunarodnim pričuvama) te 3. procjene i statistička istraživanja koje provodi

Hrvatska narodna banka.

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), u američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U svatkoj od tri slučaja koriste se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u raznim valutama, pa je vrijednost transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu upotrebom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije,
- primjenom prosječnih mjesečnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije,

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^a	2011.				2012.	
						1.tr. ^a	2.tr. ^a	3.tr. ^a	4.tr. ^a	1.tr. ^a	2.tr. ^b
Roba	-9.469,9	-10.855,2	-7.415,5	-5.990,7	-6.372,6	-1.537,5	-1.674,8	-1.654,5	-1.505,8	-1.565,4	-1.755,5
1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.774,0	2.237,6	2.572,5	2.518,6	2.445,2	2.289,3	2.378,8
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	9.001,6	9.585,1	7.529,4	8.905,2	9.582,2	2.193,7	2.529,4	2.469,0	2.390,0	2.253,7	2.331,5
1.2. Prilagodbe za obuhvat	155,0	167,5	145,1	158,3	191,8	43,9	43,1	49,6	55,2	35,6	47,4
2. Rashodi	-18.626,5	-20.607,8	-15.090,1	-15.054,3	-16.146,6	-3.775,1	-4.247,4	-4.173,1	-3.951,0	-3.854,7	-4.134,3
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	-18.826,6	-20.817,1	-15.220,1	-15.137,0	-16.281,1	-3.812,5	-4.285,4	-4.211,2	-3.972,1	-3.890,5	-4.160,4
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-370,4	-421,4	-331,1	-376,0	-358,7	-78,1	-91,8	-89,5	-99,2	-82,1	-100,0
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	570,4	630,8	461,2	458,7	493,3	115,5	129,8	127,6	120,4	117,9	126,1
Usluge	6.366,6	7.074,6	5.885,7	5.986,7	6.388,8	156,8	1.584,1	4.196,8	451,2	216,4	1.637,8
1. Prijevoz	641,3	625,3	482,9	512,3	480,9	82,8	128,1	166,7	103,2	84,1	117,6
1.1. Prihodi	1.165,4	1.209,4	938,2	973,0	962,4	192,2	258,9	292,1	219,2	186,8	237,5
1.2. Rashodi	-524,0	-584,1	-455,3	-460,7	-481,5	-109,3	-130,8	-125,3	-116,1	-102,7	-119,9
2. Putovanja – turizam	6.035,2	6.694,0	5.655,8	5.600,8	5.984,5	143,3	1.460,9	4.004,0	376,3	172,1	1.557,4
2.1. Prihodi	6.752,6	7.459,4	6.379,7	6.230,0	6.616,9	274,5	1.614,8	4.182,9	544,7	321,7	1.761,5
2.1.1. Poslovni razlozi	389,2	386,4	255,7	236,3	210,1	29,7	78,2	54,2	47,9	31,1	88,7
2.1.2. Osobni razlozi	6.363,4	7.073,1	6.124,0	5.993,6	6.406,9	244,8	1.536,6	4.128,6	496,8	290,7	1.672,9
2.2. Rashodi	-717,3	-765,5	-724,0	-629,2	-632,4	-131,3	-153,9	-178,8	-168,4	-149,6	-204,1
2.2.1. Poslovni razlozi	-266,9	-261,3	-240,8	-180,6	-184,3	-45,9	-42,2	-41,9	-54,4	-42,6	-69,9
2.2.2. Osobni razlozi	-450,4	-504,2	-483,1	-448,6	-448,1	-85,4	-111,7	-137,0	-114,0	-107,0	-134,1
3. Ostale usluge	-310,0	-244,6	-253,0	-126,4	-76,6	-69,3	-4,9	26,0	-28,3	-39,9	-37,3
3.1. Prihodi	1.196,8	1.421,8	1.322,2	1.446,4	1.423,3	291,2	334,6	398,3	399,3	312,4	369,8
3.2. Rashodi	-1.506,7	-1.666,4	-1.575,2	-1.572,8	-1.499,9	-360,5	-339,5	-372,3	-427,5	-352,2	-407,1

^a Revidirani podaci. ^b Preliminarni podaci

- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slaužu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Ti se podaci u skladu s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s tom metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob procjenjuje uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodi na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjuje udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. godine taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), dok od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovo je provela istovrsnu anketu krajem 2006. godine (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te iznosi 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obračuna za prvo tromjesečje 2007. godine. U razdoblju od 1993. do 1996. vrijednost uvoza dopunjavala se procjenom uvoza u slobodne carinske zone, koji je od 1997. uključen u statistiku robne razmjene. Od 1996. godine izvoz i uvoz robe dopunjuju se podacima o popravcima robe i opskrbi brodova i zrakoplova u pomorskim i zračnim lukama. Osim toga, od 1999. godine, na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika

u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. shopping).

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Istraživanja o transakcijama povezanim s uslugama međunarodnog prijevoza, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika, prihodi i rashodi s osnove teretnog cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz toga istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukidanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, pozicija prihoda od cestovnog teretnog prijevoza sastavlja se na osnovi ekonometrijskog modela koji kao zavisnu varijablu ima obujam robne razmjene. Rashodi teretnog cestovnog prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svođenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna

Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi
u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2011.				2012.	
						1. tr.	2. tr.	3. tr.	4. tr.	1. tr. ^a	2. tr. ^b
Dohodak	-1.090,2	-1.548,0	-1.798,9	-1.566,1	-1.601,1	-499,3	-557,5	-343,8	-200,6	-520,7	-392,7
1. Naknade zaposlenima	494,2	564,1	586,5	620,8	656,9	153,5	169,1	166,4	168,0	179,9	189,2
1.1. Prihodi	527,8	599,7	624,2	657,1	695,5	162,6	178,3	176,3	178,4	187,3	197,5
1.2. Rashodi	-33,6	-35,5	-37,6	-36,3	-38,5	-9,2	-9,2	-9,8	-10,4	-7,4	-8,3
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-920,6	-1.137,1	-1.172,9	-1.100,0	-1.034,8	-359,2	-414,7	-214,3	-46,7	-377,6	-258,5
2.1. Prihodi	174,5	194,6	-62,6	87,6	63,2	8,4	34,1	21,5	-0,9	-15,2	25,5
Od čega: Zadržana dobit	123,3	118,6	-114,9	8,5	-5,2	-9,2	1,5	15,3	-12,7	-23,9	4,0
2.2. Rashodi	-1.095,1	-1.331,7	-1.110,3	-1.187,6	-1.098,0	-367,6	-448,8	-235,8	-45,8	-362,4	-284,0
Od čega: Zadržana dobit	-483,3	-508,5	-314,1	-495,2	-300,7	-208,5	17,5	-128,5	18,8	-203,1	218,1
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-176,5	-158,0	-173,4	-304,1	-339,5	-79,2	-88,0	-81,2	-91,1	-92,4	-106,3
3.1. Prihodi	89,9	82,3	73,5	41,0	48,7	11,1	14,5	13,3	9,8	7,6	10,7
3.2. Rashodi	-266,4	-240,3	-246,9	-345,1	-388,2	-90,2	-102,4	-94,6	-101,0	-100,1	-117,0
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-487,3	-817,0	-1.039,2	-782,7	-883,8	-214,4	-223,9	-214,7	-230,7	-230,5	-217,1
4.1. Prihodi	551,0	517,4	164,3	109,7	156,3	23,3	33,0	48,4	51,6	46,1	43,3
4.2. Rashodi	-1.038,4	-1.334,3	-1.203,5	-892,5	-1.040,1	-237,7	-256,9	-263,1	-282,4	-276,6	-260,5
Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.036,3	1.088,0	1.153,8	249,2	282,0	286,6	336,0	276,7	300,4
1. Država	-16,7	-20,0	-30,0	-39,8	-59,7	-25,1	-29,8	-18,4	13,6	-14,5	-33,3
1.1. Prihodi	260,2	342,6	309,0	304,6	246,2	47,3	43,6	55,0	100,3	57,7	38,0
1.2. Rashodi	-276,8	-362,7	-339,0	-344,4	-305,9	-72,4	-73,4	-73,4	-86,7	-72,2	-71,3
2. Ostali sektori	1.059,6	1.090,5	1.066,3	1.127,8	1.213,4	274,3	311,8	305,0	322,3	291,2	333,7
2.1. Prihodi	1.316,0	1.341,7	1.298,8	1.379,9	1.430,8	335,0	358,9	352,9	384,0	355,8	382,7
2.2. Rashodi	-256,3	-251,2	-232,5	-252,2	-217,4	-60,7	-47,1	-47,9	-61,6	-64,6	-49,1

^a Revidirani podaci. ^b Preliminarni podaci

banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. godine rezultati toga istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance.

pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine, kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova priručnika za platnu bilancu (*Balance of Payment Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne grupe. Stavka Naknade zaposlenima sastavljala se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o

priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadrže dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima. Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. U okviru dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za razliku od podataka o dividendama, taj podatak ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se onda nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. godine statističko praćenje zadržane dobiti usklađeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamatama za kreditne odnose između vlasnički izravno povezanih rezidenata i nerezidenata. Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. godine na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2011.				2012.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr.	4.tr.	1.tr. ^c	2.tr. ^d
Izravna ulaganja	3.435,2	3.248,4	1.526,9	410,7	1.043,0	46,0	282,1	549,1	165,8	228,5	130,6
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	-216,1	-970,2	-888,1	113,2	-31,8	-295,9	25,3	244,2	-5,4	218,2	-13,5
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	-270,2	-1.075,9	-894,4	254,0	-192,8	-85,0	-53,0	-34,7	-20,1	14,7	-51,2
1.1.1. Sredstva	-273,3	-1.075,9	-1.009,3	237,7	-214,8	-94,2	-53,0	-34,7	-32,9	-12,4	-51,2
1.1.2. Obveze	3,1	0,0	114,9	16,3	22,0	9,2	0,0	0,0	12,7	27,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	54,1	105,7	6,3	-140,9	161,0	-210,9	78,3	278,8	14,7	203,6	37,7
1.2.1. Sredstva	20,3	106,8	-30,0	-371,5	347,2	-26,4	78,3	280,0	15,4	193,0	40,7
1.2.2. Obveze	33,9	-1,1	36,3	230,6	-186,2	-184,5	0,0	-1,1	-0,6	10,6	-3,0
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	3.651,3	4.218,6	2.415,0	297,5	1.074,8	341,8	256,8	304,9	171,2	10,2	144,1
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.688,1	2.708,0	984,2	879,6	2.264,5	309,9	591,9	343,2	1.019,6	245,5	-95,1
2.1.1. Sredstva	0,0	-6,9	-106,8	-70,0	-36,3	0,0	-17,5	0,0	-18,9	0,0	-218,1
2.1.2. Obveze	2.688,1	2.714,9	1.091,1	949,6	2.300,9	309,9	609,4	343,2	1.038,5	245,5	123,0
2.2. Ostala ulaganja	963,2	1.510,6	1.430,8	-582,1	-1.189,8	32,0	-335,1	-38,3	-848,4	-235,3	239,2
2.2.1. Sredstva	-4,5	-26,4	-29,1	-21,5	14,0	25,1	-3,5	-5,0	-2,7	0,8	-1,9
2.2.2. Obveze	967,7	1.537,0	1.459,9	-560,6	-1.203,7	6,9	-331,6	-33,3	-845,7	-236,1	241,2
Portfeljna ulaganja	335,9	-810,1	420,9	477,0	645,6	413,8	-584,2	626,4	189,6	400,2	814,5
1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	508,5	79,9	-153,1	345,8	235,9	252,2	-248,6
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,0	-176,5	-41,1	26,8	74,7	65,4	-70,5
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Ostali sektori	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,0	-176,5	-41,1	26,8	74,7	65,4	-70,5
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	421,0	-529,7	-446,7	105,9	624,4	256,3	-112,0	319,0	161,1	186,8	-178,0
1.2.1. Obveznice	315,6	-431,4	-86,2	263,9	350,4	11,8	-80,5	416,6	2,5	175,9	-242,8
1.2.1.1. Država	0,1	0,0	0,0	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Banke	267,8	-226,5	-52,5	167,3	348,8	20,3	-55,1	373,7	9,9	188,8	-222,6
1.2.1.3. Ostali sektori	47,7	-204,9	-33,7	98,1	1,6	-8,5	-25,4	42,8	-7,4	-12,9	-20,2
1.2.2. Instrumenti tržišta novca	105,4	-98,3	-360,5	-157,9	274,0	244,5	-31,5	-97,6	158,6	10,9	64,8
1.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Banke	109,7	-100,9	-341,4	-124,3	310,7	265,0	-26,0	-76,7	148,4	11,7	27,8
1.2.2.3. Ostali sektori	-4,3	2,5	-19,0	-33,6	-36,7	-20,5	-5,5	-20,9	10,2	-0,8	37,0
2. Obveze	757,5	-429,2	979,1	845,4	137,2	333,9	-431,1	280,6	-46,2	148,0	1.063,1
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	315,9	-85,1	16,4	168,0	17,7	140,6	-76,5	-15,1	-31,2	3,6	5,8
2.1.1. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	315,9	-85,1	16,4	168,0	17,7	140,6	-76,5	-15,1	-31,2	3,6	5,8
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	441,6	-344,2	962,7	677,3	119,5	193,3	-354,6	295,7	-15,0	144,4	1.057,3
2.2.1. Obveznice	519,1	-329,9	817,3	380,8	431,4	113,4	-128,3	447,5	-1,1	27,6	1.066,0
2.2.1.1. Država	83,0	-245,0	862,9	389,1	638,0	277,7	-108,9	467,4	1,8	-3,8	818,1
2.2.1.2. Banke	0,1	-4,7	-447,2	-0,2	-7,0	-8,9	0,0	2,7	-0,8	-0,9	0,0
2.2.1.3. Ostali sektori	436,0	-80,1	401,7	-8,1	-199,5	-155,4	-19,4	-22,6	-2,1	32,3	248,0
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	-77,5	-14,3	145,3	296,5	-312,0	79,9	-226,2	-151,8	-13,9	116,8	-8,7
2.2.2.1. Država	-77,5	-14,4	145,4	296,5	-312,1	79,9	-226,2	-151,8	-14,1	116,9	-8,8
2.2.2.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), koja kao učinak imaju povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR) i prosincu 2010. (618,6 mil. EUR, povlačenje ulaganja). ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

obračuna, a ne dospjeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije povijesnih podataka od 1999. do 2006. godine.

Tekući transferi prikazuju se odvojeno za sektor država i za ostale sektore. Evidencija platnog prometa s inozemstvom koristila se kao glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija

prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora država evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere obaju sektora, sektor država obuhvaća još i podatke o

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2011.				2012.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
Ostala ulaganja, neto	1.359,8	2.981,4	2.373,8	772,7	205,9	1.790,0	597,5	-2.329,1	147,5	901,2	-766,2
1. Sredstva	-1.662,6	-1.620,7	748,5	694,2	358,8	664,3	93,4	-891,2	492,3	636,8	-121,2
1.1. Trgovinski krediti	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	-170,9	51,0	14,6	83,1	-6,3	-48,8
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	-170,9	51,0	14,6	83,1	-6,3	-48,8
1.1.2.1. Dugoročni krediti	-63,5	26,7	58,0	22,2	2,9	-2,6	1,8	-0,4	4,2	1,2	0,9
1.1.2.2. Kratkoročni krediti	-43,9	-151,7	87,0	191,6	-25,2	-168,3	49,2	15,1	78,9	-7,5	-49,7
1.2. Krediti	-4,5	-107,5	41,5	-85,1	-11,4	-1,2	-63,4	42,3	10,9	-32,9	-6,6
1.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2. Banke	-32,6	-66,7	20,5	-65,4	-2,8	-20,2	-74,7	58,7	33,5	-23,2	-6,8
1.2.2.1. Dugoročni krediti	-25,4	-26,8	-28,7	-46,9	-22,4	-28,2	-62,7	36,9	31,5	-3,7	8,1
1.2.2.2. Kratkoročni krediti	-7,3	-39,9	49,2	-18,5	19,7	8,0	-12,0	21,7	1,9	-19,5	-14,9
1.2.3. Ostali sektori	28,1	-40,8	21,0	-19,7	-8,7	19,0	11,3	-16,4	-22,6	-9,6	0,2
1.2.3.1. Dugoročni krediti	28,1	-37,6	20,9	17,4	-34,7	4,7	11,5	-26,1	-24,8	-1,5	-1,6
1.2.3.2. Kratkoročni krediti	0,0	-3,2	0,1	-37,1	26,0	14,3	-0,2	9,7	2,2	-8,1	1,8
1.3. Gotovina i depoziti	-1.550,8	-1.388,2	562,0	565,4	392,5	836,4	105,8	-948,1	398,4	676,0	-65,7
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6
1.3.2. Banke	-1.317,1	-136,4	423,7	417,0	523,9	925,8	77,1	-828,5	349,6	694,2	-65,1
1.3.3. Ostali sektori	-233,6	-1.251,8	138,2	148,5	-131,4	-89,4	28,7	-119,6	48,8	-18,3	0,0
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-152,9	1.125,7	504,0	-1.437,8	-344,8	264,4	-645,0
2.1. Trgovinski krediti	323,1	21,3	-142,1	60,2	-581,7	-254,6	19,5	-115,3	-231,2	78,8	77,2
2.1.1. Država	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.1. Dugoročni krediti	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	323,7	21,8	-142,1	60,2	-581,7	-254,6	19,5	-115,3	-231,2	78,8	77,2
2.1.2.1. Dugoročni krediti	165,0	34,9	-58,0	-25,4	-147,6	3,1	-42,2	-55,0	-53,5	-13,6	-17,8
2.1.2.2. Kratkoročni krediti	158,7	-13,1	-84,1	85,6	-434,0	-257,7	61,6	-60,3	-177,7	92,5	95,0
2.2. Krediti	2.890,3	3.703,9	590,5	36,3	-501,6	861,4	73,0	-947,7	-488,3	18,6	-453,4
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1. Krediti i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.2. Otplate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	161,0	96,7	-7,4	134,4	90,7	162,8	157,5	-182,6	-47,0	-4,4	-49,6
2.2.2.1. Dugoročni krediti	161,0	65,0	24,3	134,4	90,7	-12,2	157,5	-7,6	-47,0	-4,4	-49,4
2.2.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	523,5	330,1	306,0	368,9	347,2	22,9	235,7	51,1	37,4	27,5	26,9
2.2.2.1.2. Otplate	-362,5	-265,2	-281,7	-234,5	-256,5	-35,1	-78,2	-58,8	-84,4	-32,0	-76,2
2.2.2.2. Kratkoročni krediti	0,0	31,7	-31,7	0,0	0,0	175,0	0,0	-175,0	0,0	0,0	-0,2
2.2.3. Banke	-1.065,0	115,2	-166,5	-192,7	-44,9	116,0	148,9	-407,6	97,8	-62,0	-225,7
2.2.3.1. Dugoročni krediti	-630,8	-276,1	158,1	-322,9	375,1	304,4	15,6	13,0	42,1	-55,8	-143,2
2.2.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	1.216,2	609,4	1.219,2	849,3	1.108,3	360,9	306,1	101,7	339,6	308,8	42,7
2.2.3.1.2. Otplate	-1.847,0	-885,4	-1.061,1	-1.172,2	-733,2	-56,5	-290,5	-88,7	-297,5	-364,6	-185,9
2.2.3.2. Kratkoročni krediti	-434,2	391,3	-324,6	130,2	-420,0	-188,4	133,3	-420,6	55,7	-6,3	-82,5
2.2.4. Ostali sektori	3.794,4	3.492,0	764,4	94,5	-547,4	582,6	-233,4	-357,5	-539,1	85,1	-178,1
2.2.4.1. Dugoročni krediti	3.184,9	3.175,7	488,1	-96,7	-922,3	155,1	-89,8	-320,3	-667,4	-71,6	-309,9
2.2.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	5.960,8	6.700,9	4.403,7	4.336,5	2.935,3	845,5	807,6	581,9	700,4	837,7	883,9
2.2.4.1.2. Otplate	-2.775,9	-3.525,2	-3.915,5	-4.433,2	-3.857,6	-690,3	-897,3	-902,2	-1.367,7	-909,4	-1.193,7

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2011.				2012.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
2.2.4.2. Kratkoročni krediti	609,5	316,2	276,2	191,2	374,9	427,5	-143,6	-37,2	128,3	156,7	131,8
2.3. Gotovina i depoziti	-193,6	875,7	1.175,0	-19,0	929,7	518,8	411,3	-374,9	374,6	167,0	-269,0
2.3.1. Država	-0,1	-0,1	-1,2	0,0	-1,0	0,5	-1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Banke	-193,6	867,1	1.197,2	-19,0	930,8	518,2	412,9	-374,9	374,6	167,1	-269,0
2.3.3. Ostali sektori	0,1	8,7	-21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obveze	2,7	1,3	2,0	1,1	0,6	0,1	0,2	0,2	0,1	-0,1	0,2

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o radničkim doznakama. Počevši od 2011. godine, pozicija radničke doznake i novčane pomoći i darovi ostalih sektora procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata iz inozemstva i odljevima fizičkih osoba rezidenata u inozemstvo. Naplate po mirovinama procjenjuju se na osnovi raspoloživih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, transferi ostalih sektora dopunjuju se podacima istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom koje sadrži poseban dio za eventualne transfere iz inozemstva ili prema inozemstvu. U tekuće se transfere kod sektora država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora stanovništvo. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjuju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja.

Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere zasnivao se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfera koriste se podaci Ministarstva financija i podaci istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja su ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997. godine, kad su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. godine podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine Direkcija za statistiku HNB-a pokrenula je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja su javni bilježnici koji u svojem redovnom poslovanju saznaju za takve transakcije.

Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu do kraja 2010. prikupljali su se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom, dok je od 2011. za ovu poziciju uvedeno praćenje putem obvezne prijave Direkciji za statistiku HNB-a. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine koriste podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009. godine, za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjuju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni papiri na strani obveza).

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorima. Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., dok se podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju od 1999. Od 2003. godine to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijecom dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Krediti koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor podataka tih pozicija je evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Pozicija valuta i depozita pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica^a

u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2011.				2012.	
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-23.248,4	-30.857,9	-16.938,5	-3.716,9	-3.001,3	-12.061,2	-2.703,0	18.593,9	-6.831,0	-12.031,2	-1.559,3
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-30.899,4	-38.586,7	-24.543,3	-11.616,0	-11.652,5	-13.905,4	-4.779,9	16.432,3	-9.399,5	-14.137,9	-3.814,8
1.1. Prihodi	143.744,4	153.279,5	125.527,6	135.367,6	146.774,7	23.687,7	37.252,5	57.050,0	28.784,4	25.132,8	37.770,4
1.2. Rashodi	-174.643,8	-191.866,2	-150.070,9	-146.983,6	-158.427,2	-37.593,2	-42.032,3	-40.617,7	-38.183,9	-39.270,7	-41.585,2
2. Roba i usluge (3+4)	-22.878,0	-27.370,8	-11.320,8	-206,6	227,8	-10.211,3	-659,9	18.995,5	-7.896,5	-10.203,0	-863,0
2.1. Prihodi	133.893,3	143.213,9	119.656,7	128.853,2	139.609,6	22.167,6	35.332,5	55.114,9	26.994,6	23.429,1	35.688,3
2.2. Rashodi	-156.771,3	-170.584,7	-130.977,5	-129.059,8	-139.381,8	-32.378,9	-35.992,4	-36.119,4	-34.891,1	-33.632,1	-36.551,3
3. Roba	-69.481,9	-78.426,2	-54.458,0	-43.648,2	-47.378,1	-11.378,9	-12.382,5	-12.329,6	-11.287,1	-11.833,1	-13.208,4
3.1. Prihodi	67.161,6	70.414,9	56.336,3	66.044,6	72.655,3	16.560,6	19.004,0	18.775,0	18.315,7	17.290,4	17.895,9
3.2. Rashodi	-136.643,4	-148.841,1	-110.794,2	-109.692,7	-120.033,4	-27.939,5	-31.386,5	-31.104,6	-29.602,8	-29.123,6	-31.104,3
4. Usluge	46.603,9	51.055,4	43.137,1	43.441,6	47.605,9	1.167,6	11.722,5	31.325,1	3.390,6	1.630,2	12.345,4
4.1. Prihodi	66.731,8	72.798,9	63.320,4	62.808,7	66.954,3	5.607,0	16.328,5	36.339,9	8.678,9	6.138,7	17.792,3
4.2. Rashodi	-20.127,8	-21.743,5	-20.183,3	-19.367,1	-19.348,4	-4.439,4	-4.605,9	-5.014,8	-5.288,3	-4.508,5	-5.447,0
5. Dohodak	-8.021,4	-11.215,9	-13.222,5	-11.409,4	-11.880,3	-3.694,1	-4.120,0	-2.563,2	-1.503,0	-3.934,9	-2.951,8
5.1. Prihodi	9.851,0	10.065,6	5.870,9	6.514,4	7.165,0	1.520,1	1.920,0	1.935,1	1.789,8	1.703,7	2.082,2
5.2. Rashodi	-17.872,5	-21.281,5	-19.093,4	-17.923,8	-19.045,3	-5.214,2	-6.039,9	-4.498,4	-3.292,8	-5.638,6	-5.033,9
6. Tekući transferi	7.650,9	7.728,8	7.604,9	7.899,1	8.651,2	1.844,2	2.076,9	2.161,6	2.568,6	2.106,7	2.255,5
6.1. Prihodi	11.562,1	12.159,5	11.797,8	12.254,8	12.543,0	2.829,6	2.967,2	3.066,3	3.679,9	3.140,2	3.161,1
6.2. Rashodi	-3.911,1	-4.430,6	-4.192,9	-4.355,7	-3.891,8	-985,4	-890,3	-904,8	-1.111,3	-1.033,5	-905,6
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	32.479,2	41.346,5	25.564,6	10.010,4	10.557,8	10.150,6	1.555,3	-7.485,8	6.337,6	9.691,1	706,5
B1. Kapitalne transakcije	209,1	108,2	314,1	252,6	-62,4	-11,8	-33,2	-13,6	-3,7	-26,8	-32,5
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	37.585,0	38.930,0	31.761,7	10.219,7	13.542,8	16.586,4	1.822,7	-9.211,5	4.345,3	11.417,0	1.511,9
1. Izravna ulaganja	25.241,5	23.055,9	11.262,4	2.964,5	7.750,0	340,0	2.077,8	4.089,9	1.242,3	1.713,1	950,0
1.1. U inozemstvo	-1.588,3	-6.981,4	-6.504,9	880,2	-224,3	-2.188,2	185,8	1.818,2	-40,1	1.642,8	-118,6
1.2. U Hrvatsku	26.829,8	30.037,3	17.767,3	2.084,3	7.974,4	2.528,2	1.892,0	2.271,7	1.282,5	70,4	1.068,6
2. Portfeljna ulaganja	2.495,2	-5.711,7	2.991,6	3.356,3	4.798,8	3.057,5	-4.319,8	4.642,5	1.418,6	2.984,6	6.083,0
2.1. Sredstva	-3.107,9	-2.678,2	-4.042,4	-2.700,4	3.804,5	591,8	-1.128,7	2.574,2	1.767,3	1.865,4	-1.862,4
2.2. Obveze	5.603,1	-3.033,5	7.034,0	6.056,7	994,3	2.465,7	-3.191,1	2.068,3	-348,6	1.119,1	7.945,4
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-1.838,9	-438,9	-51,3	-338,5	-629,3	580,2	-83,0	277,0
4. Ostala ulaganja	9.848,4	21.585,8	17.507,6	5.737,9	1.432,9	13.240,1	4.403,2	-17.314,6	1.104,1	6.802,3	-5.798,0
4.1. Sredstva	-12.147,1	-11.587,3	5.594,1	5.108,0	2.650,4	4.911,1	681,0	-6.632,4	3.690,7	4.807,3	-934,2
4.2. Obveze	21.995,5	33.173,1	11.913,6	629,9	-1.217,5	8.329,0	3.722,2	-10.682,2	-2.586,6	1.995,0	-4.863,8
B3. Međunarodne pričuve	-5.315,0	2.308,3	-6.511,2	-462,0	-2.922,6	-6.423,9	-234,1	1.739,4	1.996,0	-1.699,1	-773,0
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-9.230,7	-10.488,6	-8.626,1	-6.293,5	-7.556,5	1.910,5	1.147,7	-11.108,1	493,4	2.340,1	852,8

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore država i banke je monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, dok se podaci za četvrto tromjesečje 2001. i prva dva tromjesečja 2002.

odnose i na učinak promjene valuta država članica EMU u euro. Podaci za četvrto tromjesečje 2008. upotpunjeni su procjenom povlačenja valute i depozita iz financijskog sustava prouzročenih strahom od učinka svjetske financijske krize.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a
na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Devize			
						Ukupno	Valuta i depoziti	Obveznice i zadužnice	
1998.	prosinac	2.400,2	197,1	0,1	–	2.203,0	1.642,6	560,4	1.607,0
1999.	prosinac	3.012,7	188,7	0,2	–	2.823,7	2.449,8	373,9	1.344,7
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	–	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9
2011.	listopad	11.220,5	340,0	0,2	–	10.880,3	2.833,1	8.047,3	3.446,1
	studeni	11.420,4	351,2	0,2	–	11.069,0	2.922,6	8.146,4	3.545,3
	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	–	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7
2012.	siječanj	10.916,7	359,0	0,2	–	10.557,5	2.683,0	7.874,5	3.399,4
	veljača	11.410,8	351,4	0,2	–	11.059,2	3.057,2	8.002,0	2.711,2
	ožujak	11.340,1	354,1	0,2	–	10.985,7	2.504,7	8.481,0	2.705,6
	travanj	12.461,9	356,1	0,2	–	12.105,6	3.315,1	8.790,5	2.672,6
	svibanj	12.106,1	368,4	0,2	–	11.737,5	2.758,5	8.979,0	2.673,1
	lipanj	11.635,3	371,3	0,2	–	11.263,7	1.850,3	9.413,4	2.767,9
	srpanj	11.607,2	373,1	0,2	–	11.233,9	1.588,5	9.645,4	3.264,7
	kolovoz	11.532,4	368,2	0,2	–	11.164,0	1.846,3	9.317,7	3.704,8
	rujan ^b	11.383,9	363,5	0,2	–	11.020,3	2.192,7	8.827,6	3.631,7

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a. ^b Preliminarni podaci

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava

vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka, te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

		2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
		XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	VII.	VIII.
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)		-521,1	-1.084,1	-989,3	-1.234,9	-679,5	-814,7	-824,8	-912,4	-875,5
III. Potencijalni kratkoročni neto odljevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)										
1. Potencijalne devizne obveze		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.639,9	-1.613,6
a) Izdane garancije s dospijanjem od 1 godine		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-928,4	-926,3
– Hrvatska narodna banka		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-928,4	-926,3
Do 1 mjeseca		-54,3	-91,8	-30,3	-0,2	-8,0	-28,6	-46,7	-6,5	-283,9
Preko 1 do 3 mjeseca		-42,4	-58,4	-101,3	-438,5	-111,2	-215,3	-333,4	-359,7	-142,7
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-565,3	-652,9	-529,8	-649,2	-885,9	-818,9	-526,1	-562,2	-499,6
b) Ostale potencijalne obveze		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-711,5	-687,4
– Hrvatska narodna banka		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-711,5	-687,4
Do 1 mjeseca		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-711,5	-687,4
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje		-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– BIS (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– MMF (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti		-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.639,9	-1.613,6
IV. Bilješke										
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom		-	-	-	-	-	-	-	-	-
U tome: Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Devizni financijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama		-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Založena imovina		-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.		-	-6,1	-	-	-0,4	-	-2,5	-11,4	-
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.		389,7	478,6	766,5	1.458,5	136,9	1.402,5	1.231,9	313,7	24,4
e) Financijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– SDR i valute koje čine SDR		9.307,1	9.120,8	10.375,7	10.660,0	11.194,7	11.339,9	11.635,1	11.607,1	11.532,3
– Valute koje ne čine SDR		0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
– Po pojedinim valutama:										
USD		1.357,2	2.064,6	2.461,8	2.451,0	2.333,0	2.219,5	2.249,6	2.299,2	2.207,7
EUR		7.944,2	7.054,9	7.581,5	7.851,8	8.500,6	8.765,9	9.013,8	8.934,4	8.956,0
Ostale		6,0	1,5	332,5	357,5	361,2	354,7	371,8	373,7	368,7

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost • Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predložka nalazi se u materijalu MMF-a *International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template, 2001*.

Prvi dio Predložka prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranjoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje

neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju: kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po viđenju, devizne oročene depozite koji se mogu razročiti prije dospijanja, devizne oročene depozite s preostalim dospijanjem do godine dana, pričuvnu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predložka prikazuje fiksno ugovorene devizne neto obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (isključujući

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1998.		7,139159	0,514631	1,080018	0,366853	4,396452	10,537622	6,362284	3,620795
1999.		7,581823	0,550993	1,155840	0,391568	4,739965	11,514804	7,122027	3,876528
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2010.		7,286230				5,285859	8,494572	5,500015	
2011.		7,434204				6,035029	8,566138	5,343508	
2011.	listopad	7,483324				6,085039	8,602293	5,467645	
	studeni	7,487735				6,082743	8,721751	5,512767	
	prosinac	7,507179				6,112429	8,883743	5,688661	
2012.	siječanj	7,546707				6,231979	9,062576	5,846617	
	veljača	7,579384				6,279834	9,056639	5,733239	
	ožujak	7,539590				6,251841	9,029432	5,709035	
	travanj	7,494357				6,234184	9,102995	5,691287	
	svibanj	7,528940				6,268465	9,359736	5,870676	
	lipanj	7,546585				6,284864	9,365869	6,026710	
	srpanj	7,494496				6,241017	9,489191	6,089386	
	kolovoz	7,486777				6,234162	9,489612	6,042111	
	rujan	7,426569				6,145893	9,310771	5,787501	

republičke fondove), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospjeća izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države (isključujući republičke fondove). Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminskih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak -) koje rezultiraju iz međuvalevalnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predložka prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (bez republičkih fondova), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država, te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po vide-nju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke, te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak -) koji bi nastali

korištenjem tih kredita.

Četvrti dio Predložka prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. (c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospeljem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolaterala koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predložku.

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesečnim prosjecima srednjih deviznih tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesečni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1998.		7,329100	0,531546	1,114954	0,377700	4,567584	10,451000	6,247500	3,739700
1999.		7,679009	0,558055	1,170657	0,396588	4,784268	12,340257	7,647654	3,926215
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2010.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2011.	listopad	7,485329				6,116464	8,509924	5,282519	
	studeni	7,498586				6,101372	8,740629	5,588869	
	prosinac	7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.	siječanj	7,564800				6,276280	9,037993	5,764975	
	veljača	7,576699				6,287195	8,931627	5,633652	
	ožujak	7,506917				6,230841	9,005419	5,623580	
	travanj	7,531440				6,268886	9,237630	5,695712	
	svibanj	7,559568				6,294919	9,456552	6,072430	
	lipanj	7,510100				6,251124	9,307349	5,972247	
	srpanj	7,518303				6,262643	9,614198	6,124391	
	kolovoz	7,478883				6,229807	9,433505	5,958320	
	rujan	7,449746				6,158851	9,339032	5,757145	

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

indeksi, 2005. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^a ; deflator	
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks cijena pri proizvođačima	Jedinični troškovi rada u industriji	Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
1998.	prosinac	100,05	104,33	106,13		
1999.	prosinac	107,42	110,58	110,48		
2000.	prosinac	107,39	108,02	104,02	118,09	110,71
2001.	prosinac	104,41	104,92	103,58	110,82	108,76
2002.	prosinac	102,98	103,92	101,39	113,03	106,00
2003.	prosinac	103,17	104,36	101,93	104,87	105,73
2004.	prosinac	101,23	102,11	99,69	102,38	102,57
2005.	prosinac	100,26	99,62	100,99	100,65	100,27
2006.	prosinac	98,76	98,03	101,09	91,16	94,21
2007.	prosinac	97,20	94,18	98,64	84,89	89,59
2008.	prosinac	96,12	92,10	94,82	83,03	86,05
2009.	prosinac	96,36	91,83	92,00	86,39	86,46
2010.	prosinac	100,14	95,58	95,13	85,94	91,26
2011.	listopad	100,91	96,43	94,54		
	studeni	100,83	96,23	94,20		
	prosinac	101,50	97,54	94,83		92,41
2012.	siječanj	102,50	98,31	95,42		
	veljača	102,92	98,67	94,46		
	ožujak	102,24	97,65	93,72		92,77 ^b
	travanj	101,71	96,78	92,78		
	svibanj	102,54	95,93	91,80		
	lipanj	103,04	96,83	92,21		
	srpanj	102,86	97,10	92,10		
	kolovoz	102,97	97,06 ^b	91,43 ^b		
rujan	101,59					

^a Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^b Preliminarni podaci

Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznu konkurenciju, izravnu izvoznju konkurenciju i izvoznju konkurenciju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltena HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnog tečaja kune čini 16 zemalja partnera, a to su: a) iz područja eurozone osam zemalja: Austrija (ponder 6,9%), Belgija (2,8%), Francuska (6,4%), Njemačka (22,5%), Italija (21,4%), Nizozemska (3,2%), Slovenija (6,5%) i Španjolska (2,6%); b) iz EU, a izvan eurozone, pet zemalja: Češka (2,8%), Mađarska (2,6%), Poljska (2,8%), Švedska (1,9%) i Velika Britanija (3,9%); te c) izvan EU tri zemlje: SAD (7,6%), Japan (4,0%) i Švicarska (2,2%). Referentno razdoblje za izračun pondera je prosjek razdoblja od 2007. do 2009. godine. Serije baznih indeksa preračunate su na bazi 2005. godine.

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja agregatni je pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena ili troškova (odnos indeksa cijena ili troškova u zemljama partnerima i

domaćih cijena). Za deflacioniranje se primjenjuju indeksi cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima, indeksi potrošačkih cijena, odnosno harmonizirani indeksi potrošačkih cijena za zemlje članice EU, indeksi jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu i u industriji. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine primjenjuju indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Jedinični troškovi rada za Hrvatsku izračunati su kao omjer naknada po zaposlenom u tekućim cijenama i proizvodnosti rada u stalnim cijenama (više o izračunu jediničnih troškova rada vidi u Okviru 1. Biltena HNB-a broj 141, 2008.). Podaci o realnom efektivnom tečaju za posljednji su mjesec preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka o deflatorima koji se primjenjuju u izračunu indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima • Inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospeljeću, depozita primljenih od stranih osoba te trgovinskih kredita primljenih od stranih osoba s ugovorenim dospeljećem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana), a od prosinca 2005. obuhvaća i obveze rezidenata na osnovi ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire izdane na domaćem tržištu.

	2007. XII. ^b	2008. XII. ^{c,d}	2009. XII. ^e	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	IV.*	V.*	VI.*	VII.
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.667,7	18.588,9	18.596,3	18.480,5	18.222,9
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.729,9	1.743,7	1.667,9	1.626,8
Kredit	11.766,9	17.391,3	17.688,7	17.437,1	17.178,8	17.127,6	16.731,0	16.724,3	16.684,0	16.469,7
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	118,0	128,0	128,4	128,7	126,4
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	3.932,8	5.835,9	7.821,2	8.197,8	6.927,7	6.751,9	6.856,4	6.878,4	6.885,9	6.896,1
Kratkoročni	540,4	1.415,7	446,8	923,8	1.324,2	1.160,4	1.266,4	1.296,4	1.266,7	1.251,3
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	216,8	1.314,0	343,2	765,2	1.068,3	928,9	1.033,2	1.057,4	1.027,8	1.010,2
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	323,6	101,6	103,6	158,6	255,9	231,5	233,2	238,9	238,9	241,1
Kašnjenja otplate glavnice	293,9	85,8	73,5	124,5	207,5	183,6	184,7	189,5	188,7	190,5
Kašnjenja otplate kamata	29,7	15,8	30,1	34,2	48,4	47,8	48,5	49,4	50,1	50,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.392,5	4.420,2	7.374,4	7.274,0	5.603,6	5.591,5	5.589,9	5.582,0	5.619,1	5.644,8
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	3.374,5	4.414,7	7.373,4	7.271,0	5.600,0	5.588,0	5.586,4	5.578,6	5.616,3	5.642,0
Trgovinski kredit	18,0	5,5	1,0	3,0	3,6	3,5	3,5	3,5	2,8	2,8
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	33.720,8	40.590,0	45.244,3	46.483,4	45.733,7	45.917,5	47.445,3	47.473,3	46.523,3	45.969,2
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^a	-	825,6	1.499,0	-	-	-	-	-	-	-

^a Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specificirani učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja. ^b Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^c Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovačkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^d Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^e Od siječnja 2009. podaci nebankovnih financijskih institucija i nefinancijskih trgovačkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima identično kao u financijskom računu platne bilance. Sektor država prikazuje inozemne dugove opće države, koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove (uključujući Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatske ceste i do 31. prosinca 2007. Hrvatske autoceste, koje se nakon tog datuma prikazuju u sklopu ostalih domaćih sektora u podsektoru javnih poduzeća) te lokalnu državu. Sektor središnja banka prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor banke prikazuje dugove banaka. Ostali domaći sektori prikazuju dugove ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), trgovačkih društava, neprofitnih institucija i stanovništva, uključujući obrtnike. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno vlasnički povezani (minimalni vlasnički ulog je 10%).

Unutar svakoga sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospeljeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pri tome je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor banke raspoloživa od početka 2004. godine te se za ranija razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna.

Stanje bruto inozemnog duga uključuje nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata, obračunate nedospjele kamate te buduće otplate glavnice.

Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja.

Objavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor • Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora.

Javni sektor pritom obuhvaća opću državu (koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove i lokalnu državu), središnju banku, javna i mješovita poduzeća te HBOR. Javna poduzeća su poduzeća u 100%-tnom vlasništvu poslovnih subjekata iz javnog sektora. Mješovita poduzeća su poduzeća u kojima poslovni subjekt iz javnog sektora sudjeluje u vlasništvu mješovitog poduzeća s više od 50%.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji poslovni subjekt iz javnog sektora.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora.

Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor^a

u milijunima eura

	2007. XII. ^b	2008. XII. ^{c,d}	2009. XII. ^e	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	IV.*	V.*	VI.*	VII.
1. Bruto inozemni dug javnog sektora	9.986,7	10.852,7	12.820,6	14.364,3	14.076,2	14.135,9	15.222,0	15.153,3	14.728,1	14.702,4
Kratkoročni	116,2	209,2	429,9	651,1	337,3	502,6	597,1	534,1	391,0	417,0
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	274,8	336,6	322,1	266,0	241,1
Kredit	35,4	164,1	215,6	108,6	103,7	164,7	197,1	147,3	83,0	133,4
Gotovina i depoziti	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	34,7	18,2	42,9	73,1	75,7	63,2	63,4	64,7	42,0	42,6
Kašnjenja otplate glavnice	29,9	17,1	39,4	69,3	71,6	60,7	60,8	62,1	39,4	40,0
Kašnjenja otplate kamata	4,8	1,1	3,6	3,8	4,1	2,5	2,5	2,6	2,6	2,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	9.868,8	10.641,8	12.207,3	13.346,4	13.522,1	13.556,5	14.548,6	14.605,6	14.322,0	14.270,3
Obveznice	4.543,3	4.294,8	5.326,8	5.579,9	5.882,0	5.845,8	6.997,4	6.986,8	6.724,7	6.698,4
Kredit	5.120,3	6.068,5	6.608,2	7.495,1	7.525,3	7.612,7	7.445,4	7.512,6	7.487,4	7.464,2
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	205,2	267,9	272,3	271,4	114,8	98,0	105,8	106,3	109,9	107,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	1,8	1,7	183,4	366,8	216,7	76,7	76,3	13,6	15,1	15,1
2. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	139,9	80,3	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	4,8	4,8	4,7
Kratkoročni	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	9,4	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	4,8	4,8	4,7
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	3,3	3,3	3,3	3,2
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	23.594,3	29.657,1	32.414,6	32.113,7	31.654,8	31.776,9	32.218,6	32.315,2	31.790,4	31.262,1
Kratkoročni	3.763,3	4.564,9	4.180,2	4.436,3	4.878,1	4.867,5	4.966,2	5.005,1	4.615,2	4.584,1
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	1.356,4	1.641,6	1.268,9	1.340,6	823,1	833,3	932,0	920,1	906,2	991,6
Gotovina i depoziti	1.648,8	2.670,3	2.283,9	2.073,0	3.060,6	2.938,1	2.914,9	2.966,3	2.621,7	2.472,8
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	50,7	49,5	49,6	50,3
Ostale obveze	727,0	213,5	599,2	991,8	960,0	1.047,8	1.068,6	1.069,1	1.037,7	1.069,4
Kašnjenja otplate glavnice	645,4	150,2	484,4	824,3	790,3	871,6	889,2	891,6	865,4	896,0
Kašnjenja otplate kamata	81,7	63,3	114,9	167,5	169,8	176,2	179,4	177,5	172,3	173,4
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	15.899,9	19.258,0	20.596,6	19.846,4	20.065,7	20.234,2	20.472,3	20.445,3	20.304,4	19.797,0
Obveznice	628,8	585,5	324,4	332,2	432,6	459,8	762,8	771,9	719,0	726,1
Kredit	12.691,4	16.162,4	16.209,2	15.104,9	15.272,1	15.114,2	15.083,5	14.966,6	14.861,8	14.613,1
Gotovina i depoziti	2.493,9	2.455,0	4.042,7	4.384,9	4.314,4	4.614,9	4.578,5	4.659,2	4.681,1	4.415,2

	Bruto inozemni dug 31.7.2012.	Trenutačno dospjeće	Projekcija otplate glavnice													
			3.tr.12.		4.tr.12.	1.tr.13.	2.tr.13.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	Ostalo	
			Ukupno ^a	Od toga ONK ^a												
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dugoročni	7.913,5	0,0	569,4	46,7	402,3	173,0	312,3	971,7	1.815,8	1.627,4	528,0	684,1	1.169,6	170,9	946,0	
Obveznice	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	
Krediti	3.497,4	0,0	104,8	15,8	180,7	35,5	174,8	285,5	821,3	648,6	376,4	351,0	912,5	30,7	71,4	
Gotovina i depoziti	4.415,2	0,0	464,5	30,9	221,6	137,5	137,5	686,1	994,5	978,8	151,6	333,1	256,2	140,2	874,6	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
4. Ostali domaći sektori	20.069,4	1.111,1	1.502,1	432,1	1.724,8	689,8	1.077,5	3.227,0	3.101,5	2.658,5	1.622,2	1.625,8	1.631,7	884,8	4.206,9	
Kratkoročni	1.846,5	1.111,1	108,6	6,6	337,6	160,8	111,1	446,2	289,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	685,1	0,0	108,6	6,6	337,6	110,4	111,1	446,2	238,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovinski krediti	50,3	0,0	0,0	0,0	0,0	50,3	0,0	0,0	50,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	1.111,1	1.111,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kašnjenja otplate glavnice	935,3	935,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kašnjenja otplate kamata	175,8	175,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dugoročni	18.222,9	0,0	1.393,6	425,5	1.387,2	529,0	966,4	2.780,8	2.812,3	2.658,5	1.622,2	1.625,8	1.631,7	884,8	4.206,9	
Obveznice	1.626,8	0,0	270,8	29,4	15,7	0,0	0,5	286,5	38,5	26,3	26,9	480,7	508,6	0,0	259,4	
Krediti	16.469,7	0,0	1.117,4	395,5	1.322,0	495,4	965,7	2.439,5	2.707,2	2.631,9	1.594,1	1.143,9	1.121,9	883,8	3.947,5	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovinski krediti	126,4	0,0	5,3	0,5	49,5	33,6	0,2	54,9	66,5	0,3	1,2	1,2	1,2	1,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
5. Izravna ulaganja	6.896,1	241,1	655,8	272,0	1.253,9	294,1	657,8	1.909,7	1.439,5	744,3	329,9	370,1	242,8	126,4	1.492,4	
Kratkoročni	1.251,3	241,1	76,5	7,8	576,7	85,4	270,5	653,2	357,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	1.010,2	0,0	76,5	7,8	576,7	85,4	270,5	653,2	357,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	241,1	241,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kašnjenja otplate glavnice	190,5	190,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kašnjenja otplate kamata	50,6	50,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dugoročni	5.644,8	0,0	579,3	264,3	677,2	208,7	387,3	1.256,5	1.082,4	744,3	329,9	370,1	242,8	126,4	1.492,4	
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krediti	5.642,0	0,0	579,1	264,1	675,8	208,6	387,2	1.254,8	1.081,6	743,9	329,9	370,1	242,8	126,4	1.492,4	
Trgovinski krediti	2,8	0,0	0,2	0,1	1,5	0,1	0,1	1,7	0,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ukupno (1+2+3+4+5)	45.969,2	1.353,1	4.511,5	868,7	3.895,4	1.644,8	2.540,2	8.406,9	7.688,4	5.747,4	3.528,3	2.889,8	4.340,8	1.563,1	10.451,4	
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			101,2		293,9	263,0	338,5	395,1	1.184,9	1.032,9	874,8	768,2	615,0	476,7	2.034,0	

^a Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata (ONK), koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate glavnice te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Projekcija otplate glavnice i procijenjena plaćanja kamata kod stavke Gotovina i depoziti nerezidenata za sektor banke izrađena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o izvornom i preostalom dospjeću.

Procijenjena plaćanja kamata ne uključuju kamate na repo poslove te hibridne i podređene instrumente ni zatezne kamate s tih osnova (do ožujka 2010. procijenjena plaćanja kamata nisu

uključivala ni kamate na gotovinu i depozite). Buduća plaćanja kamata za sektor banke procijenjena su na osnovi kamatne stope koja vrijedi u trenutku zaključenja ugovora i ne obuhvaćaju varijacije kamatnih stopa koje su moguće kod kredita ugovorenih uz varijabilnu kamatnu stopu. Za ostale sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora
u milijunima eura

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	IV.*	V.*	VI.*	VII.
1. Ostali domaći sektori	14.828,3	19.901,0	20.993,8	20.929,2	20.182,0	20.319,7	20.297,5	20.336,1	20.170,4	20.069,4
Kratkoročni	1.478,2	925,3	1.346,7	1.613,5	1.485,5	1.652,0	1.708,7	1.739,8	1.689,9	1.846,5
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	681,0	652,9	677,7	519,1	415,7	492,9	526,2	556,5	561,6	685,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	50,7	49,5	49,6	50,3
Ostale obveze	766,0	232,9	640,9	1.063,5	1.035,5	1.110,8	1.131,8	1.133,7	1.078,7	1.111,1
Kašnjenja otplate glavnice	683,4	170,4	523,6	892,8	861,8	932,2	950,0	953,7	904,0	935,3
Kašnjenja otplate kamata	82,6	62,5	117,2	170,7	173,7	178,6	181,8	179,9	174,7	175,8
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.667,7	18.588,9	18.596,3	18.480,5	18.222,9
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.729,9	1.743,7	1.667,9	1.626,8
Kredit	11.766,9	17.401,9	17.688,7	17.437,1	17.178,8	17.127,6	16.731,0	16.724,3	16.684,0	16.469,7
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	118,0	128,0	128,4	128,7	126,4
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1. Ostale bankarske institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Nebankarske financijske institucije	3.922,0	4.949,7	5.396,1	4.633,0	4.068,1	4.045,2	4.073,2	4.148,7	4.083,1	4.037,2
Kratkoročni	201,6	155,4	436,3	109,1	217,3	231,0	231,6	243,6	327,8	344,3
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	184,5	144,5	431,8	94,1	209,8	224,1	224,7	236,6	323,3	339,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	17,1	10,9	4,5	15,0	7,5	6,9	6,9	7,0	4,5	4,5
Kašnjenja otplate glavnice	2,9	4,2	1,3	11,6	3,4	2,9	2,9	3,0	1,2	1,2
Kašnjenja otplate kamata	14,2	6,7	3,2	3,4	4,1	4,0	4,0	4,1	3,3	3,3
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.720,4	4.794,3	4.959,8	4.523,9	3.850,8	3.814,2	3.841,6	3.905,1	3.755,3	3.692,8
Obveznice	806,7	791,5	1.014,7	936,4	636,8	640,5	643,8	647,4	623,6	589,7
Kredit	2.913,7	3.992,3	3.945,1	3.587,5	3.213,9	3.173,7	3.197,8	3.257,7	3.131,7	3.103,2
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3. Javna trgovačka društva	2.031,6	3.985,5	5.214,0	5.778,2	5.400,3	5.439,9	5.055,7	5.027,2	4.945,7	4.965,1
Kratkoročni	48,3	145,1	77,7	180,8	179,4	227,9	255,3	206,8	119,0	174,4
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	35,4	132,4	34,8	108,6	103,7	164,7	191,9	142,1	77,8	132,6
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	12,9	12,7	42,8	72,2	75,7	63,2	63,4	64,7	41,2	41,8

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	IV.*	V.*	VI.*	VII.
Kašnjenja otplate glavnice	12,5	11,8	39,3	68,6	71,6	60,7	60,8	62,1	38,7	39,3
Kašnjenja otplate kamata	0,5	0,9	3,6	3,7	4,1	2,5	2,5	2,6	2,5	2,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	1.983,3	3.840,5	5.136,4	5.597,4	5.220,9	5.212,1	4.800,4	4.820,4	4.826,7	4.790,7
Obveznice	330,4	341,3	335,6	330,4	318,7	322,9	324,3	325,4	326,3	312,0
Kredit	1.470,2	3.254,7	4.528,5	4.995,6	4.787,4	4.791,2	4.370,3	4.388,8	4.390,5	4.371,0
Trgovinski kredit	182,7	244,5	272,3	271,4	114,8	98,0	105,8	106,3	109,9	107,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4. Mješovita trgovačka društva	594,9	741,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	16,4	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	578,4	740,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	557,1	717,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	21,3	22,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.5. Ostala trgovačka društva	8.113,0	9.958,6	10.103,8	10.303,5	10.495,9	10.619,4	10.953,7	10.944,7	10.927,0	10.845,5
Kratkoročni	1.174,3	619,2	800,4	1.316,7	1.082,9	1.187,1	1.215,7	1.283,3	1.236,6	1.320,9
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	451,2	373,8	178,7	309,4	96,2	98,1	103,5	171,8	154,1	205,8
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	50,7	49,5	49,6	50,3
Ostale obveze	692,0	205,9	593,5	976,4	952,3	1.040,7	1.061,5	1.062,0	1.032,9	1.064,8
Kašnjenja otplate glavnice	630,2	151,2	483,0	812,7	786,8	868,6	886,2	888,6	864,1	894,9
Kašnjenja otplate kamata	61,8	54,7	110,5	163,7	165,5	172,1	175,3	173,3	168,8	169,9
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	6.938,8	9.339,3	9.303,5	8.986,8	9.413,0	9.432,3	9.738,0	9.661,4	9.690,4	9.524,6
Obveznice	156,3	118,9	315,5	323,4	430,7	458,8	761,7	770,9	718,0	725,1
Kredit	6.701,7	9.168,7	8.968,0	8.646,5	8.965,7	8.953,5	8.954,0	8.868,4	8.953,6	8.780,8
Trgovinski kredit	80,8	51,7	20,0	16,9	16,6	20,0	22,2	22,2	18,8	18,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.6. Nefitne institucije	5,4	3,8	3,6	2,6	4,8	7,2	7,3	7,8	8,0	8,4
1.7. Obrtnici i trgovci	24,1	17,1	11,5	7,2	5,2	4,9	4,8	4,8	4,6	11,1
1.8. Kućanstva	137,2	244,7	264,8	204,7	207,9	203,1	202,8	202,9	202,0	202,2

^a Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^b Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovačkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^c Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^d Od siječnja 2009. podaci nebankovnih financijskih institucija i nefinancijskih trgovačkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^c	2011.				2012.	
						1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^c	1.tr. ^c	2.tr. ^d
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-40.178,9	-34.975,4	-39.032,3	-41.971,2	-40.245,1	-44.077,1	-43.830,1	-41.586,6	-40.245,1	-41.376,9	-40.433,8
2. Sredstva	21.644,2	22.508,4	24.444,5	23.416,3	23.230,1	23.600,2	23.509,6	23.828,6	23.230,1	22.354,8	23.032,8
2.1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.283,5	3.517,7	3.658,2	3.556,6	3.430,3	3.517,7	3.283,2	3.272,9
2.2. Portfeljna ulaganja	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.562,3	2.894,4	3.552,3	3.655,1	3.089,1	2.894,4	2.822,8	2.984,5
2.2.1. Vlasnička ulaganja	1.745,5	656,7	804,9	1.255,5	1.213,5	1.501,6	1.492,7	1.245,8	1.213,5	1.324,6	1.309,8
2.2.2. Dužnička ulaganja	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	2.050,6	2.162,3	1.843,4	1.680,9	1.498,2	1.674,7
Obveznice	1.225,0	1.606,9	1.685,6	1.420,2	1.068,4	1.408,6	1.488,7	1.072,2	1.068,4	896,6	1.138,1
Instrumenti tržišta novca	280,4	382,4	728,7	886,6	612,5	642,1	673,6	771,2	612,5	601,6	536,6
2.3. Izvedeni financijski instrumenti	0,0	0,0	24,1	16,5	16,2	38,5	26,3	106,2	16,2	85,9	127,5
2.4. Ostala ulaganja	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	4.927,3	4.849,3	5.879,1	5.607,0	4.822,9	5.012,8
2.4.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	86,9	85,2	85,5	85,7	84,5	86,2
2.4.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	475,0	539,3	501,3	490,0	471,4	487,0
2.4.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.365,4	4.224,9	5.292,3	5.031,3	4.267,0	4.439,6
2.4.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.5. Međunarodne pričuve HNB-a	9.307,4	9.120,9	10.375,8	10.660,2	11.194,8	11.423,9	11.422,3	11.323,8	11.194,8	11.340,0	11.635,2
3. Obveze	61.823,1	57.483,8	63.476,8	65.387,5	63.475,2	67.677,4	67.339,7	65.415,2	63.475,2	63.731,8	63.466,7
3.1. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.611,5	22.190,9	25.344,0	26.166,3	23.879,9	27.121,1	26.521,7	25.719,5	23.879,9	23.798,2	23.110,7
3.2. Portfeljna ulaganja	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	7.289,8	6.793,4	7.095,9	7.068,3	7.172,2	8.284,1
3.2.1. Vlasnička ulaganja	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	836,4	740,9	669,7	595,7	591,8	574,3
3.2.2. Dužnička ulaganja	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	6.453,4	6.052,4	6.426,1	6.472,7	6.580,4	7.709,8
Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	5.905,5	5.731,0	6.254,5	6.314,6	6.305,6	7.443,7
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	547,9	321,4	171,7	158,1	274,8	266,1
3.3. Izvedeni financijski instrumenti	-	-	-	197,5	193,6	98,2	202,3	171,3	193,6	181,4	149,5
3.4. Ostala ulaganja	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	33.168,3	33.822,3	32.428,6	32.333,3	32.579,9	31.922,4
3.4.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	373,4	328,7	274,2	217,0	217,0	205,6
3.4.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	25.873,1	26.080,9	25.162,3	24.741,0	24.809,8	24.413,9
3.4.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	6.921,8	7.412,7	6.992,1	7.375,3	7.553,2	7.303,0
3.4.4. Ostala pasiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica • Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu (*Balance of Payments Manual*, 5. izdanje, 1993.). Izvori podataka su izvješća banaka, trgovačkih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Ovisno o izvoru podataka, preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se:

- primjenom tekućeg tečaja ili prosječnoga mjesečnoga srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za transakcije,
- primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum za stanja.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima kompiliraju se na temelju tržišnih cijena gdje god su one raspoložive. U dijelu koji se odnosi na ulaganja u Republiku Hrvatsku, primjenjuju se tržišne cijene na posljednji dan izvještajnog razdoblja preuzete sa Zagrebačke burze, a u dijelu koji se odnosi na ulaganja u inozemstvo izvještajne jedinice obveznici istraživanja o izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima obvezne su prikazivati vrijednosti svojih vlasničkih udjela u inozemstvu koristeći se tržišnim cijenama. Tamo gdje to nije moguće, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti ukupnoga kapitala poduzeća u vlasništvu izravnih ili portfeljnih ulagača, bilo da je riječ o ulaganjima u Republiku Hrvatsku ili u inozemstvo (metoda *own funds at book value*).

Portfeljna dužnička ulaganja i ostala ulaganja klasificirana su prema sektorima: Hrvatska narodna banka, država, banke i ostali sektori. Sektor država obuhvaća središnju državu i organe lokalne države. Sektor banke uključuje banke.

Polozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjuju se podacima koje dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Sredstava ostalih sektora.

Polozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Polozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Polozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Sredstava

pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava banaka ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja banke deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja banaka od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora država od inozemstva. Izvor podataka su izvješća države i banaka. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire.

Polozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Obveza

pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor podataka su izvješća banaka.

Polozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2011.				2012.	
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
Izravna ulaganja, neto	-28.031,2	-18.440,6	-20.787,7	-22.882,8	-20.362,2	-23.462,9	-22.965,1	-22.289,1	-20.362,2	-20.515,0	-19.837,8
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.283,5	3.517,7	3.658,2	3.556,6	3.430,3	3.517,7	3.283,2	3.272,9
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.042,4	3.051,7	3.161,6	3.031,9	2.964,3	3.051,7	3.030,6	3.034,4
1.1.1. Sredstva	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.042,4	3.051,7	3.161,6	3.031,9	2.964,3	3.051,7	3.030,6	3.034,4
1.1.2. Obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	101,0	189,7	93,2	241,1	466,0	496,6	524,6	466,0	466,0	252,6	238,5
1.2.1. Sredstva	175,4	220,2	217,0	608,7	641,5	669,4	698,9	638,7	641,5	441,5	425,7
1.2.2. Obveze	74,4	30,5	123,8	367,6	175,5	172,8	174,3	172,7	175,5	188,9	187,2
1.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.611,5	22.190,9	25.344,0	26.166,3	23.879,9	27.121,1	26.521,7	25.719,5	23.879,9	23.798,2	23.110,7
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	26.777,2	16.409,8	17.699,5	18.404,5	17.178,4	19.471,1	19.284,5	18.238,0	17.178,4	17.286,5	16.467,5
2.1.1. Sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Obveze	26.777,2	16.409,8	17.699,5	18.404,5	17.178,4	19.471,1	19.284,5	18.238,0	17.178,4	17.286,5	16.467,5
2.2. Ostala ulaganja	3.834,3	5.781,1	7.644,5	7.761,9	6.701,6	7.650,0	7.237,2	7.481,5	6.701,6	6.511,7	6.643,2
2.2.1. Sredstva	24,2	24,3	52,9	68,3	50,7	41,1	44,6	51,2	50,7	49,2	51,8
2.2.2. Obveze	3.858,5	5.805,4	7.697,4	7.830,2	6.752,3	7.691,2	7.281,7	7.532,7	6.752,3	6.560,9	6.695,0
2.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2011.				2012.	
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
Portfeljna ulaganja, neto	-3.388,6	-2.797,7	-3.259,9	-3.556,1	-4.173,9	-3.737,6	-3.138,3	-4.006,7	-4.173,9	-4.349,4	-5.299,6
1. Sredstva	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.562,3	2.894,4	3.552,3	3.655,1	3.089,1	2.894,4	2.822,8	2.984,5
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.745,5	656,7	804,9	1.255,5	1.213,5	1.501,6	1.492,7	1.245,8	1.213,5	1.324,6	1.309,8
1.1.1. Banke	8,3	11,6	13,7	11,1	15,6	14,7	15,3	15,8	15,6	16,8	11,3
1.1.2. Ostali sektori	1.737,2	645,1	791,2	1.244,5	1.197,9	1.486,9	1.477,5	1.230,0	1.197,9	1.307,8	1.298,5
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	2.050,6	2.162,3	1.843,4	1.680,9	1.498,2	1.674,7
2. Obveze	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	7.289,8	6.793,4	7.095,9	7.068,3	7.172,2	8.284,1
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	836,4	740,9	669,7	595,7	591,8	574,3
2.1.1. Banke	164,7	66,5	62,4	56,8	45,3	57,8	61,4	55,7	45,3	48,5	41,3
2.1.2. Ostali sektori	1.357,6	547,3	595,2	681,2	550,3	778,6	679,6	614,0	550,3	543,3	533,1
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	6.453,4	6.052,4	6.426,1	6.472,7	6.580,4	7.709,8
2.2.1. Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	5.905,5	5.731,0	6.254,5	6.314,6	6.305,6	7.443,7
2.2.1.1. Država	3.406,2	3.162,1	3.976,4	4.313,1	4.926,5	4.467,9	4.318,0	4.859,8	4.926,5	4.882,5	5.774,8
2.2.1.2. Banke	459,0	456,8	9,0	8,9	1,9	0,0	0,0	2,7	1,9	1,0	1,0
2.2.1.3. Ostali sektori	1.208,3	1.186,4	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.437,5	1.413,0	1.392,0	1.386,2	1.422,1	1.667,9
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	547,9	321,4	171,7	158,1	274,8	266,1
2.2.2.1. Država	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	547,9	321,4	171,7	157,9	274,8	266,0
2.2.2.2. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ^b	2011.				2012.	
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
Ostala ulaganja, neto	-18.066,5	-22.858,0	-25.332,5	-26.011,5	-26.726,3	-28.240,9	-28.973,0	-26.549,4	-26.726,3	-27.757,0	-26.909,6
1. Sredstva	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	4.927,3	4.849,3	5.879,1	5.607,0	4.822,9	5.012,8
1.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	86,9	85,2	85,5	85,7	84,5	86,2
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	86,9	85,2	85,5	85,7	84,5	86,2
Dugoročni krediti	228,8	202,6	96,3	61,4	58,3	62,9	60,7	61,9	58,3	56,6	56,5
Kratkoročni krediti	20,1	22,1	27,3	19,2	27,4	24,0	24,4	23,6	27,4	27,9	29,7
1.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	475,0	539,3	501,3	490,0	471,4	487,0
1.2.1. Hrvatska narodna banka	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Dugoročni krediti	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
1.2.2. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.3. Banke	214,8	285,3	270,1	340,4	344,7	356,9	433,3	377,0	344,7	315,7	326,0
Dugoročni krediti	160,0	193,6	233,7	286,3	310,1	311,2	375,8	340,9	310,1	271,9	266,8
Kratkoročni krediti	54,8	91,7	36,5	54,2	34,6	45,7	57,5	36,1	34,6	43,7	59,2
1.2.4. Ostali sektori	81,1	150,0	113,8	139,0	144,6	117,6	105,4	123,7	144,6	155,1	160,3
Dugoročni krediti	81,0	146,8	113,6	101,3	140,0	96,4	84,3	112,1	140,0	138,1	150,0
Kratkoročni krediti	0,1	3,3	0,2	37,7	4,6	21,2	21,2	11,6	4,6	17,0	10,3
1.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.365,4	4.224,9	5.292,3	5.031,3	4.267,0	4.439,6
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Banke	4.715,1	4.863,6	4.442,9	4.060,1	3.565,6	3.081,9	2.993,3	3.870,3	3.565,6	2.845,6	2.955,7
1.3.3. Ostali sektori	1.245,2	1.466,9	1.318,0	1.273,0	1.465,7	1.283,5	1.231,6	1.422,1	1.465,7	1.421,5	1.483,9
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	33.168,3	33.822,3	32.428,6	32.333,3	32.579,9	31.922,4
2.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	373,4	328,7	274,2	217,0	217,0	205,6
2.1.1. Država	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	336,6	366,7	344,4	370,2	217,0	373,4	328,7	274,2	217,0	217,0	205,6
Dugoročni krediti	305,5	327,2	316,2	339,3	182,8	340,1	297,1	243,8	182,8	168,7	155,0
Kratkoročni krediti	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	33,3	31,6	30,4	34,2	48,3	50,6
2.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	25.873,1	26.080,9	25.162,3	24.741,0	24.809,8	24.413,9
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditni i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	2.613,7	1.574,6	1.592,7	1.820,8	1.911,6	1.973,2	2.128,2	1.952,2	1.911,6	1.939,0	2.147,6
Dugoročni krediti	2.613,7	1.542,9	1.592,7	1.820,8	1.911,6	1.798,2	1.953,2	1.952,2	1.911,6	1.939,0	2.142,4
Kratkoročni krediti	0,0	31,7	0,0	0,0	0,0	175,0	175,0	0,0	0,0	0,0	5,2
2.2.3. Banke	4.276,8	4.496,7	4.352,8	4.285,8	4.250,8	4.368,4	4.583,7	4.161,1	4.250,8	4.195,6	3.975,3
Dugoročni krediti	3.565,2	3.374,7	3.545,3	3.355,7	3.739,7	3.628,0	3.705,8	3.693,6	3.739,7	3.690,5	3.552,9
Kratkoročni krediti	711,7	1.122,0	807,5	930,1	511,1	740,4	877,9	467,5	511,1	505,1	422,4
2.2.4. Ostali sektori	13.198,2	18.272,0	18.983,6	18.968,9	18.578,6	19.531,5	19.369,1	19.049,0	18.578,6	18.675,2	18.291,0
Dugoročni krediti	12.371,2	17.589,5	18.244,9	18.360,2	18.064,1	18.584,1	18.628,3	18.369,5	18.064,1	18.068,8	17.607,8
Kratkoročni krediti	827,1	682,5	738,7	608,6	514,5	947,4	740,8	679,5	514,5	606,4	683,2
2.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	6.921,8	7.412,7	6.992,1	7.375,3	7.553,2	7.303,0
2.3.1. Hrvatska narodna banka	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
2.3.2. Banke	4.143,2	5.125,5	6.327,0	6.458,4	7.375,3	6.921,4	7.412,6	6.992,0	7.375,3	7.553,2	7.303,0
2.3.3. Ostali sektori	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti^a
u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	IV.	V.	VI.	VII.
1. PRIHODI (A + B)	113.386,2	120.036,7	114.086,9	110.831,6	110.406,1	8.946,5	10.533,9	9.123,0	8.788,7	10.379,2
A) Državni proračun	108.297,0	115.766,5	110.251,2	107.457,6	107.067,2	8.703,8	10.200,9	8.898,9	8.576,2	10.024,1
B) Izvanproračunski korisnici	5.089,2	4.270,2	3.835,7	3.374,0	3.338,9	242,6	332,9	224,2	212,5	355,1
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.041,2	2.105,0	1.954,3	1.690,7	1.594,3	126,6	118,9	106,3	116,1	138,6
5. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	1.102,9	1.221,2	1.168,6	1.040,7	1.091,3	106,1	80,2	98,4	72,6	89,2
6. Hrvatske autoceste	1.375,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	119,9	81,0	112,8	86,2	57,5	1,9	3,6	3,3	3,7	3,5
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	391,4	808,3	566,5	529,6	552,8	3,5	126,5	11,7	15,9	120,0
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	58,3	54,7	33,5	26,7	43,0	4,6	3,8	4,4	4,2	3,8
2. RASHODI (A + B)	109.075,0	118.686,0	120.553,9	122.584,0	122.427,7	11.253,4	10.237,4	9.986,8	9.567,1	11.536,1
A) Državni proračun	103.004,9	113.309,5	116.255,2	118.312,3	118.224,1	11.039,8	9.917,9	9.700,0	9.210,4	11.182,5
B) Izvanproračunski korisnici	6.070,1	5.376,5	4.298,7	4.271,7	4.203,6	213,5	319,5	286,8	356,6	353,5
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.099,0	2.335,4	1.742,1	1.771,2	1.458,2	28,3	134,0	134,6	164,8	145,9
5. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	1.083,3	1.106,7	1.159,1	1.003,6	914,8	80,9	70,8	60,1	71,1	83,2
6. Hrvatske autoceste	1.509,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	1.241,9	1.592,6	1.048,5	1.405,9	1.320,9	88,7	105,1	82,6	111,2	116,0
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	47,8	254,7	267,2	17,0	408,9	7,1	2,7	1,8	2,3	2,5
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	88,2	87,0	81,8	74,0	100,8	8,7	7,0	7,7	7,2	5,9
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	296,5	-863,7	-778,4	-1.156,8
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	296,5	-863,7	-778,4	-1.156,8
3.1. PROMJENA NETO NEFINANCIJSKE IMOVINE	7.811,0	4.228,2	3.601,1	2.679,3	3.372,5	93,0	115,0	165,0	151,3	212,2
Nabava	8.378,6	4.713,2	3.926,8	3.005,8	3.751,9	124,6	141,8	190,4	169,2	236,6
A) Državni proračun	3.043,9	3.291,5	2.267,4	1.550,7	1.486,0	47,4	32,3	75,0	64,2	118,1
B) Izvanproračunski korisnici	5.334,7	1.421,7	1.659,4	1.455,1	2.265,9	77,2	109,5	115,4	105,0	118,5
Prodaja	567,7	485,0	325,7	326,5	379,4	31,6	26,8	25,3	18,0	24,5
A) Državni proračun	498,7	303,4	304,0	318,3	347,0	29,2	24,0	21,6	17,4	24,2
B) Izvanproračunski korisnici	69,0	181,6	21,7	8,2	32,4	2,5	2,8	3,7	0,6	0,3
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-3.499,8	-2.877,5	-10.068,2	-14.431,8	-15.394,1	-2.399,9	181,4	-1.028,8	-929,6	-1.369,0
TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	3.499,8	2.877,5	10.068,2	14.431,8	15.394,1	2.399,9	-181,4	1.028,8	929,6	1.369,0
3.2. PROMJENA NETO FINANCIJSKE IMOVINE	-2.939,2	2.776,6	7.363,9	2.816,6	-353,9	-2.091,8	8.791,9	-6.090,5	-4.024,2	2.848,2
3.2.1. Tuzemna imovina	-2.957,2	2.764,1	7.361,5	2.816,2	-359,2	-2.092,7	8.791,9	-6.090,5	-4.024,2	2.848,2
A) Državni proračun	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	1.942,7	-818,0	-2.215,1	8.780,9	-6.065,0	-4.056,4	2.908,5
B) Izvanproračunski korisnici	795,6	1.073,6	538,3	873,5	458,8	122,4	11,0	-25,5	32,2	-60,3
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A) Državni proračun	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B) Izvanproračunski korisnici	0,0	0,0	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBVEZA	560,6	5.654,1	17.432,0	17.248,4	15.040,2	308,1	8.610,5	-5.061,7	-3.094,6	4.217,2
3.3.1. Tuzemne obveze	2.017,1	6.795,7	10.130,2	12.892,5	6.448,4	315,3	124,3	-4.992,5	-2.911,3	4.254,4
A) Državni proračun	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	148,2	-4.990,6	-3.070,1	4.354,1
B) Izvanproračunski korisnici	539,5	1.139,1	553,6	1.057,4	1.655,3	12,2	-23,9	-1,9	158,7	-99,7

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	IV.	V.	VI.	VII.
3.3.2. Inozemne obveze	-1.456,5	-1.141,7	7.301,8	4.355,9	8.591,8	-7,2	8.486,1	-69,1	-183,2	-37,2
A) Državni proračun	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	8.496,0	-68,9	-146,1	-31,4
B) Izvanproračunski korisnici	1.523,7	304,1	423,4	79,0	-5,4	-12,1	-9,8	-0,3	-37,1	-5,7

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. ^b Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) djelovao je do 31. ožujka 2011. Od 1. travnja 2011. djeluje Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), u čiji su sastav ušli HFP i prijašnji proračunski korisnik državnog proračuna Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I2: Operacije državnog proračuna^a
u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	IV.	V.	VI.	VII.
1. PRIHODI	108.320,6	115.772,7	110.257,9	107.466,4	107.069,7	8.703,8	10.200,9	8.898,9	8.576,2	10.024,1
1.1. Porezi	64.234,5	69.572,7	63.678,9	62.856,6	61.422,2	4.593,9	6.562,2	4.883,6	4.942,9	6.242,2
1.2. Socijalni doprinosi	37.203,5	40.703,5	39.994,7	38.712,4	38.605,1	3.144,5	3.185,1	3.511,7	3.123,4	3.215,8
1.3. Pomoći	428,0	468,6	616,3	637,1	869,0	56,9	63,8	74,4	73,7	91,6
1.4. Ostali prihodi	6.454,5	5.027,8	5.968,0	5.260,3	6.173,4	908,6	389,8	429,2	436,2	474,5
2. RASHODI	108.007,6	115.292,4	117.924,0	120.323,3	119.939,5	11.188,4	10.031,3	9.836,1	9.341,2	11.340,3
2.1. Naknade zaposlenima	27.545,1	29.948,5	31.289,3	31.096,5	31.737,4	2.602,6	2.601,4	2.621,7	2.608,8	2.893,8
2.2. Korištenje dobara i usluga	7.162,4	8.113,7	7.363,8	7.655,7	7.943,6	710,9	588,1	522,4	579,8	704,9
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	4.535,0	4.683,2	5.225,2	6.236,5	7.097,6	1.291,0	244,9	776,8	343,3	993,7
2.5. Subvencije	6.492,0	6.859,5	6.710,0	6.582,2	6.555,3	790,2	728,1	402,9	318,7	1.046,6
2.6. Pomoći	8.363,2	5.783,1	5.559,6	5.778,6	5.083,7	484,3	381,5	435,5	336,6	473,1
2.7. Socijalne naknade	48.176,0	52.593,2	56.148,5	56.906,6	56.483,0	4.798,1	4.994,8	4.704,2	4.729,7	4.783,2
2.8. Ostali rashodi	5.733,9	7.311,2	5.627,6	6.067,3	5.039,1	511,2	492,6	372,5	424,2	445,0
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	313,0	480,2	-7.666,0	-12.857,0	-12.869,8	-2.484,5	169,6	-937,2	-765,0	-1.316,3
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	2.545,2	2.988,1	1.963,4	1.232,4	1.139,0	18,2	8,3	53,4	46,8	93,9
3.1.1. Dugotrajna imovina	2.625,7	2.719,5	1.839,7	1.200,4	1.118,7	18,6	9,6	52,5	38,6	80,8
3.1.2. Zalihe	-161,4	79,4	35,4	11,0	2,5	0,0	0,2	-0,3	3,4	5,8
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	9,6	10,1	8,9	6,1	3,7	0,0	0,0	0,0	1,3	0,3
3.1.4. Neproizvedena imovina	71,3	179,1	79,3	14,9	14,0	-0,4	-1,5	1,2	3,5	7,0
3.2. Promjena neto financijske imovine	-3.734,8	1.702,9	6.825,5	2.022,7	-618,4	-2.194,8	8.805,5	-6.050,0	-4.028,0	2.912,5
3.2.1. Tuzemna imovina	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	2.022,3	-623,8	-2.195,7	8.805,5	-6.050,0	-4.028,0	2.912,5
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	-1.502,6	4.210,8	16.455,0	16.112,0	13.390,4	308,0	8.644,2	-5.059,5	-3.216,2	4.322,7
3.3.1. Tuzemne obveze	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	148,2	-4.990,6	-3.070,1	4.354,1
3.3.2. Inozemne obveze	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	8.496,0	-68,9	-146,1	-31,4

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I3: Dug središnje države^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.*	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	IV.*	V.*	VI.*	VII.
1. Unutarnji dug središnje države	58.281,8	64.041,1	74.241,4	87.556,8	101.512,3	108.018,3	109.817,2	109.666,2	108.879,3	113.426,9
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	51.924,0	61.006,1	70.447,0	82.952,1	95.720,8	102.217,1	103.984,2	103.749,0	102.943,9	107.607,0
Trezorski zapisi	11.420,6	14.260,3	17.558,3	16.886,5	18.990,4	18.079,3	17.888,0	17.981,5	18.218,9	18.201,9
Instrumenti tržišta novca	–	10,7	19,3	20,5	20,6	326,2	291,4	289,2	288,7	290,2
Obveznice	34.634,4	35.531,3	36.586,8	48.862,5	56.191,2	61.722,2	62.191,1	59.074,6	60.935,8	65.656,3
Krediti Hrvatske narodne banke	1,0	2,2	2,9	0,3	0,8	–	–	–	–	–
Krediti banaka	5.867,9	11.201,5	16.279,8	17.182,3	20.517,7	22.089,4	23.613,7	26.403,6	23.500,6	23.458,6
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.833,0	5.917,2	5.935,4	5.820,0
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti banaka	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.833,0	5.917,2	5.935,4	5.820,0
2. Inozemni dug središnje države	44.092,3	34.445,5	41.527,8	48.433,6	52.457,4	53.073,2	64.110,3	64.099,2	61.298,1	61.314,4
2.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	34.091,6	32.619,4	39.812,5	46.445,4	50.365,2	50.923,6	61.966,9	61.953,1	59.197,8	59.205,9
Instrumenti tržišta novca	320,0	180,3	1.244,3	3.458,6	1.189,2	2.062,7	2.535,0	2.435,1	1.997,9	1.812,5
Obveznice	24.844,4	22.991,6	28.884,2	31.684,5	36.962,4	36.517,9	45.273,7	45.328,3	43.234,6	43.448,5
Krediti	8.927,3	9.447,4	9.684,1	11.302,3	12.213,6	12.342,9	14.158,1	14.189,8	13.965,3	13.944,9
2.2. Inozemni dug republičkih fondova	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.149,6	2.143,4	2.146,1	2.100,3	2.108,6
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.149,6	2.143,4	2.146,1	2.100,3	2.108,6
3. Ukupno (1+2)	102.374,2	98.486,6	115.769,2	135.990,4	153.969,6	161.091,5	173.927,5	173.765,4	170.177,4	174.741,4
Dodatak: Izdana jamstva Republike Hrvatske										
– domaća	8.110,6	13.299,2	15.692,5	20.052,8	22.149,3	22.031,0	20.594,9	16.985,5	20.097,0	20.038,3
– inozemna	18.925,2	31.371,9	35.275,2	39.333,9	37.720,6	37.838,1	36.405,9	36.851,8	36.492,1	36.204,6

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije, a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. U ovoj tablici dug HBOR-a u dijelu 2. Inozemni dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, prosinca 1998., u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, lipnja 1999., a dug HAC-a reklasificiran je od, uključujući, siječnja 2008.

Tablica I3: Dug središnje države • Počevši od Biltena broj 154 izvršena je revizija podataka u tablici.

Dug središnje države sastoji se od unutarnjeg i inozemnog duga.

Izvori su podataka za unutarnji dug središnje države Ministarstva financija, u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise i obveznice, te Hrvatska narodna banka, u dijelu koji se odnosi na instrumente tržišta novca, kredite banaka i na kredite Hrvatske narodne banke.

Stanje trezorskih zapisa uključuje trezorske zapise Ministarstva financija izražene u kunama, eurozapise Ministarstva financija i trezorske zapise Ministarstva financija indeksirane uz euro, sve s rokom dospjeća do godine dana. Stanja eurozapisa uključuju obračunate nedospjele kamate. Kod trezorskih zapisa u kunama i trezorskih zapisa indeksiranih uz euro razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta pomoću metode jednostavnoga kamatnog računa (tj. linearno) i metode brojenja dana prema kojoj je stvarni broj dana podijeljen s 360.

Stanje obveznica uključuje obveznice središnje države izdane na domaćem tržištu, trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospjeća duljim od jedne godine i dio ukupnih obveznica središnje države izdanih u inozemstvu koji je na kraju izvještajnog razdoblja u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica. Od prosinca 2005. obveznice središnje države i trezorski zapisi

Ministarstva financija izdani na domaćem tržištu a u vlasništvu nerezidenatnih institucionalnih jedinica uključeni su u inozemni dug središnje države. Kod trezorskih zapisa s rokom dospjeća duljim od jedne godine razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta metodom složena kamatnog računa. Stanja obveznica središnje države uključuju obračunate nedospjele kamate.

Stanje kredita banaka od siječnja 2004. sadrži, uz nedospjelu glavicu, i obračunate nedospjele kamate.

Izvor podataka za inozemni dug središnje države jest statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

U dodatku je naveden podatak o izdanim jamstvima Republike Hrvatske. Izvor su podataka o domaćim jamstvima statistička izvješća banaka i statistička izvješća ostalih financijskih institucija, a o inozemnim jamstvima statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

Iznimno od navedenog u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama" u ovoj je tablici dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u dijelu 2. Inozemni dug središnje države, reklasificiran iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi od, uključujući, prosinca 1998., a u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, prosinca 2002.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2005. = 100			Lančani indeksi				Godišnji mjesečni indeksi			
		Indeksi potrošačkih cijena			Indeksi potrošačkih cijena ^a			Cijene pri proizvođačima	Indeksi potrošačkih cijena ^b			Cijene pri proizvođačima
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge	
1998.	prosinac	82,1	84,6	73,7	100,3	100,4	100,0	100,0	105,4	104,3	109,2	97,9
1999.	prosinac	85,3	87,2	78,5	100,6	100,8	100,0	100,3	103,9	103,1	106,5	105,9
2000.	prosinac	90,0	92,0	82,8	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2
2001.	prosinac	92,1	93,2	88,5	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9
2002.	prosinac	93,8	94,2	92,6	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3
2003.	prosinac	95,4	95,7	94,6	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0
2004.	prosinac	98,0	98,0	98,0	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8
2005.	prosinac	101,6	101,4	102,0	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7
2006.	prosinac	103,7	102,8	106,4	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4	104,2	101,9
2007.	prosinac	109,7	109,5	110,0	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6	103,4	105,9
2008.	prosinac	112,8	112,2	114,7	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4	104,3	104,3
2009.	prosinac	114,9	114,5	117,3	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3	103,9	101,6
2010.	prosinac	117,1	117,1	117,6	100,0	100,1	99,9	101,0	101,8	102,2	100,3	105,7
2011.	listopad	119,8	120,7	117,0	100,6	100,8	99,7	100,6	102,6	103,6	99,2	106,3
	studen	120,0	121,1	116,9	100,2	100,3	99,9	100,5	102,6	103,5	99,3	107,0
	prosinac	119,5	120,6	116,4	99,6	99,6	99,6	99,8	102,1	103,0	98,9	105,8
2012.	siječanj	119,1	120,0	116,3	99,6	99,5	99,9	100,9	101,2	101,8	98,7	105,9
	veljača	119,8	120,9	116,4	100,6	100,7	100,1	102,0	101,3	102,0	98,6	106,3
	ožujak	121,6	122,8	117,8	101,5	101,6	101,2	100,6	102,0	102,6	99,9	106,2
	travanj	122,6	124,0	118,0	100,8	101,0	100,2	100,6	102,6	103,3	99,9	106,2
	svibanj	124,6	126,5	118,7	101,7	102,0	100,6	101,5	103,9	104,9	100,7	107,2
	lipanj	123,9	125,3	119,4	99,4	99,1	100,6	99,6	103,8	104,7	100,5	107,0
	srpanj	122,7	123,6	119,8	99,0	98,7	100,3	100,1	103,4	104,2	100,0	106,9
	kolovoz	123,3	124,4	119,9	100,5	100,6	100,1	101,5	104,0	104,9	100,5	107,8
rujan	125,0	126,8	119,2	101,4	101,9	99,4	101,0	105,0	105,9	101,6	108,9	

^a Od siječnja 1992. do prosinca 1997. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo. ^b Od siječnja 1992. do prosinca 1998. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo.
Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.).

Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2011. godini iznosi 29,3% (od toga se 6,1 postotni bod odnosi na poljoprivredne proizvode, a 23,2 postotna boda na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nul-tog pondera.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2005. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
1998.	prosinac	87,3	88,6	80,0	99,9	99,9	100,0
1999.	prosinac	89,8	91,1	82,3	100,1	100,1	100,1	102,9	102,9	103,0
2000.	prosinac	92,8	93,9	86,5	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	93,9	94,6	89,8	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	95,0	95,6	91,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	96,2	96,4	94,7	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	98,4	98,5	97,4	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	101,3	101,4	101,0	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	103,6	103,6	103,6	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	108,8	109,1	107,2	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	113,3	113,5	112,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	prosinac	113,6	113,3	115,2	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	prosinac	113,7	113,4	114,9	99,1	99,0	99,7	100,1	100,1	99,8
2011.	listopad	117,3	117,5	116,2	100,8	101,1	99,4	102,6	103,0	100,7
	studeni	117,6	117,9	116,1	100,3	100,4	99,9	102,5	102,9	100,7
	prosinac	117,0	117,2	116,1	99,5	99,4	100,1	102,9	103,3	101,1
2012.	siječanj	115,9	115,8	116,2	99,1	98,8	100,1	102,0	102,2	100,9
	veljača	115,6	115,4	116,4	99,7	99,7	100,2	101,3	101,4	100,8
	ožujak	116,9	116,8	117,2	101,1	101,2	100,7	101,6	101,6	101,6
	travanj	118,0	118,1	117,6	101,0	101,1	100,3	102,3	102,4	101,8
	svibanj	118,7	118,7	118,7	100,6	100,5	100,9	102,1	102,1	102,0
	lipanj	118,5	118,2	119,5	99,8	99,6	100,7	102,0	102,0	101,5
	srpanj	117,5	116,9	120,3	99,2	98,8	100,7	101,5	101,6	100,4
	kolovoz	117,3	116,6	120,6	99,8	99,8	100,2	101,5	101,6	100,4
	rujan	118,6	118,3	119,6	101,0	101,5	99,2	101,9	101,8	102,2

Izvor: DZS

Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće

u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesečni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
1998.	prosinac	2.935,0	104,6	115,4	112,8
1999.	prosinac	3.262,0	100,9	111,2	114,0
2000.	prosinac	3.499,0	99,9	107,3	108,9
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	studeni	5.729,0	106,0	102,6	101,9
	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	siječanj	5.463,0	99,5	102,3	102,3
	veljača	5.363,0	98,2	102,3	102,3
	ožujak	5.499,0	102,5	100,3	101,6
	travanj	5.403,0	98,3	100,1	101,3
	svibanj	5.529,0	102,3	101,9	101,4
	lipanj	5.492,0	99,3	99,9	101,1
	srpanj	5.424,0	98,8	101,1	101,1

Izvor: DZS

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača
indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
1999.	listopad	-33,7	-14,9	-46,3	-38,4	-12,1	-49,9	-17,6	35,5	-50,7	-69,7
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	listopad	-38,1	-23,8	-45,6	-32,7	-16,6	-59,9	-30,9	46,2	-44,2	-58,7
	studeni	-33,5	-19,2	-43,9	-30,8	-12,7	-59,2	-25,7	38,4	-41,7	-57,3
	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	siječanj	-21,8	-5,9	-39,1	-26,8	-2,8	-54,7	-9,0	25,0	-35,7	-50,2
	veljača	-33,2	-15,3	-39,3	-30,4	-11,2	-56,5	-19,3	47,1	-31,1	-55,3
	ožujak	-37,6	-23,5	-43,9	-33,6	-16,3	-58,1	-30,7	47,4	-39,9	-56,1
	travanj	-40,6	-26,5	-48,9	-38,2	-18,3	-63,4	-34,7	49,2	-45,2	-60,2
	svibanj	-42,2	-29,8	-53,6	-42,2	-21,4	-65,9	-38,2	46,8	-52,8	-62,4
	lipanj	-40,3	-26,3	-51,3	-39,2	-18,5	-64,9	-34,0	47,6	-49,7	-61,0
	srpanj	-39,7	-25,5	-46,3	-35,7	-16,2	-62,0	-34,8	47,8	-41,2	-60,0
	kolovoz	-44,5	-31,5	-47,0	-40,1	-23,4	-63,3	-39,5	55,3	-37,7	-59,7
rujan	-45,1	-32,1	-48,8	-41,4	-23,6	-64,1	-40,6	59,0	-40,8	-57,1	

Izvori: Ipsos Puls; HNB

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponuđeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na

pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) u pogledu specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa su:

IPP: I2, I4, I7×(-1), I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. listopada 2012.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banco Popolare Croatia d.d., Zagreb
2. Banka Kovanica d.d., Varaždin
3. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
4. BKS Bank d.d., Rijeka
5. Centar banka d.d., Zagreb
6. Croatia banka d.d., Zagreb
7. Erste & Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
8. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
9. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
10. Imex banka d.d., Split
11. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
12. Jadranska banka d.d., Šibenik
13. Karlovačka banka d.d., Karlovac
14. KentBank d.d., Zagreb
15. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
16. Međimurska banka d.d., Čakovec
17. Nava banka d.d., Zagreb
18. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
19. Partner banka d.d., Zagreb
20. Podravska banka d.d., Koprivnica
21. Primorska banka d.d., Rijeka
22. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
23. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
24. Samoborska banka d.d., Samobor
25. Slatinska banka d.d., Slatina
26. Soci t  G n rale – Splitska banka d.d., Split
27. Štedbanka d.d., Zagreb
28. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
29. Veneto banka d.d., Zagreb
30. Volksbank d.d., Zagreb
31. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. W stenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006.)

Predstavništva inozemnih banaka

1. BKS Bank AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Cibale banka d.d., Vinkovci	20.10.2000.
4. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
6. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Komercijalna banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
10. Međimurska štedionica d.d., Čakovec	17.3.2004.
11. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.
12. Županijska banka d.d., Županja	3.5.1999.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.
4. Primus banka d.d., Zagreb	23.12.2004.
5. Štedionica Dora d.d., Zagreb	1.1.2002.
6. Štedionica Zlatni vrutak d.d., Zagreb	28.12.2001.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Marvil štedionica d.d., Zagreb	8.6.2001.
3. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb	22.3.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

1. listopada 2012.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	prof. dr. Boris Vujčić
Članovi Savjeta	prof. dr. Boris Cota
	prof. dr. Vlado Leko
	dr. sc. Branimir Lokin
	dr. sc. Željko Lovrinčević
	Relja Martić
	mr. sc. Adolf Matejka
	Damir Odak
	prof. dr. Silvije Orsag
	mr. sc. Tomislav Presečan
	prof. dr. Jure Šimović
	Vedran Šošić
	dr. sc. Sandra Švaljek
	prof. dr. Mladen Vedriš

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujčić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	mr. sc. Adolf Matejka
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan

Izvršni direktori

Sektor za istraživanja i statistiku	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor za devizne poslove	
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	Željko Jakuš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor platnog prometa	Neven Barbaroša
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić
Sektor za međunarodnu suradnju	mr. sc. Michael Faulend

Kratice i znakovi

Kratice

b.b.	– bazni bod
BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BZ	– blagajnički zapisi
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
d. n.	– drugdje nespomenuto
DZS	– Državni zavod za statistiku
EK	– Europska komisija
EMU	– Ekonomska i monetarna unija
engl.	– engleski
ESB	– Europska središnja banka
EU	– Europska unija
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HPB	– Hrvatska poštanska banka
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)
Ina	– Industrija nafte d.d.
ind.	– industrijski
JTR	– jedinični troškovi rada
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)

OP	– obvezna pričuva
PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Producer Price Index</i>)
RH	– Republika Hrvatska
SDR	– posebna prava vučenja
SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
TNZ	– Tržište novca Zagreb
tr.	– tromjesečje
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

BG	– Bugarska
CZ	– Češka
EE	– Estonija
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
LV	– Letonija
LT	– Litva
PL	– Poljska
RO	– Rumunjska
SK	– Slovačka
SI	– Slovenija

Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspolaže se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
∅	– prosjek
a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
()	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

ISSN 1331-6036 (tisak) • ISSN 1334-0042 (online)

